

Beste landbouwer

De periode voor het invullen en indienen van de verzamelaanvraag is weer aangebroken.

Elektronisch werken = e-loket!

Via het e-loket kan u op de eenvoudigste en snelste manier uw verzamelaanvraag indienen. U vindt het e-loket op www.landbouwwlaanderen.be. Het e-loket van Landbouw en Visserij staat 7 dagen op 7 voor u klaar. U kunt er uw verzamelaanvraag volledig invullen en indienen. Ook uw percelen kan u online intekenen of zelfs de bestaande intekening aanpassen. Een foutje gemaakt? Onvolledigheden in uw perceelsgegevens, onjuiste teeltcodes of onmogelijke combinaties van teeltcodes, onjuiste bestemmingen en overlappings van uw percelen met percelen van andere e-loket gebruikers worden u onmiddellijk gemeld. Zo kan u uw aanvraag nog aanpassen voordat u ze indient en zijn er achteraf minder correcties nodig. Zo vermijdt u ook dubbele aangiften en de daaraan verbonden steunverminderingen. Elektronisch indienen zal de afhandeling van uw dossier versnellen.

Vanaf 2014 zal de verzamelaanvraag enkel nog elektronisch kunnen ingediend worden. Dus neem vandaag reeds de stap naar morgen!

De verzamelaanvraag is belangrijk voor iedere landbouwer!

In deze aanvraag worden immers verschillende perceelsgegevens en betalingsaanvragen geïntegreerd zoals:

- de registratie van alle percelen voor het verkrijgen van de bedrijfstoelage;
- de registratie van alle percelen voor de toepassing van het Mestdecreet;
- de subsidieaanvragen en/of registratie van agromilieuvbintenissen, beheerovereenkomsten en andere plattelandsmaatregelen (bv. aanplant boslandbouwsystemen, deelname aan voedselkwaliteitsregelingen,...);
- de aanvragen voor de specifieke steunregelingen voor de inzaai van groenbedekkers en de specifieke steun voor het Piétrainras.

Het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) verzamelt en registreert al deze informatie en bezorgt alle relevante gegevens aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI) en andere betrokken administraties.

Uiterste indieningsdatum!

Uw verzamelaanvraag moet uiterlijk op **zondag 21 april 2013** ingediend zijn. Als u op papier indient, geldt de postdatum of het ontvangstbewijs van de buitendienst als bewijs. Op het e-loket kan u tot 21 april 2013 middernacht indienen.

Contactadressen

Indien u nog vragen heeft, neemt u best contact op met de medewerkers van de buitendiensten van het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) en de medewerkers van de Provinciale Diensten van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) of van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). U vindt hun contactgegevens in bijlage 1 van deze toelichting op pagina 66 en 67.

Tot slot wensen we u van harte een goede en vruchtbare campagne toe!

Met vriendelijke groeten

ir. Noël Van Ginderachter
administrateur-generaal ALV

ir. Toon Denys
gedelegeerd bestuurder VLM

Marleen Evenepoel
administrateur-generaal ANB

Inhoudstafel

1	Woord vooraf
2	Inhoudstafel
4	Index
5	Verzamelaanvraag kort
6	Veelgemaakte fouten bij invullen verzamelaanvraag
8	Veelgemaakte fouten vastgesteld bij controle ter plaatse
10	Nieuw in 2013
11	Nieuw in 2013/e-loket 2013
12	Indienen en wijzigen van de verzamelaanvraag
14	Overname en wijziging van percelen
16	Oppervlakte
17	Teelten
19	Hoofdbestemmingen
20	Toeslagrechten
22	Andere perceelsbestemmingen
23	Agromilieuverbintenissen ALV - Algemeen
24	Biologische productiemethode 'BIO'
26	Controlekosten biologische productiemethode
27	Mechanische onkruidbestrijding 'MOB'
28	Vlinderbloemige gewassen 'VLI'
30	Milieuvriendelijke sierteelt 'SE2/SI2/SB2'
32	Verwarringstechniek pitfruitteelt 'VER'
33	Behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen 'HSB'
34	Behoud genetische diversiteit - Schapenrassen 'GDS'
35	Behoud genetische diversiteit - Rundveerassen 'GDR'
36	Beheerovereenkomsten VLM - Algemeen
37	Variabele beheerovereenkomsten VLM
38	Vaste beheerovereenkomsten VLM
39	Vergoeding natuur 'VNA'
40	Bebossing van landbouwgrond 'BOS'

Inhoudstafel

41	Aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen 'BLS'
43	Deelname aan Europese voedselkwaliteitsregelingen
44	Instandhouding van het Piétrainras
45	Inzaai van groenbedekkers 'GB2'
49	Actie groenbedekking 'GNT'
50	Mestdecreet - Algemeen
54	Vezelhennep en Zaaizaadvermeerdering 'ZAA'
55	Randvoorwaarden
57	Blijvend grasland
59	Status natuurbeheer/Status aardappelen
60	Aardappelen/Hoevepootgoed/Hoevezaad
61	Melkquota
62	Buitenlandse percelen/Interregionale landbouwers
64	Bekendmaking en uitwisseling van gegevens
65	Vlaamse wetgeving
66	Bijlage 1. Contactadressen buitendiensten van het ALV en andere beheerdiensten
68	Bijlage 2. Te gebruiken teeltcodes, erosiegevoeligheid en Mestdecreet
74	Bijlage 3. Combinaties agromilieu- en andere plattelandsmaatregelen op eenzelfde perceel

Index

A

aangifteplicht • 12, 23
activering • 12, 17, 19, 21
Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) • 49, 54, 66
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) • 7, 40, 58, 67
agroforestry • *Zie* boslandbouwsystemen
agromilieuverbintenissen • 23

B

bebossing • 20, 27, 40, 57, 65
beheerovereenkomst
 botanisch beheer • 22, 36, 38, 50, 53
 erosiebestrijding
 directe inzaai • 22, 37
 grasgangen en grasbufferstroken • 38, 39
 niet-kerende bodembewerking • 22, 37
hamsterbescherming • 22, 36, 37, 39
kleine landschapselementen • 36, 38
kunstmest • 51, 53
perceelsrandenbeheer • 22, 36, 38, 53
water • 22, 37, 50
bemesting • 9, 17, 22, 37, 46, 50, 51, 52, 56
beschutte teelten • 27
BGUL • 58
biologische productiemethode • 7, 11, 22, 24, 25, 26, 50, 53
blijvend grasland • 22, 24, 52, 55, 57, 58
boslandbouwsystemen • 20, 22, 41, 65
buitendiensten • 23, 63, 66

C

compost • 53
controle • 8, 12, 13, 23, 27, 28, 32, 40, 45, 49
controlekosten • 11, 25, 26

D

derogatie • 6, 7, 9, 46, 50, 51, 52, 53
detailaangifte boomgaarden • 18,33

E

erosiegevoeligheid • 37, 56

F

focusgebieden • 10, 50

G

gegevensuitwisseling • 64
genetische diversiteit
 hoogstamfruitbomen • 7, 9, 11, 18, 22, 33, 55
 rundveerassen • 11, 35
 schapenrassen • 11, 34
gespecialiseerde productiemethode • 6, 7, 18, 22, 50, 54
GMO • 22, 46, 49
grasklaver • 9, 17, 25, 27, 28, 29, 45
groeimedium • 20, 22, 31, 50
groenbedekker • 6, 17, 22, 45, 46, 49
grondwitloof • 11, 43

H

hoofdbestemmingen • 19
 A, I en G • 19
hoofdteelt • 6, 7, 8, 11, 17, 20, 22, 46
hoevepootgoed • 60
hoevezaad • 60

I

identificatiegegevens • 12

individueel referentieareaal (ira) • 57, 58
interregionale landbouwer • 12, 13, 62
irrigatie • 6, 22, 56

L

landbouwstreken • 45, 48
landschapselementen • 22, 38, 55

M

Markt- en Inkomensbeheer (MIB) • 21, 23, 54, 66
mechanische onkruidbestrijding • 9, 22, 27
meerjarig perspectief • 10, 53
melkquotum • 61, 62
Mestbank • 9, 10, 17, 50, 53, 66

N

nateelt • 6, 7, 13, 14, 17, 22, 47, 49, 50, 52
 eerste nateelt • 6, 17
 tweede nateelt • 11, 17
niet-landbouwgrond • 8, 10, 18, 20, 24
niet-naleving • 23, 36, 41, 55
niet-subsidiabele teelten • 17

O

object • 12, 17, 57
oppervlakte • 16
overlappingsen • 11, 50
overname • 6, 7, 14, 16, 19, 36, 50, 57, 58

P

PDPO • 22, 23, 25, 41, 65
Piétrainras • 11, 44

R

randvoorwaarden • 13, 23, 36, 55, 58, 59, 62, 65
referentieareaal blijvend grasland • 57, 58
referentieoppervlakte • 16, 57

S

serre • 6, 17, 22, 31, 56
sierteelt • 7, 11, 22, 26, 30, 50
status
 status aardappelen • 59
 status blijvend grasland • 57, 58
 status natuurbeheer • 59

T

tafeldruif • 11, 43
teeltcodes • 68
toeslagrechten • 6, 7, 8, 12, 14, 17, 19, 20, 33, 50, 59, 62
 gewone toeslagrechten • 20
 speciale toeslagrechten • 21

V

verbintenisoppervlakte • 7, 10, 11, 23, 24, 27, 28, 30, 32
vergoeding natuur • 7, 9, 12, 19, 22, 39, 53
verwarringstechniek • 7, 9, 22, 32
vezelhennep • 54
Vlaamse Landmaatschappij (VLM) • 7, 10, 12, 19, 36, 38, 64
vlinderbloemige gewassen • *Zie* grasklaver
voedselkwaliteitsregeling • 11, 43, 65
voorteelt • 6, 7, 17, 18, 49, 51, 52

W

wetgeving • 65
wijzigingen • 6, 8, 11, 12, 40, 45, 46, 49, 62

Verzamelaanvraag kort

In deze ‘Toelichting’ wordt uitleg gegeven over de gebruikte begrippen in de verzamelaanvraag. Ook wordt een ophijsting gegeven van alle verbintenissen en verplichtingen die worden aangegaan door de verzamelaanvraag in te dienen en te ondertekenen.

Praktische informatie over het invullen van de verzamelaanvraag via het e-loket vindt u onder de rubriek ‘Help’ op www.landbouvvlaanderen.be.

De verzamelaanvraag wordt gebruikt om:

- › Vlaamse toeslagrechten te activeren;
- › aan de aangifteplicht bij de Mestbank te voldoen;
- › de derogatieaanvraag te vervolledigen;
- › de vergoeding natuur aan te vragen;
- › de uitbetaling voor bepaalde agromilieumaatregelen (uit het Vlaamse Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II)) aan te vragen;
- › de percelen waarop bepaalde beheerovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) zijn gesloten aan te geven;
- › nieuwe vijfjarige agromilieuverbintenissen met het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) aan te gaan (enkel mogelijk via e-loket);
- › de uitbetaling van de inkomenscompensatie en de onderhoudssubsidie voor bebossing van landbouwgronden aan te vragen;
- › de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen (agroforestry) van de goedgekeurde inschrijvingen aan te vragen;
- › de uitbetaling voor deelname aan de Europese voedselkwaliteitsregeling voor het Brussels grondwitloof, de Vlaams-Brabantse tafeldruif of de controlekosten voor de biologische productiemethode aan te vragen (aanvraag enkel mogelijk via e-loket);
- › specifieke steun voor instandhouding van het Piétrainras aan te vragen (aanvraag enkel mogelijk via e-loket);
- › specifieke steun voor de inzaai van groenbedekkers aan te vragen;
- › de nateelten waarvoor steun wordt aangevraagd bij een erkende producentenorganisatie in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit aan te geven;
- › aan de voorwaarden om steun aan te vragen voor de gekoppelde premies te voldoen;
- › percelen in het kader van de melkquotumreglementering aan te geven;
- › speciale voorwaarden voor speciale toeslagrechten aan te vragen of om speciale toeslagrechten vanaf 2013 naar gewone toeslagrechten om te zetten;
- › overdrachten van perceelsgebruik te melden;
- › alle landbouwpercelen die in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in gebruik zijn aan te geven (ook al worden er geen toeslagrechten op geactiveerd of subsidies op aangevraagd);
- › de uitbetaling van Waalse toeslagrechten voor Vlaamse landbouwers aan te vragen.

Alle bovenstaande punten worden verder in deze toelichting uitvoerig uitgelegd.

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI) bezit de machtiging om de gegevens van de verzamelaanvraag op te vragen bij ALV om de statistieken op te maken voor haar Europese verplichtingen. Door deze gegevensdeling kon ADSEI haar landbouwenquêteformulieren drastisch vereenvoudigen.

Meer informatie

De afdeling Markt- en Inkomensbeheer (MIB) van het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) is de beherende instantie voor de verzamelaanvraag. Deze afdeling heeft in elke provincie een buitendienst.

Uw buitendienst heeft een belangrijke functie.

- › U kunt er terecht voor informatie of bij problemen bij het invullen van uw verzamelaanvraag.
- › Als u uw aanvraag niet indient via het e-loket (www.landbouvvlaanderen.be), is uw buitendienst het adres waarnaar u uw verzamelaanvraag moet opsturen.

Het adres van de buitendienst staat bovenaan het formulier. U vindt de contactgegevens van al onze buitendiensten ook in [*bijlage 1*](#).

Veelgemaakte fouten

Veelgemaakte fouten bij invullen verzamelaanvraag

Naar aanleiding van enkele veel voorkomende fouten in de aangifte van de verzamelaanvraag campagne 2012, worden hier enkele aandachtspunten op een rijtje gezet.

Algemeen

Indienen van de kopie

De kopie van de verzamelaanvraag wordt niet aanvaard als een indiening van uw verzamelaanvraag. U dient bij voorkeur in te dienen via e-loket of met het originele formulier, dat u apart moet aanvragen bij uw buitendienst.

Teelten slechts éénmaal invullen

De hoofdteelt is de teelt die op het perceel staat op 31 mei. Deze moet enkel in de kolom 'hoofdteelt' ingevuld worden, ook al blijft deze het hele jaar op het perceel aanwezig. Als u voor het inzaaien van de hoofdteelt nog een voorgaande teelt oogst in hetzelfde kalenderjaar dan moet u deze voortteelt opgeven in het invulveld 'code voortteelt'. Enkel wanneer na het oogsten van de hoofdteelt in hetzelfde kalenderjaar nog een teelt ingezaaid wordt dan moet u deze nieuwe teelt opgeven in het invulveld 'code eerste nateelt'. Wordt ook deze nateelt nog geoogst en zaait u in hetzelfde jaar nog een teelt in (bv. een groenbedekker of groente) dan kunt u in uw elektronische verzamelaanvraag ook deze tweede nateelt aangeven.

Alle percelen aangeven die in gebruik zijn in 2013

De landbouwer is verplicht om alle landbouwgronden aan te geven die hij in 2013 in gebruik heeft. Doet men dit niet dan kan er een sanctie volgen wegens onderaangifte.

Wijzigingen en splitsen van perceel na 31 mei

Voor het splitsen van een perceel via het e-loket moet men de splitsfunctie gebruiken, zoniet komen de nieuwe delen NIET meer in aanmerking voor premie. Intrekken van derogatie na 31 mei wordt NOOIT weerhouden.

Wijzigingen na 31 oktober

Wijzigingen ingediend na 31 oktober, moeten steeds gestaafd worden met bewijsstukken. Zonder bewijsstukken worden wijzigingen na 31 oktober nooit aanvaard. Uitzondering hierop zijn de wijzigingen voor de nateelt (tot en met 15 februari).

Correcte aangifte van 'Stallen en gebouwen' (teeltcode 1)

Al te vaak worden de bedrijfsgebouwen niet correct of onvolledig aangegeven. Alle aan het erf grenzende stallen en gebouwen en stallen die niet rechtstreeks aan het erf grenzen, moeten als 'Stallen en gebouwen' aangegeven worden. Alle gebouwen waar niet geproduceerd wordt en die niet grenzen aan het erf, zoals loodsen op afstand, moeten aangegeven worden als 'Andere gebouwen'. Alle recente uitbreidingen moeten bijkomend ingetekend worden. Voor voorgedrukte 'Stallen en gebouwen' en 'Andere gebouwen' moet u geen oppervlakte aangeven in de verzamelaanvraag. Voor nieuwe of gewijzigde 'Stallen en gebouwen' of 'Andere gebouwen' vult u als aangegeven oppervlakte o ha in.

👉 **Let op:** Productieloodsen en serres worden altijd aangegeven

als percelen, niet als 'Stallen en gebouwen' of 'Andere gebouwen', en dus geregistreerd met de correcte oppervlakte, de daarin geproduceerde teelt(en), de gespecialiseerde productiemethode en het type irrigatie.

Irrigatie

De bijkomende informatie over de irrigatie van percelen en de bevoeiing van serres wordt vaak vergeten in de aangifte. Deze informatie moet opgegeven worden onder 'irrigatie.' Meer specifiek moet er voor percelen en serres aangegeven worden welk type irrigatiewater er wordt gebruikt: IWO: irrigatie met oppervlaktewater; IWG: irrigatie met grondwater; IWR: irrigatie met opvangwater; IWA: andere. Indien binnen eenzelfde perceel of serre een combinatie van verschillende types wordt toegepast, dan wordt het type opgegeven dat overwegend wordt toegepast.

Onvolledige overnamecode en datum ingebruikname

Voor nieuw aangegeven percelen moet steeds een correcte overnamecode en datum ingebruikname ingevuld zijn. U geeft de datum op waarop u het nieuwe perceel effectief in gebruik nam en niet de datum waarop u het in eigendom verwierf. Indien u geen overnamecode of startdatum opgeeft wordt er ambtshalve de overnamecode 'AND' met datum ingebruikname '01/01/2013' ingevuld. In gebruikname voor 1 januari 2013 kan gevolgen hebben voor de uitbetaling van uw premies in de voorgaande jaren (onderaangifte). Bovendien kan het niet in overeenstemming zijn met de verplichte gebruikperiode, indien de vorige gebruiker een beheerovereenkomst op het betrokken perceel lopende heeft. Uitzondering: bij wijziging van een perceel dat reeds in eigen gebruik was, moet u enkel de overnamecode 'WZG' aangeven, zonder datum ingebruikname. Als u toch een datum aangeeft en deze ligt na 1 januari 2013, dan wordt deze latere datum als startdatum van het perceel beschouwd, waardoor u geen bemestingsrechten op dit perceel heeft.

Percelen met bemestingsrechten nog in gebruik op of na 21 april 2013 mogen niet met code 'G' worden aangegeven

Voor percelen die u in gebruik heeft op 1 januari 2013 krijgt u de bemestingsrechten. Enkel de percelen die u op 1 januari 2013 in eigen gebruik heeft en op 21 april 2013 niet meer in eigen gebruik heeft, moeten met de hoofdbestemmingscode 'G' aangegeven worden. Wanneer u percelen met bemestingsrechten ook nog in gebruik heeft op of na 21 april 2013, mag u deze niet aangeven met de code 'G'. In dit geval geeft u deze percelen aan met de code 'A' of 'I', afhankelijk of u er al dan niet toeslagrechten wenst op te activeren. Indien u dit niet doet kan er een sanctie volgen wegens onderaangifte.

👉 Voor ieder perceel met hoofdbestemming 'G' moet er een overnemer zijn uiterlijk op 21 april 2013. Een perceel dat niet of pas na

Veelgemaakte fouten

Overname van een (variabele) beheerovereenkomst

De landbouwer die de percelen in gebruik heeft op 1 januari dient deze te melden voor de beheerovereenkomst, en dat uiterlijk op 31 mei. Om een beheerovereenkomst over te nemen volstaat het echter niet om de bijkomende bestemming toe te voegen in de verzamelaanvraag. De landbouwer dient de overname ook rechtstreeks te melden aan de VLM. Doe dit meteen om problemen met de uitbetaling van de beheervergoeding te vermijden!

Voortijdige beëindiging van een beheerovereenkomst

Het schrappen van percelen waarop een vaste beheerovereenkomst rust, of het niet melden van percelen voor een variabele beheerovereenkomst, volstaat niet om een beheerovereenkomst te beëindigen. Een voortijdige beëindiging dient steeds schriftelijk gemeld te worden aan de VLM met vermelding van de reden voor de beëindiging en eventuele bewijsstukken. Doe dit om bijkomende sancties te vermijden!

BW3 – Nateelt na graangewas

Indien u een graangewas aangeeft met de bijkomende bestemming BW3, bent u verplicht om na de oogst een nateelt in te zaaien en deze aan te geven.

Derogatie

Derogatiepercelen

Derogatiepercelen moeten in gebruik zijn op 1 januari 2013. De aanvraag derogatie moest ingediend zijn bij VLM uiterlijk 15 februari 2013. De landbouwer moet via de verzamelaanvraag aanduiden op welke percelen hij de derogatie toepast in 2013 door in kolom 17 deze percelen aan te vinken. Percelen waarvoor derogatie is aangevraagd met als hoofdteelt maïs moeten gras of snijrogge als voortteelt hebben. Op percelen met als hoofdteelt wintertarwe of tritcale geldt de verplichting om een niet-vlinderbloemig vanggewas in te zaaien binnen de 14 dagen na de oogst van de hoofdteelt (en uiterlijk op 31 augustus). Vanaf 31 mei 2013 kan de derogatieaanvraag niet meer ingetrokken worden.

Andere premies

Gedeeltelijke inzaai GB2/GNT

Wanneer door omstandigheden GB2/GNT slechts gedeeltelijk kan worden ingezaaid, moet het perceel in de aanvraag worden gesplitst. Voor een correcte splitsing op e-loket, zonder premieverlies, kan u enkel gebruik maken van de 'splitsfunctie'.

21 april 2013 wordt overgedragen, kan niet aangegeven worden met hoofdbestemming 'G'. De administratie zal in deze gevallen de hoofdbestemming 'G' ambtshalve omzetten in 'I' met mogelijke sanctie tot gevolg. Overnames door particulieren worden gemeld met het formulier 7 'Bemestingsrechten' die u kunt vinden op het e-loket of in de 'Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag 2013'.

Toeslagrechten activeren op percelen met bebossing

Enkel op percelen waarvoor een contract voor 'bebossing van landbouwgrond' is afgesloten met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), kunnen toeslagrechten geactiveerd worden.

Agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen

Variabele verbintenissen 'MO', 'VER', 'VLI' en sierteelt

De verbintenisoppervlakte voor nieuwe verbintenissen kan uiterlijk tot en met 31 mei gewijzigd worden. Voor lopende verbintenissen kan de verbintenisoppervlakte niet gewijzigd worden.

Gespecialiseerde productiemethode vergeten in te vullen

Voor overkapte percelen of teelten in containers is het belangrijk dat de gespecialiseerde productiemethode wordt aangegeven. Zowel voor de aanvraag van subsidie voor de milieuvriendelijke sierteelt, voor de biologische productiemethode en de nitraatresidubepaling is de aangifte van de correcte productiemethode een belangrijk gegeven.

Perceelsgrootte bij het toepassen van de verwarringstechniek pitfruit

De percelen moeten minstens 1 ha groot zijn, of een aaneengesloten blok vormen van minstens 1 ha pitfruit. Kleinere, geïsoleerde percelen komen niet in aanmerking voor subsidie. Aanvragen voor subsidie op deze percelen kunnen leiden tot korting of stopzetting en terugvordering van de verbintenis.

Dubbel aangevraagde bomen voor de subsidie 'behoud van genetische diversiteit hoogstamfruitbomen'

Elke boom kan slechts in één lopende verbintenis 'behoud van genetische diversiteit hoogstamfruitbomen' tegelijk worden opgenomen. Een boom die reeds in een lopende verbintenis is opgenomen, mag dus niet worden opgenomen in een nieuwe verbintisaanvraag. Pas wanneer de lopende verbintenis is afgelopen, kan diezelfde boom worden opgenomen in een nieuwe verbintenis.

Beheerovereenkomst (VLM) en vergoeding natuur (VNA) kunnen niet op G-percelen

Enkel percelen die u het volledige kalenderjaar in gebruik heeft, komen in aanmerking voor betaling van beheerovereenkomsten (VLM) of vergoeding natuur. Een perceel dat u of een andere landbouwer aangeeft als 'G-perceel' komt dus niet in aanmerking (G-perceel = perceel in gebruik van 1 januari 2013 tot uiterlijk 20 april 2013).

Veelgemaakte fouten

Veelgemaakte fouten vastgesteld bij controle ter plaatse

Veel voorkomende controlevaststellingen met mogelijke kortingen worden hieronder opgesomd. Besteed hier voldoende aandacht aan in het oogstjaar 2013, zodat u geen risico loopt op korting.

Bedrijfstoeslag

Maximaal 50 bomen/ha

Om toeslagrechten te kunnen activeren mogen er op een landbouwperceel maximaal 50 bomen/ha staan zodat het om een subsidiabel perceel gaat voor de bedrijfstoeslag (zie pagina 20 voor uitzonderingen hierop).

Niet-subsidiabele teelt voor de bedrijfstoeslag

Een gewas moet voorkomen op de lijst van subsidiabele teelten voor de bedrijfstoeslag opgenomen in [bijlage 2](#) van deze toelichting. Veel voorkomende niet-subsidiabele gewassen die worden aangegeven voor het activeren van toeslagrechten zijn planten in potten of containers, kerstbomen, grassen in natuurbeheer en weilanden met een dichtheid van meer dan 50 bomen per hectare.

Aangetroffen teelt stemt niet overeen met de aangifte in de verzamelaanvraag

Ook wanneer de vastgestelde teelt wel premiegerechtigd is, is het toch belangrijk deze correct aan te geven en eventuele wijzigingen in het teeltplan zo snel mogelijk te melden. De teelt is immers belangrijk voor premievoorwaarden bij agromilieumaatregelen, voor de bepaling van de mestbalans op het bedrijf en de landbouwenquête.

Een correcte aangifte van aardappelen gedurende het hele jaar

Het is van belang dat altijd de juiste teelt wordt aangegeven in de verzamelaanvraag. Er zijn verschillende gewascodes voor het aangeven van pootgoed, primeuraardappelen, vroege aardappelen en late aardappelen. Vooral wat betreft primeuraardappelen is het belangrijk dat deze geoogst moeten zijn vóór 20 juni. Bij de controles in 2012 is gebleken dat meer dan 70% van de als primeuraardappelen aangegeven percelen, niet geoogst waren op deze uiterste datum. Deze datum is bepaald om de verspreiding van aardappelziektes in te perken, en is dus strikt te respecteren door alle landbouwers. De weersomstandigheden spelen hierbij vaak een belangrijke rol, waardoor soms voorziene oogstdata niet gehaald worden. Als er daardoor na 20 juni geoogst wordt, moet de landbouwer het gewas in de verzamelaanvraag op eigen initiatief onmiddellijk wijzigen naar 'vroege aardappelen', zodat de aangifte correct blijft.

Percelen die geleidelijk geoogst worden (bv. voor thuisverkoop) beginnend vóór 20 juni, maar nog niet volledig geoogst op 20 juni, zijn ook te beschouwen als 'vroege aardappelen' en niet als 'primeuraardappelen'.

Op dezelfde manier moeten ook andere wijzigingen in het teeltplan steeds onmiddellijk gemeld worden als een wijziging van de verzamelaanvraag, ook als deze beslissingen na de uiterste indieningsdatum genomen worden.

Niet-landbouwgrond

De percelen die aangegeven worden moeten landbouwgrond zijn, dit wil zeggen dat zowel ligging, gebruik, aard als de historie van het perceel moeten aantonen dat het perceel in de eerste plaats bedoeld en geschikt is voor landbouwkundig gebruik.

Recreatieve zones, zandpistes, niet begraasde bermen (of begraasd zonder overeenkomst), openbare ruimtes, delen van verkeersinfrastructuur, parkings, bossen,... zijn voorbeelden van de vastgestelde inbreuken.

Ook bouwgronden of andere percelen die vóór het einde van het jaar bebouwd worden, zijn te beschouwen als niet-premiegerechtigd. Wanneer er echter op 31 mei nog een hoofdteelt aanwezig is, kunnen deze percelen wel nog aangegeven worden voor de bemestingsrechten.

Perceel niet-landbouwkundig gebruikt

Ook al bestaat een perceel wel degelijk uit landbouwgrond, toch moet het minstens 9 maanden van het jaar landbouwkundig gebruikt worden om premiegerechtigd te zijn. Het perceel kan aangegeven worden voor de periode dat het effectief voor landbouwkundige doeleinden gebruikt wordt.

Bij langdurig gebruik van een perceel als bv. parking van bedrijfsvoertuigen, opslag van bouwmaterialen of verhuur als kampeerplaats gedurende meer dan 3 maand per jaar, komt het perceel niet in aanmerking voor het bekomen van subsidies. Wanneer er echter op 31 mei nog een hoofdteelt aanwezig is op het perceel, kan dit perceel wel nog in aanmerking komen voor de bemestingsrechten.

Ten onrechte aangegeven percelen

Om een perceel te activeren voor de toeslagrechten of om er steun voor agromilieumaatregelen voor aan te vragen, moet het perceel rechtmatig gebruikt worden door de landbouwer op 21 april. Als dit niet kan aangetoond worden, wordt de premieaanvraag van het perceel geschrapt en kan er een sanctie volgen.

Te smal perceel

Een landbouwperceel moet overal minstens 10 meter breed zijn (of 5 meter breed in geval van agromilieuverbintenissen of beheerovereenkomsten) om premiegerechtigd te zijn (perceel aangegeven als 'A'). Dit geldt ook voor smalle stukken gras tussen stallen en gebouwen. Smallere stroken landbouwgrond kunnen alleen apart worden aangegeven voor bemestingsrechten.

Agromilieuverbintenissen en andere plattelandsmaatregelen

Mechanische onkruidbestrijding

Als subsidie voor de agromilieuverbintenis mechanische onkruidbestrijding wordt aangevraagd, mogen geen herbiciden en bodemontsmettingsmiddelen gebruikt worden op de percelen waarvoor de subsidie wordt aangevraagd.

Verwarringstechniek in de pitfruitteelt

Als subsidie voor de agromilieuverbintenis verwarringstechniek in de pitfruitteelt wordt aangevraagd, moeten de dispensers in voldoende aantallen en correct worden uitgehangen.

Vlinderbloemige gewassen

Als subsidie voor de agromilieuverbintenis vlinderbloemige gewassen wordt aangevraagd, moet er grasklaver aanwezig zijn en mogen de percelen niet begraasd worden.

Behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen

Als subsidie voor de agromilieuverbintenis 'behoud genetische diversiteit van hoogstamfruitbomen' wordt aangevraagd, moeten afgestorven hoogstamfruitbomen worden vervangen.

Bewaren van facturen en certificaten

Het is belangrijk om facturen en certificaten ter beschikking te houden voor controles ter plaatse. Het ontbreken van facturen en/of certificaten kan leiden tot verlaging van de toegekende steun.

Bemestingsregister bij beheerovereenkomst water (BW3)

Wie een beheerovereenkomst water (BW3) toepast, moet voor alle bedrijfspcelen een bemestingsregister bijhouden. Dit geldt ook voor percelen die niet worden bemest. De bemestingsregisters moeten op elk ogenblik beschikbaar zijn voor controle.

Begrazingsregister bij vergoeding natuur (VNA)

Wie de vergoeding natuur aanvraagt op een begraasd perceel, moet voor dat perceel een begrazingsregister bijhouden. Op dit register dient maandelijks de veebezetting aangegeven te worden, met vermelding van diersoort, aantal dieren en aantal dagen. Het begrazingsregister moet op elk ogenblik beschikbaar zijn voor controle. Met het begrazingsregister kan de maximale veebezetting van 2 GVE/ha/jaar, die op dergelijke percelen geldt, opgevolgd worden. Een blanco register kan gedownload worden op www.vlm.be (tabblad land- en tuinbouwers/Mestbank/Aangifte/vergoeding natuur).

Veelgemaakte fouten

Mestbankcontroles

Aanvraag derogatie

Wanneer de landbouwer derogatie aanvraagt dan verklaart hij zich akkoord met de voorwaarden voor derogatie. Deze voorwaarden zijn uitgebreid en betreffen zowel de teelten, de bemesting, de mestsoorten, het graslandbeheer, mest- en bodemanalyses, bemestingsplan en bemestingsregister. Het is belangrijk dat de landbouwer aan deze voorwaarden voldoet aangezien het niet naleven van de voorwaarden belangrijke gevolgen heeft in het campagnejaar zelf (bv. afkeuring derogatie) alsook in het daaropvolgende campagnejaar (bv. geen derogatie mogelijk voor een bepaalde teeltgroep).

In verband hiermee is het belangrijk te melden dat het intrekken van de derogatie op een perceel slechts wordt aanvaard tot en met 31 mei. Nadien is de intrekking niet meer ontvankelijk en dient de landbouwer dus aan alle voorwaarden te voldoen voor derogatie.

Meer informatie over de voorwaarden [derogatie](#) kan worden teruggevonden op p. 50.

Een volledig en correct bemestingsplan en -register

Wie derogatie aanvraagt, moet een volledig bemestingsplan opmaken vóór de campagne en alle bemestingen verder correct registreren in een bemestingsregister. Dit plan en register moeten bij de controle op het bedrijf steeds aanwezig zijn. Het is belangrijk in deze documenten alle percelen te vermelden die in de verzamelaanvraag werden aangegeven. Deze percelen moeten gegroepeerd zijn volgens het bemestingsregime en de teeltgroep en duidelijk terug te vinden zijn. Het gebruik van de perceelnummers uit de verzamelaanvraag is hiervoor de beste manier.

Voldoende bodemanalyses

In het kader van derogatie moeten, per begonnen schijf van 20 ha aangegeven landbouwgrond, bodemanalyses genomen worden door een erkend laboratorium. De bodemstalen voor de analyse van het plantbeschikbare fosforgehalte en het organische koolstofgehalte moeten genomen worden in de periode van 1 juni 2012 tot en met 31 mei 2013. De bodemstalen voor de analyse van het minerale stikstofgehalte moeten genomen worden in de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 mei 2013. Voor de bodemanalyses dient men jaarlijks andere percelen te kiezen indien mogelijk. Het niet beschikken over voldoende geldige bodemanalyses is de meest voorkomende inbreuk bij derogatiecontroles.

Attesten voor gebruik van effluent en dunne fractie

Het is toegelaten om op derogatiepercelen effluent en dunne fractie van varkensmest te gebruiken, maar alleen als er voor deze mest een specifiek attest is uitgereikt voor het gebruik op derogatiepercelen. Deze attesten worden door de Mestbank toegekend aan mestproducenten voor specifieke periodes. Bij twijfel over het gebruik van effluent of dunne fractie of over de geldigheid van een attest contacteert u best de provinciale diensten van de Mestbank.

Nieuw in 2013

Hieronder wordt een korte beschrijving van de nieuwigheden in de verzamelaanvraag in 2013 weergegeven.

Standaard geen originele papieren aanvragen meer

Het ALV zal vanaf 2014 volledig digitaal werken. Dit houdt ondermeer in dat de normale procedure voor het indienen van de verzamelaanvraag via het e-loket Landbouw en Visserij verloopt. Als voorbereiding hierop zal het ALV vanaf 2013 standaard geen originele papieren verzamelaanvragen meer versturen. De papieren formulieren zullen enkel nog op aanvraag beschikbaar zijn bij de buitendienst. Daarom kunt u ook dit jaar in uw verzamelaanvraag niet meer aankruisen welke papieren documenten u volgend jaar nog wenst te ontvangen.

Voor de landbouwers die nog niet vertrouwd zijn met het e-loket zal er voldoende begeleiding voorzien worden. Meer informatie over het e-loket vindt u bij uw buitendienst of op www.landbouwwlaanderen.be.

Percelen grafisch niet gewijzigd t.o.v. 2012

Voor elk administratief perceel moet ook een fotoplan ingediend worden ter bevestiging van vorm en ligging van dit perceel. Dit is ondermeer belangrijk in het kader van het Mestdecreet.

Als u in 2013 de verzamelaanvraag nog op papier indient, is het mogelijk om aan te vinken dat al uw percelen grafisch niet worden gewijzigd ten opzichte van wat werd voorgedrukt en dat er geen nieuwe percelen werden toegevoegd aan de verzamelaanvraag. Enkel in dit geval moeten uw fotoplannen niet worden meegestuurd.

‘Begraasde niet-landbouwgrond met overeenkomst’ (teeltcode 6)

Er werd een nieuwe teeltcode voorzien voor het gebruik van niet-landbouwgrond die wordt begraasd in het kader van onderhoud en waarvoor men een overeenkomst heeft met de beheerende instantie (bv. de provincie, ANB). Deze niet-landbouwgronden, in tegenstelling tot andere niet-landbouwgronden, moeten wel in de verzamelaanvraag worden aangegeven. Zij komen niet in aanmerking voor premies maar kunnen wel voor mestrechten in rekening worden gebracht (bv. begrazen van bermen door schapen). Deze percelen krijgen de teeltcode 6.

Aangegeven oppervlakte meer dan 20% ten opzichte van verbintenisoppervlakte

Voor de variabele ALV-agromilieuverbintenissen (MO, VER, VLI en sierteelt) geldt dat bij verhoging van de aangegeven oppervlakte met meer dan 20% ten opzichte van de verbintenisoppervlakte kan men kiezen voor een plafonnering van de uit te betalen oppervlakte (verbintenisoppervlakte + 20%) of een nieuwe vijfjarige verbintenis voor de totale (verhoogde) verbintenisoppervlakte. Deze nieuwe vijfjarige verbintenis vervangt dan de oorspronkelijke verbintenis. Nieuwe verbintenisoppervlaktes kunnen enkel via e-loket aangegeven worden.

Meerjarig perspectief niet meer mogelijk in 2013

In het nieuwe Mestdecreet (MAP4) kan de landbouwer kiezen tussen 2 systemen om de maximale stikstofbemesting te bepalen: het systeem van totale stikstof en het systeem van werkzame stikstof. Het systeem van de werkzame stikstof laat toe om, binnen

de norm van de werkzame stikstof, hogere dosissen andere meststoffen met traagwerkende stikstof toe te dienen.

Het meerjarig perspectief waarbij een afwijking verkregen werd op de maximale hoeveelheden stikstof, door gebruik te maken van andere meststof met traag vrijkomende stikstof, is daardoor niet meer relevant.

De bemestingsnormen in het systeem van de werkzame stikstof houden, via de werkingscoëfficiënt, onmiddellijk rekening met dergelijke meststoffen met traag vrijkomende stikstof. Doordat deze meststoffen een lage verwerkingscoëfficiënt hebben, kan in het systeem van de werkzame stikstof meer meststof opgebracht worden dan in het systeem van de totale stikstof, om de maximale bemestingsnorm in te vullen.

Landbouwers kunnen dus in plaats van het meerjarig perspectief aan te vragen in 2013 overstappen op het systeem van de werkzame stikstof.

Uitbreiding focusgebieden nitraat

Het focusgebied nitraat omvat de gebieden waar de waterkwaliteitsdoelstelling voor grond- en oppervlaktewater nog niet gehaald wordt. In deze gebieden gelden lagere nitraatresidudrempelwaarden en zijn de begeleidende maatregelen dus sneller van kracht. Deze gebieden worden jaarlijks herbekeken. Zo kunnen gebieden het statuut focusgebied verliezen (en dus terug het statuut van niet-focusgebied krijgen), als in deze gebieden gedurende twee opeenvolgende jaren geen enkele overschrijding van de norm van 50 mg nitraat/liter wordt gemeten in de meetpunten voor het oppervlaktewater en de metingen in het grondwater gunstig evolueren. Aangezien in 2012 pas een eerste evaluatie van de evolutie van de waterkwaliteit gebeurd is, konden deze gebieden met een verbeterde waterkwaliteit binnen focusgebieden enkel een bonus opbouwen om mogelijk volgend jaar het statuut van niet-focusgebied te krijgen. Anderzijds kunnen er ook gebieden worden toegevoegd aan het focusgebied als er gedurende één winterjaar een overschrijding in de meetpunten oppervlaktewater gemeten wordt of als de grondwatermetingen onvoldoende dalen. Als gevolg hiervan werden de focusgebieden voor 2013 uitgebreid met 44.000 ha.

Bij de perceelsinformatie wordt in de kolom ‘focusgebied nitraat’ weergegeven of het perceel gelegen is in focusgebied nitraat: met de code ‘O’ als het vroeger al in focusgebied lag en met de code ‘N’ als het vanaf 1 januari 2013 voor het eerst in focusgebied ligt. Percelen met een code ‘N’ vallen dus onder de verlaagde nitraatresidudrempelwaarden vanaf de nitraatresiducampagne 2013. Percelen met een code ‘O’ moesten vanaf de campagne 2012 al voldoen aan de strengere drempelwaarden.

De kaarten van de afbakening van het focusgebied voor 2013 zijn raadpleegbaar op de website van de VLM (www.vlm.be) bij Mestbank onder de rubriek kwetsbare gebieden.

Bemestingsadvies voor groenten

Vanaf 1 januari 2013 moeten land- en tuinbouwers die teelten telen van groep I en II, met uitzondering van vroege aardappelen en spruitkolen, stikstofbemestingsadviezen voor deze groenten laten opmaken en met deze adviezen rekening houden in hun bemestingspraktijk. Het bemestingsadvies wordt opgemaakt op basis van een analyse van het stikstofgehalte in de bodem. De

teler kan hiervoor beroep doen op een erkend laboratorium, een erkend praktijkcentrum of een erkende telersvereniging.

Ook land- en tuinbouwers die een combinatie telen van een niet-groente in hoofdteelt met een groente van groep I, II of III als voor- of nateelt, moeten een stikstofbemestingsadvies laten opmaken als zij willen gebruik maken van de hogere bemestingsnormen voor deze teeltcombinatie (gelijkstelling). Wanneer zij niet beschikken over een advies, wordt de bemesting beperkt tot de bemestingsnorm van de hoofdteelt.

Het aantal bodemanalyses en bijgaande bemestingsadviezen en andere bepalingen worden vastgelegd in een uitvoeringsbesluit van het Mestdecreet. Bij het drukken van deze toelichting was het uitvoeringsbesluit nog niet definitief waardoor dit in deze toelichting niet beschreven is. Van zodra het besluit definitief is goedgekeurd zal de Mestbank een gerichte communicatie hierover doen.

e-loket 2013

Nieuwigheden Grafische luik

Het grafische deel is hernieuwd. Deze aanpassing was noodzakelijk om de efficiëntie van intekenen van percelen te verhogen. Het intekenen wordt tevens intuïtiever en gebruiksvriendelijker. Intekenacties worden nu rechtstreeks uitgevoerd of via het aanklikken van icoontjes in de balk bovenaan de fotoplannen. Meer informatie hierover vindt u op de welkomspagina van de elektronische verzamelaanvraag of onder de help bij het intekenscherm.

Grafische overlappingsen

In de elektronische verzamelaanvraag worden grafische overlappingsen getoond. Dit voor zowel vermoedelijke overlappingsen (overlap met aangiftes van vorig jaar) als voor vastgestelde overlappingsen (overlap met aangiftes van het huidige jaar). Een belangrijke nieuwigheid is dat de landbouwer met een vastgestelde overlapping deze niet meer dient te bevestigen voor het indienen van zijn aanvraag. Indien na het indienen van de aanvraag nog vastgestelde overlappingsen aanwezig zijn, zullen de betrokken landbouwers en hun eventuele volmachthouder een e-mail ontvangen met de informatie over deze grafische overlapping. Door deze snelle communicatie met de betrokken partijen wordt een mogelijkheid geboden om de grafische overlapping snel op te lossen zonder korting. Concreet betekent dit dat men het perceel vrij kan wijzigingen totdat de administratieve controle wordt uitgevoerd. Indien bij een administratieve controle een grafische overlapping wordt vastgesteld zal men hiervan op de hoogte worden gesteld. Dit zal ondermeer gebeuren via het ter beschikking stellen van een elektronisch antwoordformulier voor grafische overlappingsen binnen de elektronische verzamelaanvraag (met eventuele korting tot gevolg).

Premies: betalings- en verbintenis aanvragen

De schermen via dewelke u betalingen of verbintenissen kon aanvragen of via dewelke u een keuze diende te maken wat betreft de sortering van rechten worden vanaf 2013 gegroepeerd weergegeven. Dit resulteert in een overzichtelijker geheel, dat de kans op fouten, die vnl. voorkwamen bij de aangifte van premieaanvragen voor agromilieumaatregelen, moet verminderen.

Percelen niet gewijzigd t.o.v. de voorgedrukte percelen

Indien uw percelen niet grafisch wijzigden t.o.v. de voorgedrukte percelen kunt u de status ‘Tekening’ op behouden plaatsen. Wenst u nog andere perceelsinformatie over te nemen van vorig jaar, gebruik dan de actie ‘kopiëren’.

Enkel via e-loket Nieuwe ALV-agromilieuverbintenissen

Nieuwe ALV-agromilieuverbintenissen (BIO, MO, VLI, VER, milieuvriendelijke sierteelt, genetische diversiteit hoogstamfruitbomen en zeldzame rundvee- en schapenrassen) kunnen vanaf 2013 enkel via het e-loket aangevraagd worden. Voor nieuwe variabele verbintenissen moet ook een verbintenisoppervlakte opgegeven worden. Betalingsaanvragen voor reeds lopende verbintenissen kunnen nog wel via het papieren formulier aangevraagd worden.

Extra steunmaatregelen

Onder het menu-item ‘Premies/Andere premies’ vindt u extra steunmaatregelen. Deze maatregelen kunnen enkel elektronisch worden aangevraagd. Het betreft ondermeer steun voor deelname aan de Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen (voor de controlekosten van de biologische productiemethode, de Vlaams-Brabantse tafeldruif en het Brussels grondwitloof), voor de aanplant van een boslandbouwsysteem en voor het instandhouden van het Piétrainras.

Aanmelden percelen bio-certificering

Als biolandbouwer kan u via de elektronische verzamelaanvraag aangeven welke percelen u wenst te laten controleren voor certificering door de daartoe bevoegde controleorganen. Het ALV bezorgt deze perceelsgegevens dan aan het controleorgaan van uw keuze. **Let op:** Percelen die voor het eerst in omschakeling gebracht worden moeten eenmalig aangegeven worden bij het desbetreffende controleorgaan.

Tweede nateelt

Als een hoofdteelt gevolgd wordt door twee nateelten of een groenteteelt en een nateelt, kan dit enkel aangegeven worden via de elektronische verzamelaanvraag.

Indienen en wijzigen van de verzamelaanvraag

Via de verzamelaanvraag worden uw percelen geregistreerd voor de toepassing van het Mestdecreet, voor het verkrijgen van de bedrijfstoelag, subsidies voor de agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen, voor bepaalde acties in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit en voor specifieke steun voor groenbedekkers en de instandhouding van het Piétrainras. Het is bijgevolg belangrijk deze verzamelaanvraag tijdig en correct in te dienen. Wijzigingen moeten steeds onmiddellijk gemeld worden aan uw buitendienst van het ALV.

- **Uiterste indieningsdatum:** zondag 21 april 2013
- **Uiterste indieningsdatum voor Vlaamse interregionale landbouwer (beide luiken):** zondag 21 april 2013
- **Uiterste indieningsdatum voor Waalse interregionale landbouwer (beide luiken):** vrijdag 29 maart 2013

We onderscheiden drie periodes waarin u wijzigingen kan indienen. Wijzigingen in de verschillende periodes hebben verschillende gevolgen naar behandeling en uitbetaling:

- wijzigingen tot en met vrijdag 31 mei;
- wijzigingen vanaf 1 juni tot en met 31 oktober;
- wijzigingen na 31 oktober.

ALV 100% digitaal in 2014!

Het ALV zal vanaf 2014 volledig digitaal werken. Dit houdt onder meer in dat de normale procedure voor het indienen van de verzamelaanvraag via het e-loket Landbouw en Visserij verloopt. Als voorbereiding hierop heeft het ALV vanaf 2013 standaard geen originele papieren verzamelaanvragen meer verstuurd. De papieren formulieren zijn enkel nog op aanvraag beschikbaar bij de buitendienst. Daarom kan u ook dit jaar in uw verzamelaanvraag niet meer aankruisen welke papieren documenten u volgend jaar nog wenst te ontvangen.

Voor de landbouwers die nog niet vertrouwd zijn met het e-loket zal er voldoende begeleiding voorzien worden. Meer informatie over het e-loket vindt u bij uw buitendienst of op www.landbouwwlaanderen.be.

Opgeven van uw e-mailadres

Indien u een e-mailadres opgeeft, dan zal dit e-mailadres worden gebruikt voor de toekomstige communicatie.

Alle belangrijke mededelingen en brieven zal u ontvangen op dit e-mailadres. Gelieve een e-mailadres op te geven dat u regelmatig raadpleegt.

Hoe verzamelaanvraag indienen

Drie mogelijkheden:

- via het e-loket: www.landbouwwlaanderen.be tot en met 21 april 2013 middernacht;
- op papier (origineel formulier) en aangetekend versturen. De postdatum geldt dan als indieningsdatum;
- op papier (origineel formulier) indienen op de buitendienst van het ALV. De aanvraag kan tot en met zondag 21 april 2013 ingediend worden. **Let op:** Ontvangstbewijzen worden op de buitendienst uitgereikt tot en met vrijdag 19 april 2013, 17.00 uur. Het adres van uw buitendienst vindt u in [bijlage 1](#).

Gevolgen van te laat indienen

- Tot en met 16 mei: een vermindering met 1% per werkdag vertraging van alle rechtstreekse steunbedragen, agromilieuverbintenissen beheerd door het ALV, beheerovereenkomsten beheerd door de VLM en vergoeding natuur.
- Na 16 mei: geen uitbetaling van steun meer mogelijk. Hierdoor komen ook de toeslagrechten niet in aanmerking voor

activering en lopen ze het risico te vervallen aan de reserve omwille van niet-gebruik.

- Als u aangifteplichtig bent in het kader van het Mestdecreet, ontvangt u bij het niet-indienen van de verzamelaanvraag of bij het ontbreken van een inventaris van de percelen en objecten van een actieve exploitatie een herinneringsbrief. Indien u 30 dagen na deze verzending uw verzamelaanvraag nog steeds niet heeft ingediend of vervolledigd, legt de VLM een administratieve boete op van 250 euro. Bij herhaling bedraagt de boete 500 euro.

Fotoplannen indienen bij het gebruik van de papieren verzamelaanvraag

Voor elk administratief perceel moet ook een fotoplan ingediend worden ter bevestiging van vorm en ligging van dit perceel. Dit is onder meer belangrijk in het kader van het Mestdecreet.

In 2013 is het echter mogelijk om in de papieren verzamelaanvraag aan te vinken dat u uw percelen grafisch niet wijzigt ten opzichte van de voorgedrukte percelen en dat u geen nieuwe percelen hebt toegevoegd aan de verzamelaanvraag. Enkel in dit geval moeten de fotoplannen niet worden ingediend.

Wijzigen van identificatiegegevens

Wijzigingen van uw identificatiegegevens kan u doorgeven aan uw buitendienst. Wijzigingen van uw contactgegevens (e-mail, telefoonnummer, GSM, fax) kan u ook online op het e-loket doorgeven.

Hoe wijzigingen aan de verzamelaanvraag indienen

Twee mogelijkheden:

- via e-loket: www.landbouwwlaanderen.be;
- via [formulier 1](#) 'Toevoegen, splitsen, wijzigen of schrappen van percelen' uit de '[Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag](#)' of op www.vlaanderen.be/landbouw/verzamelaanvraag.

Wijzigingsperiodes

- Alle wijzigingen moeten te allen tijde en onmiddellijk aan uw buitendienst van het ALV meegedeeld worden en uiteraard vóór controle of melding van controle.

Indienen en wijzigen van de verzamelaanvraag

- Het al dan niet aanvaarden van meegedeelde wijzigingen is afhankelijk van ondermeer het tijdstip van melding, uitgevoerde of aangekondigde controles, ...

Er worden 3 periodes onderscheiden:

1. Wijzigingen tot en met 31 mei

Wijzigingen aan de oorspronkelijke verzamelaanvraag moeten uiterlijk op 31 mei gemeld worden aan het ALV en worden zonder meer aanvaard, zonder verlaging van de uitbetaling op voorwaarde dat de verzamelaanvraag zelf tijdig was ingediend en indien er nog geen controle werd uitgevoerd.

2. Wijzigingen vanaf 1 juni tot en met 31 oktober

Alle wijzigingen moeten meegedeeld worden zoals onder andere:

- oppervlakte;
- gewas;
- perceelsbestemming;
- gebruik;
- wijzigingen die een invloed kunnen hebben op de naleving van de randvoorwaarden of de agromilieumaatregelen of andere plattelandsmaatregelen.

Van 1 juni tot en met 31 oktober hangt het aanvaarden van een wijziging af van het type wijziging en of er eventueel controles (administratief, ter plaatse) op uw dossier werden uitgevoerd. Een verhoging van de steun na 31 mei zal nooit worden aanvaard.

 Let op: Wanneer een perceel met premieaanvraag gesplitst moet worden via het e-loket, moet de splitsfunctie gebruikt worden. Zoniet komen de nieuwe delen niet meer in aanmerking voor premie. Elk nieuw perceelnummer toegevoegd na 31 mei komt NIET in aanmerking voor premie als de splitsfunctie niet wordt gebruikt.

3. Wijzigingen na 31 oktober

Wijzigingen ingediend na 31 oktober, moeten steeds gestaafd worden met bewijsstukken. Zonder bewijsstukken worden wijzigingen na 31 oktober nooit aanvaard. Uitzondering hierop zijn de wijzigingen voor de nateelt. De wijzigingen voor de nateelt kunnen worden ingediend tot en met 15 februari 2014. Bewijsstukken zijn pas na 15 februari 2014 vereist. Wijzigingen in het kader van GB2 voor percelen gelegen in de Polders en de Leemstreek kunnen tot en met 14 september 2013 ingediend worden, andere streken tot 31 oktober 2013.

Controle op een bedrijf

De landbouwer die een verzamelaanvraag indient, moet er zich van bewust zijn dat zijn bedrijf of zijn aanvraag kan onderworpen worden aan een controle ter plaatse. Deze controle kan zowel aangekondigd als onaangekondigd gebeuren en heeft tot doel de gegevens uit de verzamelaanvraag te vergelijken met de werkelijke situatie ter plaatse. De controleagent mag daartoe alle relevante gebouwen (stallen, loodsen,...) betreden, met uitzondering van het woongedeelte van de landbouwer. Daarnaast kan de controleagent alle documenten opvragen die nuttig worden geacht voor zijn controleopdracht. Het maakt niet uit of dergelijke documenten bij de landbouwer zelf of bij een derde worden opgevraagd.

De landbouwer moet er zich ook van bewust zijn dat bij het verhin- deren of weigeren van een controle de steunaanvraag afgewezen kan worden.

Tabel 1: Uiterste indienings- en wijzigingsdatums

	Uiterste indieningsdatum	Indiening met verlaging op uitbetaling	Indiening maar geen verhoging/uitbeta- ling meer
ORIGINEEL verzamelaanvraag	21 april 2013 29 maart 2013*	22 april tot en met 16 mei 2013 30 maart tot en met 23 april 2013*	na 16 mei 2013
WIJZIGINGEN	31 mei 2013**	-	na 31 mei 2013

* Voor Waalse interregionale landbouwer

** Voor de specifieke steun voor de inzaai van groenbedekkers worden wijzigingen van 'GB2'-bestemmingen (toevoegen, wisselen) aanvaard t.e.m. 31 oktober 2013 (uitzondering hierop zijn Polder en Leemstreek: 14 september 2013) voor zover de aangegeven oppervlakte van 31 oktober de aangegeven oppervlakte van 31 mei niet overschrijdt.

 Let op

Het niet of te laat ontvangen van de papieren verzamelaanvraag kan nooit worden ingeroepen als reden om de verzamelaanvraag laattijdig of niet in te dienen.

Overname en wijziging van percelen

In de verzamelaanvraag moet voor elk perceel dat wordt overgenomen een overnamedatum en een overnamecode ingevuld worden. Dit is van belang voor de bemestingsrechten, agromilieumaatregelen, ...

- **Overnamedatum:** datum vanaf wanneer het perceel effectief in gebruik wordt genomen.
- **Overnamecode:** deze code geeft de verwantschap weer ten opzichte van de overlater.

Overnamedatum

De overnamedatum moet steeds worden ingevuld indien een perceel van een andere gebruiker wordt overgenomen. Een overname betekent:

1. U hebt het perceel overgenomen vóór 1 januari 2013 voor het gebruik van mestrechten, toeslagrechten of de teelt in 2013;
2. U neemt het perceel over vanaf 1 januari 2013 voor het gebruik van mestrechten, voor het activeren van toeslagrechten (A) en het inzaaien van een voor-, hoofd- of nateelt (A of I);
3. U neemt het perceel over na 1 januari voor het activeren van toeslagrechten (A) en het inzaaien van een voor-, hoofd- of nateelt (A of I).

Opletten met de **gebruiksperiode** voor BO's, in lopende en vorige campagne!

AANDACHTSPUNT: De datum waarop het perceel in gebruik wordt genomen is de overnamedatum en niet de datum waarop het perceel verworven werd (in eigendom verkregen).

AANDACHTSPUNT: Indien u het perceel hebt overgenomen vóór 1 januari 2013 voor het gebruik van mestrechten, toeslagrechten of de teelt in 2013 geeft u '01/01/2013' op als datum ingebruikname. Bij de code 'WZG' moet er geen overnamedatum worden ingevuld.

Als u toch een datum aangeeft en deze ligt na 1 januari 2013, dan wordt deze latere datum als startdatum van het perceel beschouwd, waardoor u geen bemestingsrechten op dit perceel heeft.

Indien een perceel wordt overgenomen (andere code dan 'WZG') en er geen overnamedatum wordt ingevuld, vult het ALV ambtshalve '01/01/2013' in.

Overnamecodes

Overnemer is een **natuurlijk persoon**:

- **ECH:** overname van het bedrijf van de echtgeno(o)t(e);
- **BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. De percelen worden binnen hetzelfde bedrijf gewisseld van exploitatie. De percelen worden geschraapt in de ene exploitatie en toegevoegd in de andere;
- **FAM:** overname binnen eerste graad familieverband;
- **NPE:** overname door natuurlijk persoon van een rechtspersoon waarin de natuurlijke persoon de oorspronkelijke overdrager aan de rechtspersoon was;
- **AND:** overname van een andere landbouwer.

Overnemer is een **rechtspersoon** en neemt perce(l)l(en) over van een **natuurlijk persoon**:

- **RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon één van de zaakvoerders, behorende vennoten of bestuurders is;
- **RPF:** overname waarbij de echtgeno(o)t(e) van de natuurlijke persoon, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen zaakvoerder, behorende vennoot of bestuurder zijn.

Er is een **wijziging van volmacht** van de bestuurders, behorende vennoten of zaakvoerders van de **rechtspersoon** en het bedrijf heeft percelen met ontheffing van de nultbemesting. Deze **percelen met ontheffing** moeten geschraapt worden en toegevoegd worden als nieuw perceel met overnamedatum 1 januari 2013 en één van de volgende codes:

- **VNF:** de zaakvoerder, behorende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen;
- **VNN:** de zaakvoerder, behorende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon niet opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen, maar door een persoon met een **andere verwantschap**.

Overnemer is een **rechtspersoon** en de overname betreft een **andere verwantschap** dan de hierboven vermelde mogelijkheden:

- **BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. Binnen het bedrijf wisselen de percelen van exploitatie;
- **AND:** overname van een andere landbouwer.

De overnemer of overlater is een **vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL)**:

- **VVA:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:
 1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + de echtgeno(o)t(e).

Voorbeeld:

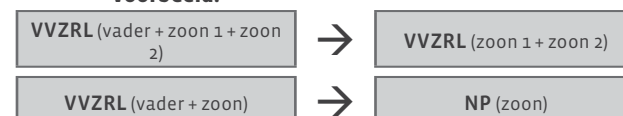
2. de overlatende VVZRL + de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

3. de overlatende VVZRL – één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

Overname en wijziging van percelen

4. combinatie van 2) en 3): één of meerdere leden stappen uit de overlatende VVZRL én de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL stappen in de VVZRL.

Voorbeeld:

- **VVB:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

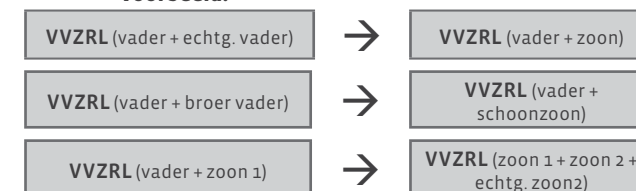
1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + afstammelingen.

Voorbeeld:

2. de overlatende VVZRL + afstammelingen van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

- **AND:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende VVZRL + geen afstammelingen (neven, nichten, broers, zussen, personen met geen familieverwantschap,...), al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

2. de overlatende VVZRL + een tweede zoon die niet samen met de eerste zoon toetrad tot de VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

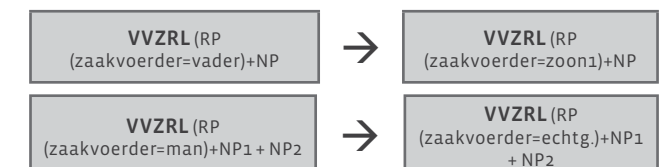

→ deze laatste stap moet gemeld worden door de code AND in te vullen in kolom 4.

De overlater is een **vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL)** waarvan **minstens één** van de leden een **rechtspersoon** is en **minstens één** van de leden een **natuurlijk persoon** is:

- **VNF:** binnen de rechtspersoon, die deel uitmaakt van de VVZRL, wordt de zaakvoerder, behorende vennoot of bestuurder opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen;

Voorbeelden:

De overnemer is een **vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL)** waarvan **minstens één** van de leden een **rechtspersoon** is en **minstens één** van de leden een **natuurlijk persoon** is:

- **RPN:** overname waarbij de natuurlijk persoon van de VVZRL een van de zaakvoerders, behorende vennoten of bestuurders wordt van de rechtspersoon in de VVZRL;

Voorbeeld:

- **RPF:** overname waarbij de echtgeno(o)t(e) van de natuurlijke persoon van de VVZRL, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen de zaakvoerder, behorende vennoot of bestuurder wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

Indien een perceel wordt overgenomen en er geen overnamecode wordt ingevuld, vult het ALV ambtshalve 'AND' in.

Nieuwe percelen, overgenomen na 1 januari 2013, mag u niet samenvoegen met een vooringevuld perceel dat u in 2012 al in gebruik had.

Bij overname van percelen in natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden en natuurreservaten kan de ontheffing van de nultbemesting verloren gaan, waardoor het perceel de bemestingsnorm van 2 GVE/ha/jaar krijgt.

Overnamecode voor een hertekend perceel

WZG: wijziging perceel: om een perceel te wijzigen, samen te voegen of te splitsen.

Voor elk perceel dat aangegeven wordt in de verzamelaanvraag moet de oppervlakte correct meegedeeld worden.

- › **Referentieoppervlakte:** de maximale perceelsoppervlakte berekend door het grafisch systeem op basis van de intekening van de percelen of via opmetingen ter plaatse.
- › **Aangegeven oppervlakte:** de werkelijke beteelde/ingezaaide/gebruikte oppervlakte van het perceel zonder niet-subsidiabele elementen.

Referentieoppervlakte

- › Maximale oppervlakte die voor een perceel kan opgegeven worden.
- › Gebruiksconflicten, verbetering grafische intekening of opmetingen ter plaatse werden in rekening gebracht.

Aangegeven oppervlakte

- › In de verzamelaanvraag wordt een voorstel gedaan voor de aangifte 2013, waarbij rekening wordt gehouden met de referentieoppervlakte en de aangegeven oppervlakte in 2012.
- › ‘Stallen en gebouwen’ en ‘Andere gebouwen’ moeten aangegeven worden met een oppervlakte van 0 ha.
- › Kleine (< 100m²) blijvende vaste constructies moeten, hoewel deze niet-subsidiabel zijn, door u niet worden uitgetekend. Deze kunnen wel door de administratie naar aanleiding van een (administratieve) controle worden uitgetekend. Let wel, wanneer de totale som van al deze kleine oppervlaktes op het perceel gelijk of groter is dan 100 m², moet deze totale oppervlakte in mindering gebracht worden in de aangegeven oppervlakte voor het betrokken perceel.
- › Voor agromilieumaatregelen is de aangegeven oppervlakte gelijk aan de volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte met inbegrip van de oppervlakte noodzakelijk voor de gangbare teeltwerkzaamheden.

De aangegeven oppervlakte kan nooit groter zijn dan de referentieoppervlakte.

Intekening percelen

De intekening van het perceel wordt gewijzigd als:

- › op het ingetekende referentieperceel meerdere gewassen worden geteeld (perceel splitsen);
- › het perceel werd vergroot door samenvoeging of verkleind door splitsing;
- › slechts een deel van het perceel nog in gebruik is in het kader van de landbouwactiviteiten;
- › de intekening van het perceel niet correct is;
- › er zich blijvende vaste constructies of elementen van meer dan 100 m² (niet-subsidiabel) op het perceel bevinden;
- › het perceel de grens met het andere gewest of het buitenland overschrijdt. In dit geval moet het perceel gesplitst worden.

Nieuwe percelen, overgenomen op of na 1 januari 2013, mogen niet samengevoegd worden met een perceel dat reeds in 2012 in eigen gebruik was. Beide delen moeten als apart perceel aangegeven worden, waarbij de overnamedatum wordt vermeld voor het nieuwe perceel. Beide percelen kunnen niet samengevoegd worden omdat zo mogelijks verkeerde rechten en plichten zouden kunnen toegekend worden aan het nieuwe perceel.

Meer informatie over de intekening van uw percelen op de foto-plannen kan u terugvinden op het e-loket (www.landbouwwlaanderen.be) of in de *‘Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag’*.

Voor elk perceel in de verzamelaanvraag wordt gevraagd een hoofddeelt en eventueel een voor- en/of nateelt(en) in te vullen.

- › **Hoofddeelt:** de teelt die op 31 mei 2013 op het perceel aanwezig is of bij afwezigheid van een teelt op deze datum, de eerstvolgende teelt die in de campagne 2013 op het perceel wordt ingezaaid. Wordt er geen teelt op het perceel ingezaaid dan gebruikt u de teeltcode ‘100’ (niet ingezaaid akkerland).
- › **Voortelt:** de teelt die in 2013 geoogst wordt voor het inzaaien van de hoofddeelt 2013.
- › **Eerste nateelt:** de teelt die in 2013 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de hoofddeelt.
- › **Tweede nateelt:** de teelt die in 2013 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de eerste nateelt (enkel mogelijk via e-loket).

Hoofddeelt

- › De hoofddeelt is bepalend voor de activering van de toeslagrechten, voor de agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen. Alle voorkomende teelten in eenzelfde kalenderjaar zijn bepalend voor de bemestingsnormen voor het lopende productiejaar. Om een correcte bemestingsnorm te kunnen bepalen is het belangrijk dat u de opeenvolgende teelten correct volgens bovenstaande principes invult. De gewascodes voor de hoofddeelten staan vermeld in *bijlage 2* van deze toelichting. Deze bijlage bevat zowel subsidiabele als niet-subsidiabele teelten.
- › **AANDACHTSPUNT:** De hoofddeelt moet enkel in de kolom ‘hoofddeelt’ ingevuld worden, ook al blijft deze het hele jaar op het perceel.
- › Ook voor serres en niet-permanente overkappingen is de hoofddeelt de teelt van 31 mei. Als meerdere teelten tegelijkertijd worden verbouwd, is de hoofddeelt de teelt met de grootste oppervlakte.
- › ‘Stallen en gebouwen’ en ‘Andere gebouwen’ worden in het kader van het Mestdecreet aangegeven als hoofddeelt.
- › Iedere exploitatie moet minstens 1 object ‘Stallen en gebouwen’ of ‘Andere gebouwen’ omvatten met uitzondering van de exploitaties van het type ‘enkel percelen’.
- › Als er geteeld wordt:
 - ❖ met behulp van een stelling, moet de teelt op de stelling aangegeven worden als hoofddeelt, ook al wordt het perceel bv. ook ingezaaid met gras. Gras is dan niet de hoofddeelt;
 - ❖ op etages, waarbij er verschillende teelten aanwezig zijn per etage, is de hoofddeelt de teelt met de grootste oppervlakte.
- › Bij het gebruik van mengteelten, is de hoofddeelt de teelt die overheersend aanwezig is, tenzij er een specifieke code voor bestaat (bv. grasklaver).

Voortelt of nateelt

Het is belangrijk voldoende aandacht te besteden aan de opgave van een eventuele voortelt, eerste nateelt of tweede nateelt. Voor een correcte toekenning van de bemestingsnormen is het belangrijk om de juiste opeenvolging van alle teelten, inclusief de voor- en nateelten, aan te geven als deze in 2013 worden geoogst of ingezaaid.

Als u voor het inzaaien van de hoofddeelt nog een voorgaande teelt oogst in hetzelfde kalenderjaar dan moet u deze voortelt opgeven in het invulveld ‘code voortelt’. Enkel wanneer na het oogsten van de hoofddeelt nog een teelt ingezaaid wordt, moet u deze nieuwe teelt opgeven in het invulveld ‘code eerste nateelt’.

Groenbedekker versus vanggewas

Zowel groenbedekkers als vanggewassen zijn specifieke nateelten.

De term **groenbedekker** wordt gebruikt in het kader van de subsidiemaatregelen ‘GB2’ en ‘GNT’. De teelten die in aanmerking komen vindt u in *tabel 10* (pagina 47) en *tabel 11* (pagina 49). Een groenbedekker moet ervoor zorgen dat de bodem bedekt blijft na de oogst van de hoofddeelt tot aan de volgende werkzaamheden. De term **vanggewas** komt uit het Mestdecreet. De teelten die in aanmerking komen als vanggewas zijn aangekruist in *bijlage 2*.

Opeenvolging hoofddeelt, groenteteelt en nateelt

Als er meerdere nateelten na elkaar worden geteeld, kan dit enkel aangegeven worden via de elektronische verzamelaanvraag. Wordt de eerste nateelt nog geoogst en zaait u in hetzelfde jaar nog een teelt in (bv. een groenbedekker of groente) dan kunt u in uw elektronische verzamelaanvraag ook deze tweede nateelt aangeven.

Bemestingsadvies voor groenten

Vanaf 1 januari 2013 moeten land- en tuinbouwers die teelten telen van groep I en II, met uitzondering van vroege aardappelen en spruitkolen, stikstofbemestingsadviezen voor deze groenten laten opmaken en met deze adviezen rekening houden in hun bemestingspraktijk. Het bemestingsadvies wordt opgemaakt op basis van een analyse van het stikstofgehalte in de bodem. De teler kan hiervoor beroep doen op een erkend laboratorium, een erkend praktijkcentrum of een erkende telersvereniging.

Ook land- en tuinbouwers die een combinatie telen van een niet-groente in hoofddeelt met een groente van groep I, II of III als voor- of nateelt, moeten een stikstofbemestingsadvies laten opmaken als zij willen gebruik maken van de hogere bemestingsnormen voor deze teeltcombinatie (gelijkstelling). Wanneer zij niet beschikken over een advies, wordt de bemesting beperkt tot de bemestingsnorm van de hoofddeelt.

Het aantal bodemanalyses en bijgaande bemestingsadviezen en andere bepalingen worden vastgelegd in een uitvoeringsbesluit van het Mestdecreet. Bij het drukken van deze toelichting was het uitvoeringsbesluit nog niet definitief waardoor dit in deze toelichting niet beschreven is. Van zodra het besluit definitief is goedgekeurd zal de Mestbank een gerichte communicatie hierover doen.

Gewascodes voor de voor- en nateelten

De gewascodes voor de hoofdteelt (zie [bijlage 2](#)) kunnen eveneens gebruikt worden voor de aangifte van de voorteelt, eerste nateelt of tweede nateelt, als deze als voorteelt, eerste nateelt of tweede nateelt worden ingezaaid.

‘Begraasde niet-landbouwgrond met over-eenkomst’ (teeltcode ‘6’)

Er werd een nieuwe teeltcode voorzien voor het gebruik van niet-landbouwgrond die wordt begraasd in het kader van onderhoud en waarvoor men een overeenkomst heeft met de beherende instantie (bv. de provincie). Deze niet-landbouwgronden, in tegenstelling tot andere niet-landbouwgronden, moeten wel in de verzamelaanvraag worden aangegeven. Zij komen niet in aanmerking voor premies maar kunnen wel voor mestrechten in rekening worden gebracht (bv. begrazen van bermen door schapen) of voor bio-certificering. Deze percelen krijgen de teeltcode 6.

Faunamengsel (teeltcode ‘98’)

Percelen die worden ingezaaid met een eenjarig mengsel van granen of kruiden en die ongeogst op het veld blijven staan als wintervoedsel voor wilde diersoorten worden aangegeven als faunamengsel. De code die voor dit faunamengsel kan worden aangegeven is ‘98’ onder ‘Overige gewassen’. Dit is onder meer het geval voor percelen waarop de beheerovereenkomst ‘akkervogel-beheer – vogelvoedselgewassen’ wordt toegepast.

Witlooftelers en gespecialiseerde productie-methode ‘LOO’

Het gebouw of het deel van het gebouw waarin witloof geforceerd wordt, mag in de verzamelaanvraag niet aangegeven worden als een perceel met hoofdteelt ‘Stallen en gebouwen’ maar moet aangegeven worden als een perceel met hoofdteelt witloof ‘8515/9515’ en gespecialiseerde productiemethode ‘LOO’. Enkel het gedeelte waarin het witloof geforceerd wordt, moet als perceel ingetekend worden. De rest van het gebouw wordt aangegeven als ‘Andere gebouwen’.

Formulier ‘Detailaangifte boomgaarden’

ADSEI wenst over de detailaangifte van boomgaarden te beschikken. Deze gegevens zijn essentieel in het kader van de landbouwenquête (15 meitelling). Via het e-loket zijn deze gegevens digitaal invulbaar.

Met het [formulier 6](#), uit de ‘[Handleiding bij de papieren verzamel-aanvraag 2013](#)’ moeten er meer details gegeven worden over alle boomgaarden die zijn aangegeven in de verzamelaanvraag. De details hebben betrekking op de oppervlakte van de diverse variëteiten en van de nieuwe aanplantingen.

Dit formulier staat los van de aanvraag voor subsidie voor behoud van genetische diversiteit van de hoogstamfruitbomen (‘HSB’).

Dit formulier moet door alle landbouwers of particulieren met boomgaarden (laagstam, middenstam en hoogstam) worden ingevuld. Wanneer de landbouwer of particulier echter een subsidie voor genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’ heeft aangevraagd, moet hij voor deze percelen dit formulier niet invullen.

Voor elk perceel, aangegeven via de verzamelaanvraag, moet een hoofdbestemming ingevuld worden. Hiermee wordt aangegeven of het perceel gebruikt zal worden voor het aanvragen van de bedrijfstoelag.

- **A:** voor percelen in gebruik op 21 april 2013 met activering van Vlaamse toeslagrechten (gewone toeslagrechten of voor het omzetten van speciale toeslagrechten naar gewone toeslagrechten).
- **G:** voor percelen in gebruik op 1 januari 2013, maar niet meer op 21 april 2013, zonder activering van Vlaamse toeslagrechten maar wel voor bemestingsrechten.
- **I:** voor percelen in gebruik in de loop van 2013 voor teelten die niet-subsidiabel zijn of voor percelen die niet aangegeven worden ter activering van Vlaamse toeslagrechten.

Let op:

Indien geen hoofdbestemming wordt ingevuld, wordt ambtshalve de hoofdbestemming ‘I’ ingevuld; deze percelen zijn dus niet meer beschikbaar voor het activeren van toeslagrechten.

Gebruik hoofdbestemmingen in combinatie met het activeren van toeslagrechten

Tabel 2: Gebruik hoofdbestemmingen.

U heeft het perceel in eigen gebruik	Hoofdbestemmingen		Bemestingsrechten en plichten
	toeslagrechten activeren	Geen toeslagrechten activeren	
Op 1 januari 2013 en niet op 21 april 2013	-	G	JA
Op 1 januari 2013 en op 21 april 2013	A	I	JA
Niet op 1 januari en wel op 21 april 2013	A	I	NEEN
Na 21 april 2013	-	I	NEEN

Hoofdbestemming ‘A’

- Het perceel moet een ononderbroken stuk grond zijn van minstens 10 are dat overal minstens 10 meter breed is. Percelen waarop een agromilieumaatregel (ALV of VLM) of een andere plattelandsmaatregel van toepassing is, moeten minstens 5 are groot en overal minstens 5 meter breed zijn.
- Kan niet gebruikt worden op een perceel waarop een andere landbouwer subsidie voor een agromilieuverbintenis aanvraagt, een beheerovereenkomst heeft gesloten of de vergoeding natuur aanvraagt.

Hoofdbestemming ‘G’

- Hiermee wordt aangegeven het perceel in gebruik te hebben op 1 januari 2013 en niet meer op 21 april 2013. De bemestingsrechten en -plichten worden aan de gebruiker op 1 januari toegekend.
- De nieuwe gebruiker op 21 april 2013 kan de hoofdbestemming ‘A’ aangeven en toeslagrechten activeren.
- Is de nieuwe gebruiker een particulier (geen landbouwer) dan kan deze overname gemeld worden door het [formulier 7](#) ‘Bemestingsrechten’ ondertekend in te dienen.

Hoofdbestemming ‘I’

- Wordt gebruikt voor alle percelen die niet worden aangegeven met ‘A’ of ‘G’ zoals bv. Vlaamse percelen met niet-subsidiabele teelten of Vlaamse percelen waarop geen toeslagrechten geactiveerd worden.

Let op:

Percelen die op geen enkel ogenblik tijdens het lopend kalenderjaar in eigen gebruik zijn, mogen niet aangegeven worden in de verzamelaanvraag, ook niet met hoofdbestemming ‘I’. Misbruiken hierop met het oog op het verkrijgen van perceel- of gebruiksinformatie kunnen financieel beboet worden.

Combinatiemogelijkheden

De combinatiemogelijkheden tussen de gewassen en de hoofdbestemmingen zijn weergegeven in [bijlage 2](#).

Lees ook

[Toeslagrechten](#)

Om toeslagrechten te activeren is het noodzakelijk de hoofdbestemming 'A' in te vullen bij de aangegeven percelen.

- › **Gewone toeslagrechten:** deze worden in de verzamelaanvraag geactiveerd door de koppeling van een subsidiabele teelt aan een perceel subsidiabele grond.
- › **Speciale toeslagrechten:** deze worden geactiveerd met dieren of met grond (als ze omgezet worden naar gewone toeslagrechten).

De percelen die aangegeven worden, moeten landbouwgrond zijn, dit wil zeggen dat zowel ligging, gebruik, aard als de historie van het perceel moeten aantonen dat het perceel in de eerste plaats bedoeld en geschikt is voor landbouwkundig gebruik.

Gronden waarop toeslagrechten NIET kunnen geactiveerd worden

AANDACHTSPUNT: Recreatieve zones, zandpistes, bermen, openbare ruimtes, delen van wegeninfrastructuur, parkings, bossen,... zijn voorbeelden van niet-landbouwgrond. De enige niet-landbouwgronden die wel moeten worden aangegeven zijn percelen die begraasd worden en waar een overeenkomst voor wordt afgesloten met de beherende instantie (bv. provincie, ANB). Deze percelen komen niet in aanmerking voor het activeren van toeslagrechten maar kunnen wel voor mestrechten in rekening worden gebracht (aangegeven met teeltcode '6').

Ook bouwgronden of andere percelen die vóór het einde van het jaar bebouwd worden, zijn te beschouwen als niet-premiegerechtigd. Wanneer er echter op 31 mei nog een hoofdteelt aanwezig is, kunnen deze percelen wel nog aangegeven worden voor de bemestingsrechten (met 'G' of 'I').

Toeslagrechten algemeen

- › Enkel toeslagrechten in eigendom of tijdelijk overgenomen op 21 april 2013 kunnen geactiveerd worden. Om een perceel te activeren, moet het subsidiabele perceel rechtmatig kunnen gebruikt worden door de landbouwer op 21 april. Als dit niet kan aangetoond worden, wordt de premieaanvraag van het perceel geschrapt en kan er een sanctie volgen.
- › **AANDACHTSPUNT:** Perceel niet-landbouwkundig gebruik: Ook al bestaat een perceel wel degelijk uit landbouwgrond, toch moet het ook minstens 9 maanden van het jaar landbouwkundig gebruikt worden om premiegerechtigd te zijn. Het perceel kan aangegeven worden voor de periode dat het effectief voor landbouwkundige doeleinden gebruikt wordt.
- › Bij langdurig gebruik van (delen van) percelen als bv. parking van bedrijfsvoertuigen, opslag van bouwmaterialen of verhuur als kampeerplaats gedurende meer dan 3 maand per jaar komt het perceel (of deel van het perceel) niet in aanmerking voor het bekomen van subsidies.
- › Subsidiabele teelt: Een gewas moet voorkomen op de lijst van subsidiabele teelten voor de bedrijfstoeslag opgenomen in [bijlage 2](#) van deze toelichting. **AANDACHTSPUNT:** Planten in potten of containers, kerstbomen en weilanden met een dichtheid van meer dan 50 bomen per ha zijn niet subsidiabel.
- › Subsidiabele grond: toeslagrechten kunnen niet geactiveerd worden op ondermeer niet-landbouwgrond, groeimedium, containerteelten, ...

 Let op: De gronden die aangegeven worden voor het activeren van toeslagrechten mogen gedurende maximaal drie maanden per kalenderjaar gebruikt worden voor niet-landbouwactiviteiten. Deze activiteiten mogen tevens het blijvend landbouwkundig karakter van de grond en de goede landbouw- en milieumcondities niet in gevaar brengen.

Gewone toeslagrechten

- › Toeslagrechten worden geactiveerd op een ononderbroken stuk Vlaamse landbouwgrond van minstens 10 are dat overall minstens 10 meter breed is. Als op het perceel een agromilieumaatregel (ALV of VLM) of een andere plattelandsmaatregel wordt toegepast, moet het perceel minstens 5 are groot zijn en overall minstens 5 meter breed zijn.
- › **AANDACHTSPUNT:** Smalle stukken gras tussen stallen en gebouwen worden apart aangegeven maar zijn niet subsidiabel. Deze stroken worden daarom best samen met de stallen en gebouwen ingetekend (< 5m). Deze percelen mogen alleen apart worden aangegeven voor het gebruik van mestrechten (bestemming 'I' of 'G').
- › **AANDACHTSPUNT:** Toeslagrechten kunnen niet geactiveerd worden op een perceel met een gemiddelde dichtheid van bomen dat hoger ligt dan 50 bomen per ha, met uitzondering van:
 - ❖ hoogstamboomgaarden;
 - ❖ bomenrijen binnen een perceel (tussenafstand minstens 12 m tussen de rijen onderling);
 - ❖ bomenonderhouden in het kader van een milieuprogramma;
 - ❖ bomen met landschappelijke waarde op dijken die gebruikt worden voor begrazing;
 - ❖ gronden die bebost worden onder de voorwaarden van 'bebossing van landbouwgrond' en voor zover deze gronden in 2008 subsidiabel waren (voor het activeren van toeslagrechten) en dit voor de duur van de overeenkomst met het Agentschap Natuur en Bos (ANB);
 - ❖ de aanplant van bomenrijen op gras- of akkerland in het kader van de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen (agroforestry).
- › Toeslagrechten kunnen niet geactiveerd worden op een perceel waarop een **andere landbouwer** een **beheerovereenkomst of agromilieuverbintenis** heeft gesloten voor dezelfde periode.
- › Gedurende eenzelfde kalenderjaar kan eenzelfde oppervlakte slechts éénmaal gebruikt worden voor het activeren van toeslagrechten.

Volgorde activeren toeslagrechten

Keuze 1: maximale uitbetaling

Het ALV zal alle Vlaamse toeslagrechten die op de uiterste indieningsdatum voor de verzamelaanvraag in gebruik zijn, sorteren in functie van een zo maximaal mogelijke uitbetaling in 2013. Volgende criteria worden hiervoor aangewend:

- › **criterium 1:** sortering volgens de eenheidswaarde van de toeslagrechten van hoog naar laag;
- › **criterium 2:** sortering volgens het oppervlakte-equivalent van hoog naar laag;
- › **criterium 3:** sortering volgens het toeslagrechtennummer van laag naar hoog.

Er wordt best gekozen voor deze keuze indien er:

- › over meer of evenveel Vlaamse subsidiabele gronden als toeslagrechten kan beschikt worden en bijgevolg alle Vlaamse toeslagrechten geactiveerd worden;
- › over onvoldoende Vlaamse subsidiabele gronden beschikt kan worden om alle Vlaamse toeslagrechten te activeren en gewenst wordt dat de toeslagrechten die niet kunnen uitbetaald worden de toeslagrechten met de laagste waarde zijn.

Er wordt beter niet voor deze keuze gekozen indien er niet kan beschikt worden over voldoende Vlaamse subsidiabele grond om alle Vlaamse toeslagrechten te activeren en er één of meerdere toeslagrechten zijn die dreigen te vervallen aan de reserve omdat ze ook vorig jaar niet geactiveerd werden.

Keuze 2: maximaal behoud

Het ALV zal alle Vlaamse toeslagrechten die op de uiterste indieningsdatum voor de verzamelaanvraag in gebruik zijn, sorteren in functie van een zo maximaal mogelijk behoud van toeslagrechten, ook als er hierdoor een lager bedrag uitbetaald wordt. Volgende criteria worden hiervoor aangewend:

- › **criterium 1:** eerst de toeslagrechten die vorig jaar niet werden geactiveerd;
- › **criterium 2:** sortering volgens de eenheidswaarde van de toeslagrechten van hoog naar laag;
- › **criterium 3:** sortering volgens het oppervlakte-equivalent van hoog naar laag;
- › **criterium 4:** sortering volgens het toeslagrechtennummer van laag naar hoog.

Er wordt best voor deze keuze gekozen indien er **niet kan beschikt worden over voldoende Vlaamse gronden** om alle Vlaamse toeslagrechten te activeren en geen of zo weinig mogelijk toeslagrechten mogen vervallen aan de reserve.

Er wordt beter niet gekozen voor deze keuze indien niet kan beschikt worden over voldoende Vlaamse gronden om alle Vlaamse toeslagrechten te activeren en de voorkeur gegeven wordt aan maximale uitbetaling in 2013 in plaats van aan het behouden van de toeslagrechten (met lagere waarden), die dan vervallen omdat ze niet worden gebruikt.

 Indien er geen of meerdere keuzes worden aangeduid, vult het ALV ambtshalve keuze 2 in.

Keuze 3: zelf nummeren

Bij deze keuze moet een overzicht van de toeslagrechten,

afgedrukt vanop het e-loket of aangevraagd bij de buitendienst, genummerd en meegestuurd worden met de verzamelaanvraag 2013.

Bij manuele sortering is het risico op fouten groter dan bij een automatische sortering.

Waar moet op gelet worden bij het manueel sorteren?

- › Een Vlaamse landbouwer die beschikt over Waalse toeslagrechten, moet deze activeren in het Waalse luik van de verzamelaanvraag.
- › Toeslagrechten die gedurende twee opeenvolgende jaren niet worden geactiveerd vervallen aan de reserve.
- › Alle toeslagrechten nummers die op 21 april 2013 in gebruik zijn.
- › Bij overdrachten die na 10 maart 2013 worden ingediend, zijn de toeslagrechten op 21 april 2013 nog bij de overlater.

Speciale toeslagrechten

Voor de activering van speciale toeslagrechten kan gekozen worden uit:

1. speciale voorwaarden aanvragen voor alle speciale toeslagrechten;
2. speciale voorwaarden aanvragen voor de overblijvende speciale toeslagrechten die niet geactiveerd kunnen worden met gronden;
3. alle speciale toeslagrechten omzetten in gewone toeslagrechten.

 In geval geen of meerdere keuzes worden aangekruist, neemt het ALV ambtshalve de tweede keuze.

Speciale toeslagrechten geactiveerd met grond:

- › worden beschouwd als gewone toeslagrechten.
- › blijven dit voor altijd gewone toeslagrechten en het aantal referentie-GVE's (GVE: grootvee-eenheden) wordt herberekend naar de waarde van de overblijvende speciale toeslagrechten.

 De speciale toeslagrechten met de hoogste waarde worden het eerst omgezet naar gewone toeslagrechten.

Speciale toeslagrechten geactiveerd met dieren (referentie-GVE)

- › Over het hele kalenderjaar moet er gemiddeld minstens 50 % van de toegewezen referentie-GVE's aangehouden worden. Dit aantal referentie-GVE kan geraadpleegd worden op het e-loket of kan opgevraagd worden bij de buitendienst van het ALV, afdeling MIB.
- › Alle tijdens het betrokken kalenderjaar aangehouden runderen en schapen¹ worden in aanmerking genomen voor de bepaling van het aantal referentie-GVE van het jaar waarin een verzoek tot activering van speciale toeslagrechten wordt ingediend.

¹ Alle tijdens 2013 aangehouden dieren worden in aanmerking genomen voor de bepaling van het gemiddeld aantal GVE op uw bedrijf. Volgende dieren worden in rekening gebracht: schapen (worden gerekend aan 0,15 GVE), runderen jonger dan 6 maanden (worden gerekend aan 0,2 GVE), mannelijke runderen en vaarzen tussen 6 en 24 maanden (worden gerekend aan 0,6 GVE) en mannelijke runderen en vaarzen ouder dan 24 maanden, zoogkoeien en melkkoeien (worden gerekend aan 1 GVE).

Naast een hoofdbestemming kunnen in de verzamelaanvraag ook andere perceelsbestemmingen ingevuld worden in het kader van agromilieumaatregelen, andere plattelandsmaatregelen, specifieke steun voor groenbedekkers, Mestdecreet, irrigatie, ...

Agromilieuverbintenissen van het ALV Perceelsgebonden verbintenissen

- › **BIO:** biologische productiemethode;
 - › **HSB:** behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen;
- Deze bijkomende bestemmingen zijn vooringevuld.

Variabele verbintenissen met minimale verbintenisoppervlakte

- › **MOB:** mechanische onkruidbestrijding;
- › **VLI:** vlinderbloemige gewassen;
- › **SE2:** extensieve sierteelt;
- › **SI2:** intensieve sierteelt;
- › **SB2:** beschutte sierteelt;
- › **VER:** verwarringstechniek pitfruitteelt.

Beheerovereenkomsten van de VLM Vaste beheerovereenkomsten

- › **AKV:** akkervogelbeheer – vogelvoedselgewas en (opgeploegde) gemengde grasstrook;
- › **BB:** botanisch beheer – grasland en akkerland;
- › **ER:** erosiebestrijding - aanleg en onderhoud grasbufferstrook en grasgang;
- › **HKW:** kleine landschapselementen - aanleg en onderhoud houtkant/houtwal;
- › **POE:** kleine landschapselementen - (her)aanleg en onderhoud poel > 100 m²;
- › **PRB:** perceelsrandenbeheer;
- › **WV:** weidevogelbeheer (omzetten akkerland en) beweiden en maaien.

Deze bijkomende bestemmingen zijn vooringevuld.

Variabele beheerovereenkomsten

- › **AV1:** akkervogelbeheer – leeuwerikvlakjes;
- › **AV2:** akkervogelbeheer – faunaranden;
- › **AV3:** akkervogelbeheer – graanranden;
- › **AV4:** akkervogelbeheer – winterstoppel;
- › **BW3:** verminderde bemesting in kwetsbare zones water;
- › **DI2:** erosiebestrijding - directe inzaai;
- › **NK2:** erosiebestrijding - niet-kerende bodembewerking;
- › **WV1:** weidevogelbeheer - met vluchtstroken;
- › **HAM:** hamsterbescherming.

Plattelandsmaatregel van het ANB

- › **BOS:** inkomenscompensatie en onderhoudssubsidie in het kader van een overeenkomst voor bebossing van landbouwgrond (PDPOII).

Deze bijkomende bestemming is vooringevuld.

Plattelandsmaatregel van het ALV

- › **BLS:** boslandbouwsystemen (agroforestry).
- Deze bijkomende bestemming is vooringevuld.

Specifieke steunmaatregel van het ALV

- › **GB2:** groenbedekker in het kader van ‘specifieke steun voor inzaai van groenbedekkers’.

Steunmaatregel in het kader van de ‘Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit’

- › **GNT:** groenbedekker (nateelt) waarvoor subsidie wordt aangevraagd bij een producentenorganisatie.

Zaaizaadvermeerdering

- › **ZAA:** zaaizaadvermeerdering in het kader van de landbouwtelling.

Mestdecreet

- › **VNA:** percelen met bemestingsnorm 2 GVE/ha/jaar waarvoor een vergoeding natuur wordt aangevraagd.

Gespecialiseerde productiemethode

- › **SER:** serres met teelt in volle grond;
 - › **SGM:** serres met teelt op groeimedium;
 - › **PLA:** niet-permanent overkapte teelt in volle grond (plastic);
 - › **NPO:** niet-permanent overkapte teelt op groeimedium;
 - › **CON:** teelt op groeimedium in open lucht (bv. containervelden);
 - › **CIV:** teelt in containers op/in volle grond (bv. chrysanten);
 - › **LOO:** loods (voor plantaardige productie, bv. witloof);
 - › **MAA:** hoofdteelt gras wordt uitsluitend gemaaid en geoogst.
- Deze perceelsbestemmingen zijn van belang voor het Mestdecreet, de agromilieuverbintenissen milieuvriendelijke sierteelt en de biologische productiemethode (beschutte teelt).
- Het niet (correct) invullen kan gevolgen hebben voor de nitraat-residubepaling in het kader van het Mestdecreet in het najaar van 2013, de bemestingsnormen en de uitbetaling van de steun.

Blijvend Grasland gescheurd

- › **BGG:** blijvend grasland met status P dat in 2013 gescheurd is of zal worden gescheurd.

Irrigatie

- › **IWO:** irrigatie met oppervlaktewater;
- › **IWG:** irrigatie met grondwater;
- › **IWR:** irrigatie met opvangwater;
- › **IWA:** irrigatie met ander water dan hierboven vermeld.

Lees ook

- › [Agromilieuverbintenissen ALV;](#)
- › [Beheerovereenkomsten VLM;](#)
- › [Andere plattelandsmaatregelen van ALV, VLM en ANB;](#)
- › [Specifieke steun voor inzaai van groenbedekkers ‘GB2’;](#)
- › [GMO groenten en fruit – Actie groenbedekking ‘GNT’;](#)
- › [Mestdecreet.](#)

Het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II) voorziet subsidies voor de uitvoering van bepaalde agromilieumaatregelen. Deze subsidies worden enkel verleend in het kader van vijfjarige verbintenissen. Voor onderstaande agromilieumaatregelen kan bij het ALV een vijfjarige verbintenis aangegaan worden.

- › Biologische productiemethode – ‘BIO’;
- › Mechanische onkruidbestrijding – ‘MOB’;
- › Vlinderbloemige gewassen – ‘VLI’;
- › Milieuvriendelijke sierteelt – ‘SE2’/‘SI2’/‘SB2’;
- › Verwarringstechniek pitfruitteelt – ‘VER’;
- › Behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen – ‘HSB’;
- › Behoud genetische diversiteit schapenrassen - ‘GDS’;
- › Behoud genetische diversiteit rundveerassen - ‘GDR’.

Algemene voorwaarden

- › De verbintenis moet nageleefd worden gedurende **vijf** opeenvolgende jaren.
 - › Enkel percelen gelegen in het **Vlaams Gewest** komen in aanmerking voor deze subsidies.
 - › **Iedere wijziging** moet **steeds onmiddellijk**, en zeker vóór de aankondiging van een controle, aan de buitendienst **gemeld** worden via het e-loket of het wijzigingsformulier ([formulier 1](#) ‘Toevoegen, splitsen, wijzigen of schrappen van percelen’).
 - › **Overdracht** van een lopende verbintenis is mogelijk bij volledige of gedeeltelijke bedrijfsovername. Deze overdracht moet gemeld worden via het formulier dat te verkrijgen is bij de buitendienst van het ALV, afdeling MIB. De landbouwer die actief is op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag, dient de subsidie aan te vragen in zijn verzamelaanvraag. Bij overname na de uiterste indieningsdatum zal de overlater uitbetaald en ook verantwoordelijk gesteld worden bij eventuele niet-naleving van de verbintenis.
 - › De **verbintenisvoorwaarden en de vergoeding** kunnen aangepast worden gedurende de looptijd.
 - ❖ Dit kan gebeuren wanneer er wijzigingen optreden op het vlak van de randvoorwaarden en de minimumeisen inzake het in goede landbouw- en milieuconditie houden van landbouwgronden.
 - ❖ De verbintenisvoorwaarden en vergoedingen van de verbintenissen gestart in 2012 of 2013 kunnen aangepast worden aan het juridisch kader van het volgende programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III).
- Desgevallend zal het ALV u inlichten en krijgt u de kans deze verbintenis stop te zetten zonder terugbetaling van de reeds ontvangen subsidies.

Nieuwe vijfjarige verbintenis

- › Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel elektronisch aangevraagd worden via het e-loket: www.landbouwvlaanderen.be
- › Om een **nieuwe vijfjarige verbintenis** aan te gaan voor één van bovenstaande maatregelen (met uitzondering van de maatregelen behoud genetische diversiteit) vult u in de elektronische verzamelaanvraag 2013 de overeenkomstige bijkomende bestemming in bij de percelen waarvoor deze subsidies worden aangevraagd. Voor de **variabele agromilieumaatregelen** geeft u ook de **verbintenisoppervlakte** aan.
- › De verzamelaanvraag 2013 geldt dan als **verbintenisaanvraag** en ook als **betalingsaanvraag** voor het eerste jaar.

- › Door het aangaan van een nieuwe verbintenis verklaart u zich **akkoord met:**
 - ❖ de **algemene verbintenisvoorwaarden** (zie hierboven);
 - ❖ de **maatregelspecifieke verbintenisvoorwaarden** (zie blz. 24 – blz. 35).

Jaarlijkse betalingsaanvraag

De betalingsaanvraag moet jaarlijks gebeuren via de verzamelaanvraag gedurende de volledige looptijd van de verbintenis.

Het niet indienen van een verzamelaanvraag of betalingsaanvraag wordt beschouwd als niet-naleving van de verbintenis.

Uitzondering: Voor de maatregel behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’ zijn de begunstigden die vrijgesteld zijn van de jaarlijkse aangifteplicht in het kader van het Mestdecreet eveneens vrijgesteld van de jaarlijkse betalingsaanvraag voor ‘HSB’.

Niet-naleving

- › Als de verbintenisvoorwaarden niet langer nageleefd kunnen worden, moet de buitendienst binnen de 10 kalenderdagen schriftelijk op de hoogte worden gebracht (melding overmacht).
- › **Niet-naleving** van de verbintenisvoorwaarden heeft tot gevolg dat de uitbetaalde steun verlaagd wordt of de totale subsidie verkregen vanaf het startjaar moet worden **terugbetaald**.
- › De subsidies moeten niet terugbetaald worden in geval van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden erkend door het ALV. Kennisgeving van overmacht moet met bijhorende bewijsstukken schriftelijk ingediend worden bij de buitendienst van het ALV.
- › Niet-naleving van de randvoorwaarden en de bijkomende minimumeisen zal leiden tot een proportionele verlaging van de steun voor agromilieumaatregelen.

Combinatiemogelijkheden (zie bijlage 3)

Beheerovereenkomsten, agromilieuverbintenissen en andere plattelandsmaatregelen kunnen op een zelfde perceel gecombineerd worden zoals weergegeven in [bijlage 3](#).

Meer weten

- › **Meer informatie** kan bekomen worden bij de buitendiensten van het ALV, afdeling MIB (zie [bijlage 1](#)).
- › Meer informatie over het invullen van de verzamelaanvraag op het e-loket of in de *‘Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag’*.

Agromilieumaatregelen - ALV

Biologische productiemethode ‘BIO’

Landbouwers die voldoen aan het lastenboek voor de biologische productie² kunnen rekenen op een financiële ondersteuning voor de extra kosten die zij maken. Biologische landbouw heeft een voorbeeld- en hefboomfunctie die essentieel is in de evolutie naar een duurzame landbouw in Vlaanderen. De biologische landbouw heeft belangrijke troeven op het vlak van bodemvruchtbaarheid en het voorkomen van overbemesting alsook naar biodiversiteit en diergezondheid. De biologische landbouw draagt bij aan het voorkomen van verontreiniging door chemische gewasbeschermingsmiddelen, luchtverontreiniging alsook aan het voorkomen van verontreiniging van de (oppervlakte)waterkwaliteit.

- › **Verbintenisoppervlakte:** de oppervlakte waarvoor de verbintenis werd aangegaan.
- › **Teelt:** alle aangekruiste teelten in de kolom ‘BIO’ van [bijlage 2](#).
- › **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die ‘BIO’ aanvraagt.
- › **Bemestingsrechten:** kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.
- › **Gebruikspanperiode:** eigen gebruik van de percelen tijdens de volledige teeltperiode van de hoofdteelt.
- › **Subsidiebedrag:** jaarlijks van 120 tot 1.650 euro/ha, afhankelijk van de teelt en het aantal jaren sinds het begin van de omschakeling naar de biologische productiemethode (zie tabel 3 blz. 25).

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Gedurende **vijf opeenvolgende jaren** de biologische productiemethode toepassen op de percelen waarvoor de verbintenis werd aangegaan en dit jaarlijks laten certificeren door een controleorgaan dat erkend is door de Vlaamse overheid. Momenteel zijn er vier controleorganen erkend door de Vlaamse overheid (zie lijst pagina 26).
- › De **volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte** van een perceel komt in aanmerking voor de BIO-subsidie, alsook de onverharde oppervlakte die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden.
- › De BIO-subsidie voor **hoogstammige fruitbomen** kan enkel worden toegekend op bio-percelen als de fruitopbrengst van hoogstammige fruitbomen, die meer dan vijf jaar geleden aangeplant werden, wordt gecommercialiseerd. Indien niet gecommercialiseerd moeten deze bio-percelen worden aangegeven met teeltcode ‘62’ (tijdelijk grasland) of ‘61’ (blijvend grasland). Voor hoogstammige fruitbomen jonger dan vijf jaar, is commercialisatie van de opbrengst niet vereist.
- › Om in aanmerking te komen voor de BIO-subsidie voor meerjarige fruitteelten moeten **hoogstammige fruitbomen** een dichtheid hebben van minimum 15 bomen/ha (homogeen verspreid over het perceel). **Laagstammige fruitbomen en heesters** moeten een dichtheid hebben van minimum 300 bomen/ha.
- › Voor percelen met **begraasbare natuurlijke begroeiing** wordt de BIO-subsidie voor grasland toegekend indien het veebestand van het bedrijf, zoals geregistreerd door het daartoe erkende controleorgaan, minstens gelijk is aan 1,6 GVE/ha begraasbare oppervlakte waarvoor steun wordt aangevraagd. Als de veebezetting kleiner is dan **1,6 GVE/ha**, wordt de subsidie verhoudingsgewijs verminderd.
- › Indien de totale oppervlakte van de percelen die in de verzamelaanvraag worden aangegeven met de bijkomende bestemming ‘BIO’ groter is dan de initiële verbintenisoppervlakte, waarbij de bijkomende oppervlakte niet meer dan 20% van de oorspronkelijke verbintenisoppervlakte én er een uitbreiding van de bedrijfsoppervlakte is, kunnen de bijkomende percelen worden opgenomen in de lopende verbintenis. In alle andere gevallen (geen uitbreiding van de bedrijfsoppervlakte of meer dan 20% toename van de verbintenisoppervlakte

bij uitbreiding van bedrijfsoppervlakte), zal automatisch een nieuwe vijfjarige verbintenis voor de totale oppervlakte worden aangemaakt.

👉 **Let op:**

Het is noodzakelijk om een aaneengesloten oppervlakte met eenzelfde gewas, maar met **verschillende omschakelingsdata** (en bijgevolg verschillende subsidiebedragen) aan te geven als afzonderlijke percelen, gesplitst naar de omschakelingsdata.

👉 Niet-landbouwgrond komt niet in aanmerking voor de BIO-subsidie.

Aanmelden van percelen voor bio-certificering via het e-loket

- › Op het e-loket kan worden aangeduid bij welk controleorgaan de percelen aangemeld moeten worden en welke percelen gecontroleerd moeten worden voor certificering.
- › Het ALV bezorgt deze gegevens aan het controleorgaan, zodat de landbouwer dit niet zelf moet doen.

👉 Percelen die voor het eerst in omschakeling gebracht worden, moeten steeds apart aangemeld worden bij het controleorgaan.

👉 De nieuwe gewascode 6 ‘begaasde niet-landbouwgrond met overeenkomst’ komt niet in aanmerking voor de subsidie, maar kan wel via het e-loket aangegeven worden voor bio-certificering door de controleorganen (meer uitleg pagina 18).

Hoe subsidie aanvragen?

De subsidie wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de **verzamelaanvraag** de bijkomende bestemming ‘BIO’ op te geven bij de percelen waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Deze bijkomende bestemming is zoveel mogelijk voorgevuld op basis van de aangifte in de verzamelaanvraag 2012. Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel elektronisch worden aangevraagd via het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be). Door een eerste maal ‘BIO’ in te vullen wordt een vijfjarige verbintenis aangegaan. De opgegeven vaste verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte die voor de looptijd van de verbintenis moet worden nageleefd.

Agromilieumaatregelen - ALV

Biologische productiemethode ‘BIO’

Subsidiebedragen

Tabel 3. Subsidiebedragen (in euro/ha) voor de biologische productiemethode PDPO II.

subsidiebedrag per teeltgroep (euro/ha)	omschakeling ¹	bio ²	bio 5+ ³
Eenjarige akkerbouw- en ruwvoederteelten	600	360	240
Grasland, natuurlijke begroeiing	450	150	120
Eenjarige groenteteelten (≤ 2,50 ha)	1.000	800	495
Eenjarige groenteteelten (> 2,50 ha)	1.000	700	380
Beschutte teelten ⁴	1.650	990	790
Meerjarige groente- en fruitteelten	900	620	555
¹ eerste twee jaren na start omschakeling, drie jaren voor meerjarige fruitteelten. ² derde, vierde en vijfde jaar na start omschakeling, vierde en vijfde jaar voor meerjarige fruitteelten. ³ zesde en volgende jaren na start omschakeling. ⁴ groenten, kruiden, fruit en niet-eetbare tuinbouwgewassen.			

👉 De omschakeling moet gestart en aangemeld zijn bij een erkend controleorgaan ten laatste op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag van het betrokken jaar om in aanmerking te worden genomen als eerste jaar.

👉 Kruiden of bloemen in pot en plantgoed in substraatperspot of bakje komen niet in aanmerking voor subsidie voor de biologische productiemethode.

👉 Eenjarige grasklaver kan enkel aangegeven worden indien er (her)inzaai is van zowel klaver als gras. Doorzaai wordt aanzien als meerjarige grasklaver en moet zo worden aangegeven.

Combinatiemogelijkheden (zie [bijlage 3](#))

‘BIO’ is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › [vlinderbloemige gewassen ‘VLI’](#);
- › [milieuvriendelijke sierteelt ‘SE2/SI2/SB2’](#);
- › [behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’](#);
- › [akkervogelbeheer vogelvoedselgewassen ‘AKV’](#), [leeuwerikvlakjes ‘AV1’](#), [graanranden ‘AV3’](#) en [winterstoppel ‘AV4’](#);
- › [weidevogelbeheer excl. vluchtstroken ‘WV’](#) en [vluchtstroken ‘WV1’](#);
- › [hamsterbescherming ‘HAM’](#);
- › [erosiebestrijding niet-kerende bodembewerking ‘NK2’](#) en [directe inzaai ‘DI2’](#);
- › [beheerovereenkomst water ‘BW3’](#);
- › [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’](#).

De hectaresten ‘BIO’ is eveneens combineerbaar met subsidie voor de controlekosten biologische productiemethode (zie pagina 26).

👉 **Lees ook**

[‘Agromilieuverbintenissen ALV – Algemeen’](#)

² Europese verordeningen 834/2007 en 889/2008

Andere plattelandsmaatregelen - ALV

Controlekosten biologische productiemethode

In het kader van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II) worden subsidies verleend aan landbouwers die deelnemen aan een Europees erkende voedselkwaliteitsregeling, waaronder de biologische productiemethode. Zo kunnen biolandbouwers hun controlekosten gedeeltelijk terugbetaald krijgen.

Subsidievoorwaarden

- Uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag aangemeld zijn bij een erkend controleorgaan (zie lijst hieronder) voor controle op de toepassing van de biologische productiemethode.
- Voldoen aan het lastenboek van de biologische productiemethode.
- Beschikken over minstens één actieve exploitatie en een maatschappelijke zetel gelegen in het Vlaams Gewest.
- Geschorste bedrijven komen niet in aanmerking voor het kalenderjaar waarin de schorsing is opgelegd.

Subsidiebedrag

- Wordt jaarlijks bepaald op basis van aantal aanvragen en het beschikbare budget.
- Maximaal 80 % van de subsidiabele controlekosten exclusief BTW.
- Maximaal 1.000 euro per kalenderjaar.
- Heeft betrekking op controlekosten primaire productie, met uitzondering van de sierteelt.
- Kosten voor verscherpte controles komen niet in aanmerking.

Hoe subsidie aanvragen?

- De subsidie kan enkel aangevraagd worden via de elektronische verzamelaanvraag onder 'Premies/andere premies'.
- De controleorganen geven hun facturatiegegevens rechtstreeks door aan het ALV.
- Als u een ander bedrag dan datgene dat werd gefactureerd door het controleorgaan, wenst terugbetaald te krijgen, moet dit voor 31 oktober 2013 gemeld worden aan het ALV.
- De subsidie kan aangevraagd worden gedurende maximaal vijf opeenvolgende kalenderjaren vanaf de eerste aanvraag.

Combineerbaarheid

- Deze subsidie is NIET combineerbaar met de steun verkregen voor de certificatiekosten voor biologische productie die wordt uitbetaald in het kader van de 'GMO-verordening Groenten en Fruit'.
- Deze subsidie is WEL combineerbaar met de agromilieusubsidie voor de biologische productiemethode.

Lijst van de door de Vlaamse overheid erkende controleorganen voor de biologische productiemethode:

TÜV NORD INTEGRA
Statiestraat 164, 2600 Berchem
Tel. 03 287 37 60 | Fax: 03 287 37 61
www.tuv-nord-integra.com | info@tuv-nord-integra.com

CERTISYS BVBA
K. Maria Hendrikaplein 5-6, 9000 Gent
Tel. 09 245 82 36 | Fax: 081 60 03 13
www.certisys.eu | info@certisys.eu

QUALITY PARTNER N.V.
Rue Hayeneux 62, 4040 Herstal
Tel. 04 240 75 00 | Fax: 04 240 75 10
www.quality-partner.be | info@quality-partner.be

CONTROL UNION CERTIFICATIONS BV
Abtsdreef 10 B, 2940 Stabroek
Tel. 03 232 49 70 | Fax: 03 232 75 42
www.controlunion.com | eschoubben@controlunion.com

Agromilieumaatregelen - ALV

Mechanische onkruidbestrijding 'MOB'

In de Vlaamse land- en tuinbouw houdt men de meeste teelten onkruidvrij met gewasbeschermingsmiddelen. Bij bepaalde teelten kan men nogtans een perceel onkruidvrij houden met mechanische methoden. Geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruiken heeft een positief effect op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en op de biodiversiteit van het perceel en zijn omgeving. Vooral gewassen in rij geplant lenen zich sterk voor mechanische onkruidbestrijding. Bruikbare werktuigen voor mechanische onkruidbestrijding zijn onder andere de wiede, de schoffelmachine en de vingereg.

- Verbintenisoppervlakte:** de oppervlakte waarvoor de verbintenis werd aangegaan (minstens 0,5 ha/bedrijf).
- Teelt:** alle teelten, behalve grasland, grasklaver, bebossing en beschutte teelten.
- Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die 'MOB' aanvraagt.
- Bemestingsrechten:** kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.
- Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 21 april tot 31 december.
- Subsidiebedrag:** jaarlijks 250 euro/ha.

Nieuw vanaf 2013:

Bij verhoging van de aangegeven oppervlakte met meer dan 20% ten opzichte van de verbintenisoppervlakte kan men kiezen voor een **plafonnering** van de **uit te betalen oppervlakte** (verbintenisoppervlakte + 20%) of een **nieuwe vijfjarige verbintenis**. De verbintenisoppervlakte van deze **nieuwe vijfjarige verbintenis** moet **groter zijn dan 120% van de oorspronkelijke** verbintenisoppervlakte. De nieuwe verbintenis vervangt de oorspronkelijke verbintenis.

Specifieke subsidievoorwaarden

- Gedurende vijf opeenvolgende jaren **mechanische onkruidbestrijding** toepassen op minstens de **verbintenisoppervlakte**. De percelen waarop mechanische onkruidbestrijding wordt toegepast mogen jaarlijks wisselen.
- AANDACHTSPUNT: Geen herbiciden en bodemontsmettingsmiddelen** gebruiken gedurende de hele hoofdteelt en de voorbereidingswerkzaamheden op de percelen waarvoor de subsidie wordt aangevraagd. Voor eenjarige teelten gelden die voorwaarden eveneens voor de voor- en/of nateelten.
- Mechanische onkruidbestrijding toepassen met eigen machines of via loonwerk.
- De **volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte** komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de **onverharde oppervlakte** die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden. Enkel percelen waarop aanplantingen kunnen gebeuren, komen in aanmerking. Sierteelt in potten op containervelden valt hier niet onder.
- Alle teelten, behalve grasland, grasklaver, bebossing en beschutte teelten komen in aanmerking.
- Per teelt een teeltfiche** bijhouden met actuele gegevens. Deze fiche bij controle kunnen voorleggen (zie *formulier 3* 'Teeltfiche mechanische onkruidbestrijding' op www.vlaanderen.be/landbouw/verzamelaanvraag of in de 'Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag').
- Als wegens uitzonderlijke weersomstandigheden een sterke veronkruiding met zaadvorming dreigt, en de landbouwer herbiciden wenst toe te passen, moet de landbouwer een verzoek richten tot zijn buitendienst van het ALV, afdeling MIB om het gebruik van herbiciden, met uitzondering van triazineverbindingen, toe te staan. De buitendienst beantwoordt dit verzoek schriftelijk binnen tien kalenderdagen vanaf de verzending van het verzoek. De beslissing is gunstig als binnen de gestelde termijn het ALV aan de landbouwer geen antwoord bezorgt. In ieder geval kunnen zonder deze gunstige beslissing binnen

deze termijn geen herbiciden worden gebruikt. In voorkomend geval bepaalt het ALV in welke mate de verbintenis is nagekomen en hoeveel de uitbetaling zal bedragen. Wanneer, om welke reden dan ook, op het betrokken perceel herbiciden worden gebruikt, wordt in geen geval voor het betreffende jaar een vergoeding uitbetaald voor dat perceel.

Hoe subsidie aanvragen?

De subsidie wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de **verzamelaanvraag** de bijkomende bestemming '**MOB**' op te geven bij de percelen waarop mechanische onkruidbestrijding zal toegepast worden. Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel elektronisch worden aangevraagd via het e-loket (www.landbouwwlaanderen.be). Door een eerste maal 'MOB' in te vullen en een verbintenisoppervlakte op te geven wordt een vijfjarige verbintenis aangegaan. De opgegeven verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte die voor de looptijd van de verbintenis moet worden nageleefd.

Combinatiemogelijkheden (zie *bijlage 3*)

'MOB' is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- milieuvriendelijke sierteelt 'SE2/SI2/SB2';*
- verwarringstechniek pitfruitteelt 'VER';*
- behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen 'HSB';*
- akkervogelbeheer vogelvoedselgewassen 'AKV', leeuwerikvlakjes 'AV1', graanranden 'AV3' en winterstoppel 'AV4';*
- hamsterbescherming 'HAM';*
- erosiebestrijding niet-kerende bodembewerking 'NK2';*
- beheerovereenkomst water 'BW3';*
- aanplantsubsidie boslandbouwsystemen 'BLS'.*

Lees ook

'Agromilieuverbintenissen ALV – Algemeen'

Agromilieumaatregelen - ALV

Vlinderbloemige gewassen ‘VLI’

Het gebruik van vlinderbloemigen als eiwitleverancier in het silagevoeder is in Vlaanderen geen gangbare praktijk. Meestal wordt gebruik gemaakt van aangekocht hoogwaardig soja-eiwit. Nochtans is het perfect mogelijk om een gedeelte van de eiwitbehoefte op het bedrijf in te vullen door teelten als klaver, grasklaver, erwten, bonen, luzerne of andere. Hierdoor wordt de ruwvoerwinning in de Vlaamse veehouderij gediversifieerd en meer bedrijfsgebonden gemaakt. De teelt van vlinderbloemigen heeft ook een aantal milieuvoordelen ten opzichte van de andere voedergewassen:

- › deze teelten eisen minder bemesting;
- › het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in deze teelten is uiterst beperkt;
- › deze teelten zijn minder erosiegevoelig.

- › **Verbintenisoppervlakte:** de oppervlakte waarvoor de verbintenis werd aangegaan (minstens 0,5 ha/ bedrijf).
- › **Teelt:** grasklavermengsel, luzerne of rode klaver.
- › **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die ‘VLI’ aanvraagt.
- › **Bemestingsrechten:** kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.
- › **Gebruikspanperiode:** eigen gebruik van de percelen van 21 april tot 31 december.
- › **Gebruik:** perceel niet laten begrazen.
- › **Subsidiebedrag:** jaarlijks 275 euro/ha.

Nieuw vanaf 2013:

Bij verhoging van de aangegeven oppervlakte met meer dan 20% ten opzichte van de verbintenisoppervlakte kan men kiezen voor een **plafonnering** van de **uit te betalen oppervlakte** (verbintenisoppervlakte + 20%) of een **nieuwe vijfjarige verbintenis**. De verbintenisoppervlakte van deze **nieuwe vijfjarige verbintenis** moet **groter zijn dan 120% van de oorspronkelijke** verbintenisoppervlakte. De nieuwe verbintenis vervangt de oorspronkelijke verbintenis.

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Gedurende vijf opeenvolgende jaren op het veeteeltbedrijf jaarlijks **minstens de verbintenisoppervlakte** vlinderbloemige gewassen produceren. De percelen waarop vlinderbloemige gewassen worden geproduceerd mogen jaarlijks verschillen.
- › Minstens **10%** van het areaal voederteelten (zie tabel 5), zonder grasland, inzaaien met vlinderbloemigen (zie tabel 4) (zie verder voorbeeld berekening voederareaal).
- › Gedurende de volledige looptijd van de verbintenis een **veeteeltbedrijf** uitbaten met herkauwers die geregistreerd zijn bij SANITEL.
- › Enkel de **werkelijk ingezaaide oppervlakte** komt in aanmerking voor de subsidie.
- › Minimale zaaidichtheden:
 - ❖ grasklavermengsel: 30 kg/ha, waarin aandeel klaver minimaal 10 gewichtsprocent is;
 - ❖ luzerne: 25 kg/ha;
 - ❖ rode klaver: 10 kg/ha.
- › **AANDACHTSPUNT:** De percelen die voor deze verbintenis worden aangegeven **niet laten begrazen**.
- › De teelten inzaaien vóór 1 mei 2013 en op de percelen behouden tot ten minste 15 februari 2014. Voor percelen in de landbouwstreek ‘Polders en duinen’ moet de teelt behouden blijven tot ten minste 15 november 2013.
- › **Bewijsstukken** van gebruik zaaizaad (zoals facturen, certificaten, ...) gedurende **acht jaar bijhouden** en bij controle kunnen voorleggen.
- › Omploegen en herinzaai is toegestaan van 1 augustus tot en met 30 september, mits schriftelijke en aangetekende melding bij de buitendienst. Herinzaai moet gebeuren binnen

de twee weken na omploegen. De rest van het jaar mag niet worden ingeplogd, maar wordt doorzaai aangeraden.

Hoe subsidie aanvragen?

De subsidie wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de **verzamel aanvraag** de bijkomende bestemming ‘**VLI**’ op te geven bij de percelen waarop vlinderbloemige gewassen zullen geproduceerd worden. Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel elektronisch worden aangevraagd via het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be). Door een eerste maal ‘VLI’ in te vullen en een verbintenisoppervlakte op te geven wordt een vijfjarige verbintenis aangegaan. De opgegeven vaste verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte die voor de looptijd van de verbintenis moet worden nageleefd.

Combinatiemogelijkheden (zie [bijlage 3](#))

‘VLI’ is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › *biologische productiemethode ‘BIO’;*
- › *behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’;*
- › *weidevogelbeheer vluchtstroken ‘WV1’;*
- › *niet-kerende bodembewerking ‘NK2’ en directe inzaai ‘DI2’;*
- › *beheerovereenkomst water ‘BW3’;*
- › *vergoeding natuur ‘VNA’;*
- › *aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’.*

Voorbeelden berekening voederareaal

Voor de controle op de verplichting van minimum 10% van het areaal voederteelten (zonder grasland) met vlinderbloemigen in te zaaien, wordt enkel rekening gehouden met de gewascodes die in de verzamel aanvraag zijn aangegeven, zonder rekening te houden met de bijkomende bestemmingen.

Voorbeeld berekening voederareaal > 10%

perceel 1: 6 ha silomaïs;
perceel 2: 5 ha eenjarige grasklaver met als bijkomende bestemming ‘VLI’;
perceel 3: 2 ha meerjarige grasklaver zonder bijkomende bestemming ‘VLI’.
Berekening voederareaal: (5+2)ha / (6+5+2)ha > 10%.
De 5 ha VLI kan dus worden betaald.

Voorbeeld berekening voederareaal < 10%

perceel 1: 19 ha silomaïs;
perceel 2: 1 ha eenjarige grasklaver met als bijkomende bestemming ‘VLI’;
perceel 3: 1 ha meerjarige grasklaver met als bijkomende bestemming ‘VLI’.
Berekening voederareaal: (1+1)ha / (19+1+1)ha < 10%.
De 2 ha VLI kan worden betaald mits een verlaging van 2 tot 100 %, afhankelijk van het percentage grasklaver van het areaal voederteelten.

Lees ook

‘Agromilieuverbintenissen ALV – Algemeen’

Agromilieumaatregelen - ALV

Vlinderbloemige gewassen ‘VLI’

Tabel 4. Lijst van vlinderbloemige gewassen.

Gewas	Gewascode
Eénjarige grasklaver	701
Meerjarige grasklaver	702
Eénjarige klaver	721
Meerjarige klaver	722
Eénjarige luzerne	731
Meerjarige luzerne	732
Mengsel van vlinderbloemigen	744
Mengsel van gras en vlinderbloemigen	745

Tabel 5. Lijst van de voedergewassen (zonder grasland).

Gewas	Gewascode
Eénjarige grasklaver	701
Meerjarige grasklaver	702
Eénjarige klaver	721
Meerjarige klaver	722
Eénjarige luzerne	731
Meerjarige luzerne	732
Mengsel van vlinderbloemigen	744
Mengsel van gras en vlinderbloemigen	745
Silomaïs	201
Voederbieten	71
Voederkool (bladkool)	741
Voederwortelen	742
Voederrapen	746
Andere voedergewassen	743

Agromilieumaatregelen - ALV

Milieuvriendelijke sierteelt ‘SE2/SI2/SB2’

Deze maatregel betreft het stimuleren van de registratie op bedrijfsniveau van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen en het verminderen of minimaal houden van het gebruik ervan door de realisatie van een concreet plan op bedrijfsniveau. Op deze wijze wil men komen tot een optimalisering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen.

- › **Verbintenisoppervlakte:** de oppervlakte waarvoor de verbintenis werd aangegaan (minstens 10 are /bedrijf).
- › **Teelt:** alle sierteelten.
- › **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die ‘SE2/SI2/SB2’ aanvraagt.
- › **Bemestingsrechten:** kunnen NIET aangevraagd worden door een andere landbouwer.
- › **Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.
- › **Subsidiebedrag:** jaarlijks voor extensieve (SE2): 75 euro/ha, intensieve (SI2): 450 euro/ha of beschutte sierteelt (SB2): 900 euro/ha. Dit met een maximum van 5.000 euro.

👉 Nieuw vanaf 2013:

Bij verhoging van de aangegeven oppervlakte met meer dan 20% ten opzichte van de verbintenisoppervlakte kan men kiezen voor een **plafonnering** van de **uit te betalen oppervlakte** (verbintenisoppervlakte + 20%) of een **nieuwe vijfjarige verbintenis**. De verbintenisoppervlakte van deze **nieuwe vijfjarige verbintenis** moet **groter zijn dan 120% van de oorspronkelijke** verbintenisoppervlakte. De nieuwe verbintenis vervangt de oorspronkelijke verbintenis.

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Gedurende vijf opeenvolgende jaren op het sierteeltbedrijf jaarlijks op **minstens de verbintenisoppervlakte** het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen optimaliseren en registreren. De percelen waarop milieuvriendelijke sierteelt wordt toegepast mogen jaarlijks verschillen.
- › De **volledig ingezaaide of betaalde oppervlakte** komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de **onverharde oppervlakte** die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden.
- › Rekening houden met de milieu-impact van het gewasbeschermingsmiddelengebruik, omgerekend via een milieu-indicator.
- › Milieuvriendelijke sierteelt toepassen voor de **hele oppervlakte sierteelt** op de exploitatie(s).
- › De registratie uitvoeren per periode van vier weken, waarbij voor de gewasbeschermingsmiddelen minimaal het middel, de formulering en de hoeveelheid moet worden vermeld en voor de meststoffen de meststof, de formulering en de hoeveelheid.
- › **Registratie** verloopt via een erkend centrum. De vzw Vlaams Milieuplan Sierteelt (VMS) werd door de minister erkend als centrum ter bevordering van meer duurzame landbouwproductiemethoden in de sierteelt:

VMS vzw - Vlaams Milieuplan Sierteelt
Schaessestraat 18 – 9070 Destelbergen
Tel. 09 353 94 74 | Fax: 09 355 01 22
GSM: 0475 35 81 15 | E-mail: info@vms-vzw.be
Website: www.vms-vzw.be

- › VMS herberekent een kwalificatie voor uitbetaling van de subsidie (enkel meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen) op basis van de MPS-kwalificatie.
- › De door VMS verzamelde registratiegegevens kunnen steeds opgevraagd worden door het ALV.

- › Een plan om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen of het minimale niveau te behouden indien bij VMS ten laatste op 31 maart van het jaar dat volgt op het jaar van indiening van de verbintenis aanvraag.
- › **‘SE2’: 75 euro/ha** voor extensieve teelten, dit zijn boomkwekerijgewassen in volle grond;
- › **‘SI2’: 450 euro/ha** voor intensieve teelt in open lucht;
- › **‘SB2’: 900 euro/ha** voor intensieve teelt onder permanente overkapping.
- › De jaarlijkse subsidie bedraagt **maximaal 5.000 euro** per landbouwer.

👉 Let op:

- › Vanaf het derde jaar van de verbintenis moet het bedrijf minstens eenmaal per een herberekende A-kwalificatie behalen en blijven behalen tot het einde van de vijfjarige verbintenis. Als geen herberekende A-kwalificatie wordt behaald, zal een verlaging van de subsidie worden toegepast.
- › Na het aflopen van een vijfjarige verbintenis kan een sierteeltbedrijf enkel een nieuwe vijfjarige verbintenis aangaan als het bedrijf in het laatste jaar van de aflopende verbintenis voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen minstens eenmaal een herberekende A-kwalificatie behaalde bij VMS. Als in de loop van de hernieuwde verbintenis geen herberekende A-kwalificatie wordt behaald vanaf het eerste jaar, zal een verlaging van de subsidie worden toegepast.

Hoe subsidie aanvragen?

De subsidie wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de **verzamel aanvraag** de bijkomende bestemming **‘SE2’, ‘SI2’** of **‘SB2’** op te geven bij de percelen waarop milieuvriendelijke sierteelt zal toegepast worden. Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel elektronisch worden aangevraagd via het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be). Door een eerste maal ‘SE2’, ‘SI2’ of ‘SB2’ in te vullen en een verbintenisoppervlakte op te geven, wordt een vijfjarige verbintenis aangegaan. De opgegeven vaste verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte die voor de looptijd van de verbintenis moet worden nageleefd.

Agromilieumaatregelen - ALV

Milieuvriendelijke sierteelt ‘SE2/SI2/SB2’

👉 Let op:

Vergeet de gespecialiseerde productiemethode niet in te vullen bij het opmaken van de verzamel aanvraag (zie tabel 6).

Tabel 6. Mogelijke combinaties.

overkapping	groeimedium	gespecialiseerde productiemethode	mogelijke bijkomende bestemming sierteeltsubsidie		
			SB2	SI2	SE2
geen	nee	(geen)	nee	nee	ja
geen	ja	CON	nee	ja	n.v.t.
geen	nee	CIV	nee	ja	n.v.t.
niet-permanent	nee	PLA	nee	nee	ja
niet-permanent	ja	NPO	nee	ja	n.v.t.
permanent - serre	nee	SER	ja ¹	n.v.t.	n.v.t.
permanent - serre	ja	SGM	ja ¹	n.v.t.	n.v.t.
¹ voor de uitbetaling van subsidie SB2 moet de overkapping gedurende het volledige kalenderjaar aanwezig zijn. n.v.t. = niet van toepassing.					

Combinatiemogelijkheden (zie [bijlage 3](#))

‘SE2’, ‘SI2’ of ‘SB2’ is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › [mechanische onkruidbestrijding ‘MOB’](#);
- › [biologische productiemethode ‘BIO’](#);
- › [behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’](#);
- › [vergoeding natuur ‘VNA’](#);
- › [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’](#).

👉 Lees ook

[‘Agromilieuverbintenissen ALV – Algemeen’](#)

Agromilieumaatregelen - ALV

Verwarringstechniek pitfruitteelt ‘VER’

Deze maatregel, ook feromoontechniek genoemd, ter bestrijding van de fruitmot (bij gebruik van RAK 3, Ginko, Exomone C en Cidetrak CM) en bladrollers (bij gebruik van RAK 3 + 4 en Isomate CLR) bij pitfruit (appel en peer) heeft als doel het gebruik van insecticiden in de pitfruitteelt te verminderen. De bestrijding van fruitmot is een belangrijke zorg in de fruitteelt. Een groot aandeel van de gebruikte insecticiden in de fruitteelt gaat voornamelijk naar de bestrijding van de fruitmot. Door de biologische bestrijding van de fruitmot, kan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aanzienlijk dalen. In de verwarringstechniek worden dispensers met feromonen van de vrouwelijke fruitmot verspreid over het gehele perceel. De mannelijke fruitmot is hierdoor niet in staat om de vrouwelijke fruitmotten te lokaliseren. Voor de bladrollers is de techniek dezelfde met de specifieke feromonen voor dit insect. Deze bestrijdingstechniek is bovendien erg specifiek: andere insecten worden niet geschaad door het gebruik van deze techniek. De milieu-impact van deze techniek is zeer gering in vergelijking met de klassieke chemische bestrijding.

- › **Verbintenisoppervlakte:** de oppervlakte waarvoor de verbintenis werd aangegaan (minstens 1 ha/ bedrijf).
- › **Teelt:** appel, peer.
- › **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die ‘VER’ aanvraagt.
- › **Bemestingsrechten:** kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.
- › **Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 21 april tot 15 september.
- › **Subsidiebedrag:** jaarlijks 250 euro/ha.

Nieuw vanaf 2013:

Bij verhoging van de aangegeven oppervlakte met meer dan 20% ten opzichte van de verbintenisoppervlakte kan men kiezen voor een **plafonnering** van de **uit te betalen oppervlakte** (verbintenisoppervlakte + 20%) of een **nieuwe vijfjarige verbintenis**. De verbintenisoppervlakte van deze **nieuwe vijfjarige verbintenis** moet **groter zijn dan 120% van de oorspronkelijke** verbintenisoppervlakte. De nieuwe verbintenis vervangt de oorspronkelijke verbintenis.

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Gedurende vijf opeenvolgende jaren op het fruitteeltbedrijf jaarlijks op **minstens de verbintenisoppervlakte** de verwarringstechniek toepassen. De percelen waarop verwarringstechniek pitfruitteelt wordt toegepast mogen jaarlijks verschillen.
- › Enkel de pitfruitteelten appel en peer komen in aanmerking.
- › De **volledig ingezaaide of betaalde oppervlakte** komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de **onverharde oppervlakte** die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden.
- › **AANDACHTSPUNT:** De percelen moeten minstens **1 ha groot** zijn, of een **aaneengesloten blok** vormen van minstens 1 ha pitfruit. Kleinere, **geïsoleerde** percelen komen **niet in aanmerking** voor subsidie en kunnen leiden tot korting of stopzetting en terugvordering van de verbintenis.
- › Het perceel in **eigen gebruik** hebben van 21 april tot 15 september.
- › De feromoondispensers gebruiken volgens de gebruiksvorschriften zoals bepaald in de erkenning van het toegepaste middel. **AANDACHTSPUNT:** Let er op dat de dispensers in voldoende aantallen en correct uitgehangen worden.
- › Op 1 januari 2013 zijn hiervoor zes producten erkend:
 - ❖ RAK 3
 - ❖ RAK 3+4
 - ❖ GINKO
 - ❖ EXOMONE C
 - ❖ ISOMATE CLR
 - ❖ CIDETRAK CM
Nieuwe erkende producten komen ook in aanmerking.
- › De feromoondispensers jaarlijks plaatsen vóór 15 mei en minstens behouden tot en met 15 september.

- › De aankoop van de handelsmiddelen voor het toepassen van de verwarringstechniek kunnen staven aan de hand van facturen die gedurende acht jaar worden bewaard en bij controle moeten voorgelegd kunnen worden.
- › Als de drempel voor vruchtschade wordt overschreden, is een behandeling met een insecticide toegestaan.

Hoe subsidie aanvragen?

De subsidie wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de **verzamelaanvraag** de bijkomende bestemming **‘VER’** op te geven bij de percelen waarop de verwarringstechniek zal toegepast worden. Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel elektronisch worden aangevraagd via het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be). Door een eerste maal ‘VER’ in te vullen en een verbintenisoppervlakte op te geven, wordt een vijfjarige verbintenis aangegaan. De opgegeven vaste verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte die voor de looptijd van de verbintenis moet worden nageleefd.

Combinatiemogelijkheden (zie [bijlage 3](#))

‘VER’ is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › [mechanische onkruidbestrijding ‘MOB’](#);
- › [behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’](#);
- › [vergoeding natuur ‘VNA’](#);
- › [aanplantsubsidie boslandbouwsystemen ‘BLS’](#).

👉 **Let op:** ‘VER’ is NIET combineerbaar met GMO-steun voor het toepassen van deze maatregel.

👉 **Lees ook**

[‘Agromilieuverbintenissen ALV – Algemeen’](#).

Agromilieumaatregelen - ALV

Behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’

Door de intensivering en specialisatie in de fruitteelt is op professionele bedrijven vaak geen plaats meer voor hoogstamfruitbomen. Veel rassen dreigen hierdoor verloren te gaan. Binnen het Europese plattelandsbeleid wordt aandacht besteed aan het behoud van genetische diversiteit. Met steun van Europa is in Vlaanderen een subsidieregeling uitgewerkt voor het onderhoud van nieuw aangeplante of reeds bestaande hoogstamfruitbomen. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis.

- › **Verbintenis aantal:** het aantal bomen waarvoor de verbintenis werd aangegaan.
- › **Teelt:** hoogstamvariëteiten van appel, peer, kers, pruim, nectarine of perzik.
- › **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die ‘HSB’ aanvraagt.
- › **Bemestingsrechten:** worden toegekend aan de landbouwer die ‘HSB’ aanvraagt.
- › **Gebruiksperiode:** de percelen waarop de hoogstamfruitbomen staan, moeten in eigen gebruik zijn van 1 januari t.e.m. 31 december (met uitzondering van een inscharringscontract of een mestafzetdocument).
- › **Subsidiebedrag:** vijf jaar lang jaarlijks 4 euro per nieuw aangeplante boom en 2 euro per bestaande boom.

Subsidievoorwaarden

- › De totale subsidieaanvraag bedraagt **minimaal 40 euro per jaar**.
- › De bomen mogen over meerdere boomgaarden verspreid staan, maar per boomgaard moeten minstens 3 hoogstamfruitbomen staan.
- › De percelen landbouwgrond of privé-tuinen waarop de hoogstamfruitbomen staan, moeten in **eigen gebruik** zijn van **1 januari tot en met 31 december** (met uitzondering van inscharringscontract of een mestafzetdocument).
- › Het in de verbintenis vastgelegde aantal hoogstamfruitbomen, moet minstens behouden blijven gedurende de volledige looptijd van de **vijfjarige verbintenis**.
AANDACHTSPUNT: Wanneer een boom door overmacht niet wordt behouden, moet deze boom in het eerstvolgende plantseizoen vervangen worden door een nieuwe hoogstamfruitboom. Desgevallend moet u dit melden aan uw buitendienst van ALV.
- › Bomen aangeplant in de winter 2011-2012 of 2012-2013 mogen aangegeven worden als **‘nieuw aangeplant’**. Bomen die vóór de winter 2011-2012 werden aangeplant, moeten worden aangegeven als **‘bestaande bomen’**.
- › De bomen moeten onderhouden worden en beschermd worden tegen grazend vee en wildschade. Door tijdig onderhoud en bescherming zorgt de landbouwer dat de stam zoveel mogelijk gaaf blijft en dat de bomen in goede gezondheid verkeren.
- › **AANDACHTSPUNT:** Bomen die in 2013 reeds in een lopende verbintenis zijn opgenomen, kunnen niet worden aangevraagd in een nieuwe verbintenis. Pas wanneer de lopende verbintenis is afgelopen, kan diezelfde boom worden opgenomen in een nieuwe verbintenis.

Subsidiebedrag

- › Wie in aanmerking komt voor deze subsidie ontvangt vijf jaar lang 4 euro per boom voor het onderhoud van nieuw aangeplante bomen en 2 euro per boom voor het onderhoud van bestaande bomen.
- › Als de voor Vlaanderen gestelde doelstellingen voor deze maatregel zijn bereikt, wordt de maatregel afgebouwd.

Hoe subsidie aanvragen?

De subsidie wordt aangevraagd door jaarlijks gedurende vijf jaar in de **verzamelaanvraag** de bijkomende bestemming **‘HSB’** op te geven bij de percelen waarop de subsidie wordt aangevraagd. Deze bijkomende bestemmingen zijn zoveel mogelijk

voorgevuld op basis van de aangifte in de verzamelaanvraag 2012. Niet-aangifteplichtigen in het kader van het Mestdecreet, die enkel steun aanvragen voor het behoud van genetische diversiteit – hoogstamfruitbomen, moeten slechts eenmalig een verzamelaanvraag indienen, namelijk in het eerste jaar van de verbintenis.

Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel aangevraagd worden via de **elektronische verzamelaanvraag, via volmacht door de Nationale Boomgaarden Stichting vzw (NBS)** of een andere consulent. Hierbij moeten de variëteiten van de hoogstamfruitbomen opgegeven worden.

Combinatiemogelijkheden (zie [bijlage 3](#))

‘HSB’ is op eenzelfde perceel NIET combineerbaar met:

- › de subsidie voor bebossing van landbouwgrond ‘BOS’;
- › de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen ‘BLS’.

👉 **Let op:**

De activering van toeslagrechten op het perceel door een andere landbouwer en het aanvragen van de mestrechten op het perceel door een andere landbouwer zijn niet mogelijk.

Meer informatie

De Nationale Boomgaarden Stichting vzw (NBS) helpt bij de variëteitenkeuze en geeft u informatie over het onderhoud van uw bomen. Indien gewenst kunnen zij ook helpen met de aanvraag van een nieuwe vijfjarige verbintenis.

Nationale Boomgaarden Stichting vzw
Leopold III-straat 8 | 3724 Vliermaal
Tel. 012 39 11 88 | Fax 012 74 74 38
e-mail: info@boomgaardenstichting.be
website: www.boomgaardenstichting.be

👉 **Let op:**

- › In sommige gevallen is een vergunning nodig voor de aanleg van een nieuwe hoogstamboomgaard. Informeer u bij uw gemeente.
- › Indien u zelf geen eigenaar bent van het perceel is het aangeraden toestemming te vragen aan de eigenaar vooraleer de bomen aan te planten.

👉 **Lees ook:**

[‘Agromilieuverbintenissen ALV – Algemeen’](#)

Detailaangifte boomgaarden

Landbouwers die de subsidie voor behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’ hebben aangevraagd en de variëteiten hebben opgegeven, zijn vrijgesteld van het invullen van het [formulier 6](#) ‘Detailaangifte boomgaarden’ voor ADSEI voor die percelen.

Agromilieumaatregelen - ALV

Behoud genetische diversiteit - Schapenrassen ‘GDS’

Bepaalde lokale landbouwhuisdierenrassen zijn met uitsterven bedreigd doordat het economisch gezien interessanter is om meer productieve rassen te houden. Het behoud van genetische diversiteit van traditionele dierenrassen is nochtans een basis voor het behoud van diversiteit op het platteland. Bovendien is een dergelijke levende genenbank van belang om specifieke eigenschappen in te kruisen in bestaande rassen en variëteiten. Door financiële ondersteuning kan de instandhouding van met uitsterven bedreigde lokale dierenrassen worden gestimuleerd. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis.

- › **Schapenrassen:** Ardense Voskop, Entre-Sambre-et-Meuse schaaap, Houtlandschaaap, Kempens schaaap, Lakens schaaap, Mergellandschaaap, Vlaams kuddeschaaap, Vlaams schaaap, Belgisch melkschaaap.
- › **Subsidiebedrag:** vijf jaar lang jaarlijks 25 euro per schaaap.

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Voor de subsidie behoud genetische diversiteit schapenrassen komen enkel landbouwers in aanmerking die een Vlaamse exploitatie beheren met een actief veebeslag voor de betrokken dieren.
- › Het in de verbintenis vastgelegde aantal schapen moet minstens behouden blijven gedurende de volledige looptijd van de **vijfjarige verbintenis**.
- › De schapen waarvoor men deze subsidie aanvraagt moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
 1. tijdig in- en uitgeschreven zijn in de hoofdafdeling van een stamboek van de met uitsterven bedreigde lokale schapenrassen;
 2. geboortes moeten gemeld worden vóór 31 augustus van het geboortjaar
 3. aankomsten en vertrekken moeten gemeld worden binnen de 10 dagen aan de stamboeken;
 4. voldoen aan de originele rasstandaard;
 5. minstens één jaar oud zijn op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag of één jaar oud zijn op het moment van vervanging van een ander dier.
- › Als na sterfte door ziekte of ongeval van één of meerdere dieren binnen drie maanden opnieuw het vereiste aantal subsidiegerechtigde dieren verkregen wordt, behoudt de landbouwer zijn recht op de subsidie. In dat geval moet een bewijsstuk (attest dierenarts, Rendac, ...) binnen de tien dagen na de sterfte opgestuurd worden naar de buitendienst van ALV.
- › Als de landbouwer gedurende de looptijd van de verbintenis in zijn betalingsaanvraag het aantal dieren van het betreffende ras vergroot met **maximum 20%** van het initieel aantal van de verbintenis, zal het ALV de lopende verbintenis voor de resterende looptijd uitbreiden met de extra dieren. In dit geval zal de landbouwer deze uitbreiding verplicht moeten aanhouden voor de resterende looptijd van de verbintenis. Als de landbouwer gedurende de looptijd van de verbintenis in zijn betalingsaanvraag het aantal dieren van het betreffende ras vergroot met **meer dan 20%** t.o.v. het initiële aantal van de verbintenis, zal het ALV de oorspronkelijke verbintenis vervangen door een nieuwe vijfjarige verbintenis.

Subsidiebedrag

- › **25 euro per schaaap** voor het houden van **minimum 5 en maximum 650 dieren** van het met uitsterven bedreigd lokaal schapenras.
- › Lopende verbintenissen met minder dan 5 dieren blijven behouden;

- › **Per ras** wordt een **aparte verbintenis** afgesloten.
- › Als de voor Vlaanderen gestelde doelstellingen voor een bepaald ras zijn bereikt, wordt de maatregel voor dit ras afgebouwd.

Hoe subsidie aanvragen?

- › De subsidie wordt jaarlijks aangevraagd via de **verzamelaanvraag**.
- › Deze betalingsaanvraag wordt bij voorkeur ingediend via de elektronische verzamelaanvraag. Landbouwers met een lopende verbintenis die de verzamelaanvraag op papier indienen zullen een gepersonaliseerde betalingsaanvraag ontvangen die, ingevuld en ondertekend, moet teruggestuurd worden naar de buitendienst.
- › Voor controledoeleinden moeten de adressen van weiden, die niet worden ingetekend in de verzamelaanvraag maar waarop wel premiegerechtigde dieren zullen gehouden worden, opgegeven worden. Ook indien u deze percelen slechts enkele dagen per jaar beweidt.
- › Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel elektronisch aangevraagd worden via het e-loket: www.landbouwwlaanderen.be.
- › Voor nieuwe verbintenissen wordt het verbintenis aantal gelijkgesteld met het voor betaling aangevraagde aantal dieren. Dit verbintenis aantal is het minimale aantal dieren dat gedurende de looptijd van de verbintenis moet worden behouden.

Inschrijving in het stamboek en meer informatie

Steunpunt Levend Erfgoed (SLE)
t.a.v. Staf Van den Bergh
Rotselaarsebaan 45
3220 Holsbeek
Tel/Fax 016 44 31 67
e-mail: staf.vandenbergh@sle.be
website: www.sle.be

Kleine Herkauwers Vlaanderen (KHV)
(enkel voor het Belgisch melkschaaap)
Bergenstraat 151
3052 Blanden
e-mail: info@khv.be

Lees ook

'Agromilieuverbintenissen ALV – Algemeen'

Agromilieumaatregelen - ALV

Behoud genetische diversiteit - Rundveerassen ‘GDR’

Bepaalde lokale landbouwhuisdierrassen zijn met uitsterven bedreigd doordat het economisch gezien interessanter is om meer productieve rassen te houden. Het behoud van genetische diversiteit van traditionele dierrassen is nochtans een basis voor het behoud van diversiteit op het platteland. Bovendien is een dergelijke levende genenbank van belang om specifieke eigenschappen in te kruisen in bestaande rassen en variëteiten. Door financiële ondersteuning kan de instandhouding van met uitsterven bedreigde lokale dierrassen worden gestimuleerd. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis.

- › **Rundveerassen:** Rood rundveeras van België, Witrood rundveeras van België, Witblauw dubbeldoel rundveeras van België.
- › **Subsidiebedrag:** vijf jaar lang jaarlijks 100 euro per rund.

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Voor de subsidie behoud genetische diversiteit rundveerassen komen enkel landbouwers in aanmerking die een Vlaamse exploitatie beheren met een actief veebeslag voor de betrokken dieren.
- › Het in de verbintenis vastgelegde aantal runderen moet minstens behouden blijven gedurende de volledige looptijd van de **vijfjarige verbintenis**.
- › De runderen waar men deze subsidie voor aanvraagt moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
 1. tijdig in- en uitgeschreven zijn in een stamboek van de met uitsterven bedreigde lokale rundveerassen;
 2. geboortes, vertrekken en aankomsten moeten tijdig gemeld worden aan Sanitel. Onder tijdig wordt verstaan dat geboortes, aankomsten en vertrekken aan Sanitel worden gemeld in overeenstemming met het koninklijk besluit van 23 maart 2011 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor runderen.
 3. minstens 75% raszuiver zijn; minstens 50% voor dieren die afstammen van een koe uit de verruimingsoperatie 2009; minstens 62,5% voor dieren uit een verbintenis gestart vóór 1 januari 2012;
 4. minstens zes maanden oud zijn.
- › Als na sterfte door ziekte of ongeval van één of meerdere dieren binnen drie maanden opnieuw het vereiste aantal subsidiegerechtigde dieren verkregen wordt, behoudt de landbouwer zijn recht op de subsidie. In dat geval moet een bewijsstuk (attest dierenarts, Rendac, ...) binnen de tien dagen na de sterfte opgestuurd worden naar de buitendienst van ALV.
- › Als de landbouwer gedurende de looptijd van de verbintenis in zijn betalingsaanvraag het aantal dieren van het betreffende ras vergroot met **maximum 20%** van het oorspronkelijke verbintenis aantal, zal het ALV de lopende verbintenis voor de resterende looptijd uitbreiden met extra dieren. In dit geval zal de landbouwer deze uitbreiding verplicht moeten aanhouden voor de resterende looptijd van de verbintenis. Als de landbouwer gedurende de looptijd van de verbintenis in zijn betalingsaanvraag het aantal dieren van het betreffende ras vergroot met **meer dan 20%** t.o.v. het initiële aantal van de verbintenis, zal het ALV de oorspronkelijke verbintenis vervangen door een nieuwe vijfjarige verbintenis.

Subsidiebedrag

- › 100 euro per rund voor het houden van **minimum 5 en maximum 125 dieren** van het met uitsterven bedreigd lokaal rundveeras.
- › Lopende verbintenissen met minder dan 5 dieren blijven behouden.
- › **Per ras** wordt een **aparte verbintenis** afgesloten.
- › Als de voor Vlaanderen gestelde doelstellingen voor een bepaald ras zijn bereikt, wordt de maatregel voor dit ras afgebouwd.

Hoe subsidie aanvragen?

- › De subsidie wordt jaarlijks aangevraagd via de **verzamelaanvraag**.
- › Deze betalingsaanvraag wordt bij voorkeur ingediend via de elektronische verzamelaanvraag. Landbouwers met een lopende verbintenis die de verzamelaanvraag op papier indienen zullen een gepersonaliseerde betalingsaanvraag ontvangen die, ingevuld en ondertekend, moet teruggestuurd worden naar de buitendienst.
- › Voor controledoeleinden moeten de adressen van weiden, die niet worden ingetekend in de verzamelaanvraag maar waarop wel premiegerechtigde dieren zullen gehouden worden, opgegeven worden. Ook indien u deze percelen slechts enkele dagen per jaar beweidt.
- › Nieuwe vijfjarige verbintenissen kunnen enkel elektronisch aangevraagd worden via het e-loket: www.landbouwwlaanderen.be.
- › Voor nieuwe verbintenissen wordt het verbintenis aantal gelijkgesteld met het voor betaling aangevraagde aantal dieren. Dit verbintenis aantal is het minimale aantal dieren dat gedurende de looptijd van de verbintenis moet worden behouden.

Inschrijving in het stamboek en meer informatie:

Vlaamse Rundveeteelt Vereniging (VRV)
t.a.v. Gabriël Deschuymmer
Van Thorenburghlaan 14
9860 Oosterzele
Tel. 078 15 44 44 - Fax 09 363 92 06
e-mail: gabriel.deschuymmer@crv4all.com

Lees ook

'Agromilieuverbintenissen ALV – algemeen'

Agromilieumaatregelen - VLM

Beheerovereenkomsten VLM - Algemeen

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) treedt op als beheersdienst voor een aantal agromilieumaatregelen, beter gekend onder de naam ‘beheerovereenkomsten’. Er zijn beheerovereenkomsten voor volgende doelstellingen:

- › botanisch beheer;
- › erosiebestrijding;
- › herstel, ontwikkeling en onderhoud van kleine landschapselementen;
- › perceelsrandenbeheer;
- › soortenbescherming (akker- en weidevogelbeheer en hamsterbescherming);
- › verbeteren van de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater.

Afhankelijk van de beheerdoelstelling en het beheerpakket is een beheerovereenkomst vast of variabel.

Een ‘vaste’ beheerovereenkomst geldt voor een welbepaalde plaats en oppervlakte. Elk beheerobject uit de beheerovereenkomst correspondeert met één perceel.

Een ‘variabele’ beheerovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde minimale oppervlakte. De daaropvolgende 5 jaar kan worden gekozen op welke (in aanmerking komende) percelen deze variabele beheerovereenkomst wordt uitgevoerd om tot deze minimale oppervlakte te komen.

- › **Oppervlakte:** vastgelegd in de beheerovereenkomst.
- › **Teelt:** afhankelijk van het beheerpakket.
- › **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die de beheerovereenkomst heeft.
- › **Bemestingsrechten:** kunnen enkel aangevraagd worden door de landbouwer die de beheerovereenkomst heeft.
- › **Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.
- › **Subsidiebedrag:** afhankelijk van het beheerpakket.

Subsidievoorwaarden

- › Gedurende vijf opeenvolgende jaren de voorwaarden en maatregelen uit de beheerovereenkomst correct naleven.
- › Zowel de percelen met een **vaste beheerovereenkomst** als percelen waarop in het betrokken jaar de variabele beheerovereenkomst zal toegepast worden het **volledige kalenderjaar** (van 1 januari tot 31 december) **in eigen gebruik** hebben.
- › **AANDACHTSPUNT:** Een perceel dat u of een andere landbouwer aangeeft als ‘G-perceel’ komt dus niet in aanmerking (G-perceel = perceel in gebruik van 1 januari 2013 tot uiterlijk 20 april 2013).

Hoe subsidie aanvragen?

- › Om een beheerovereenkomst te sluiten moet vóór 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de aanvang van de beheerovereenkomst een aanvraag ingediend worden bij de VLM. Neem hiervoor tijdig contact op met de bedrijfsplanner of provinciale afdeling. Via de verzamelaanvraag kan geen beheerovereenkomst aangevraagd worden.
- › Voor een **vaste beheerovereenkomst** volstaat het vervolgens vijf jaar lang jaarlijks deze percelen aan te geven in de verzamelaanvraag. Deze worden zoveel mogelijk voorgevuld.
- › Voor een **variabele beheerovereenkomst** moet vijf jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag aangeduid worden op **welke percelen** de beheerovereenkomst dat jaar zal toegepast worden door het invullen van de overeenkomstige bijkomende bestemming.

Overname van een (variabele) beheerovereenkomst

AANDACHTSPUNT: De landbouwer die de percelen in gebruik heeft op 1 januari dient deze te melden voor de beheerovereenkomst, en dat uiterlijk op 31 mei. Het toevoegen van de bijkomende bestemming volstaat echter niet om een beheerovereenkomst over te nemen. **Je dient de overname ook rechtstreeks te melden**

aan de VLM. Doe dit meteen om problemen met de uitbetaling van de beheervergoeding te vermijden!

Voortijdige beëindiging van een (variabele) beheerovereenkomst

Het schrappen van percelen waarop een vaste beheerovereenkomst rust, of het niet melden van percelen voor een variabele beheerovereenkomst, volstaat niet om een beheerovereenkomst te beëindigen. **Een voortijdige beëindiging dient steeds schriftelijk gemeld te worden aan de VLM met vermelding van de reden voor de beëindiging en eventuele bewijsstukken.** Doe dit meteen om bijkomende sancties te vermijden!

Niet-naleving

- › **Niet-naleving** van de voorwaarden uit de beheerovereenkomst kan leiden tot een verlaging op de **beheervergoeding** en in het uiterste geval tot de terugvordering van de eerder ontvangen beheervergoedingen.
- › De beheervergoeding moet niet worden terugbetaald in geval van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden erkend door de VLM. Een melding van overmacht dient schriftelijk ingediend te worden bij de provinciale afdeling van de VLM en vergezeld te zijn van de nodige bewijsstukken.
- › Niet-naleving van de **randvoorwaarden** en de **bijkomende minimumeisen** zal leiden tot een proportionele verlaging van de steun.

Combinatiemogelijkheden (zie bijlage 3)

- › Beheerovereenkomsten en agromilieuverbintenissen kunnen op een zelfde perceel gecombineerd worden zoals weergegeven in [bijlage 3](#).

Meer weten

Voor meer info over de verschillende beheerovereenkomsten kan contact opgenomen worden met de regionale afdeling van de VLM (zie contactgegevens [bijlage 1](#)) of www.vlm.be.

Agromilieumaatregelen - VLM

Variabele beheerovereenkomsten VLM

Een ‘variabele’ beheerovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde minimale oppervlakte. De daaropvolgende 5 jaar kan worden gekozen op welke (in aanmerking komende) percelen deze variabele beheerovereenkomst wordt uitgevoerd om aan deze minimale oppervlakte te voldoen.

- › Voor een **variabele beheerovereenkomst** moet vijf jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag aangeduid worden op welke percelen dat jaar de beheerovereenkomst zal toegepast worden door het invullen van de overeenkomstige bijkomende bestemming (tabel 7). De verzamelaanvraag geldt als melding van de percelen en als betalingsaanvraag.

Tabel 7. De variabele beheerovereenkomsten van de VLM en de overeenkomstige codes.

Code	Variabele beheerovereenkomsten
BW3	verminderde bemesting in kwetsbare zones water
DI2	erosiebestrijding - directe inzaai
NK2	erosiebestrijding - niet-kerende bodembewerking
WV1	weidevogelbeheer - vluchtstroken
AV1	akkervogelbeheer - leeuwerikvlakjes
AV2	akkervogelbeheer - faunaranden
AV3	akkervogelbeheer - graanranden
AV4	akkervogelbeheer - winterstoppel
HAM	hamsterbescherming

Minimale oppervlakte

De minimale oppervlakte is de oppervlakte waarop u de maatregel jaarlijks **moet** toepassen. Respekteert u deze oppervlakte niet dan kan dit leiden tot een verlaging van de uit te betalen beheervergoeding en in het uiterste geval tot de terugvordering van de eerder ontvangen beheervergoedingen. De minimale oppervlakte werd vastgelegd in de beheerovereenkomst.

Maximale oppervlakte voor variabele VLM-beheerovereenkomsten

De maximale oppervlakte is de oppervlakte waarvoor maximaal een vergoeding kan verkregen worden voor het vrijwillig uitvoeren van de maatregel, uiteraard op voorwaarde dat de percelen geldig gemeld zijn. De maximale oppervlakte is vanaf 2012 gelijk aan 120% van de minimale oppervlakte.

Welke percelen komen in aanmerking?

- › De gemelde percelen moeten het volledige kalenderjaar in gebruik zijn door de aanvrager; seizoenspacht is niet mogelijk.
- › Percelen gelegen in natuurreserveaat, bosreserveaat en uitbreidingszone van een natuurreserveaat komen **niet in aanmerking** voor een beheerovereenkomst.

- › Verminderde bemesting in kwetsbare zones water (‘BW3’)
 - ❖ Enkel percelen gelegen in de gebieden die worden vermeld onder artikel 57 van het Ministerieel besluit van 11 juni 2008 betreffende het sluiten van beheerovereenkomsten komen in aanmerking. Neem bij twijfel contact op met de VLM.
 - ❖ Percelen met een teelt uit de gewasgroepen ‘gewassen met lage stikstofbehoefte’, ‘leguminos en andere dan erwten en bonen’ en percelen met een graangewas (andere dan maïs) zonder nateelt tussen 1 september en 15 november komen niet in aanmerking. Welke teelten tot deze gewasgroepen behoren vindt u terug in [bijlage 2](#).
 - ❖ Percelen met maatregelpakket 3 of 4 komen niet in aanmerking.
- › Erosiebestrijding: niet-kerende bodembewerking en directe inzaai (‘NK2’ of ‘DI2’)
 - ❖ Enkel erosiegevoelige percelen (sterk/1, matig/2, matig/3, licht/4) en percelen die zelf niet erosiegevoelig zijn maar wel bijdragen tot de erosieproblemen komen in aanmerking. Deze laatste groep percelen wordt aangeduid met de erosiegevoelighedscores ‘andere’ en ‘BO NK/DI’.
 - ❖ Percelen waarop gedurende het volledige kalenderjaar geen enkel gewas wordt ingezaaid komen niet in aanmerking.
 - ❖ Percelen met aardappelen komen niet in aanmerking.
 - ❖ Sterk erosiegevoelige percelen waarop een sterk erosiegevoelige teelt verbouwd wordt, komen niet in aanmerking voor een beheervergoeding (alle teelten met het kenmerk ‘S’ uit [bijlage 2](#) voor de erosiegevoeligheid). Het perceel wordt echter wel in rekening gebracht voor het behalen van de minimale oppervlakte.
- › Soortenbescherming: weidevogelbeheer, akkervogelbeheer en hamsterbescherming (‘WV1’, ‘AV1’, ‘AV2’, ‘AV3’, ‘AV4’ of ‘HAM’)
 - ❖ Enkel percelen gelegen binnen beheergebied voor weidevogelbeheer, akkervogelbeheer of hamsterbescherming komen in aanmerking. Neem bij twijfel contact op met de provinciale diensten van VLM.
 - ❖ Welke teelten in aanmerking komen vindt u terug in [bijlage 2](#).

Agromilieumaatregelen - VLM

Vaste beheerovereenkomsten VLM

Een 'vaste' beheerovereenkomst geldt voor een welbepaalde plaats en oppervlakte. Elk beheerobject uit de beheerovereenkomst correspondeert met één perceel.

- › Voor een **vaste beheerovereenkomst** moet vijf jaar lang jaarlijks het perceel worden aangegeven waarop de overeenkomst werd gesloten. De perceelsgegevens worden waar mogelijk al vooringevuld door de administratie en moeten gecontroleerd en eventueel aangevuld worden (tabel 8).

Tabel 8. De vaste beheerovereenkomsten van de VLM en de overeenkomstige bijkomende bestemmingen.

Bijkomende bestemmingen	Vaste beheerovereenkomsten
ER	erosiebestrijding - aanleg en onderhoud van grasbufferstrook en grasgang
BB	botanisch beheer - grasland en akkerland
PRB	perceelsrandenbeheer
HKW	kleine landschapselementen - aanplant en onderhoud houtkant of houtwal
WV	weidevogelbeheer - (omzetten akkerland en) beweiden en maaien
AKV	akkervogelbeheer - vogelvoedselgewas en (opgeploegde) gemengde grasstrook
POE	kleine landschapselementen - (her)aanleg en onderhoud poelen > 100 m ²

Perceelsrandenbeheer ('PRB')

De perceelsranden worden in de verzamelaanvraag als aparte percelen ingetekend. De bijkomende bestemming 'PRB' werd al vooringevuld.

Erosiebestrijding ('ER')

- › De grasgangen en grasbufferstroken worden in de verzamelaanvraag als aparte percelen ingetekend en zijn al voorzien van de bijkomende bestemming 'ER'.
- › De dammen met erosiepoel zijn enkel opgenomen bij de bedrijfsinformatie in de verzamelaanvraag ('ER'), maar niet als apart perceel.

Botanisch beheer ('BB')

De percelen waarop een beheerovereenkomst botanisch beheer rust zijn in de verzamelaanvraag aangeduid met de bijkomende bestemming 'BB'.

Soortenbescherming ('WV' of 'AKV')

De percelen waarop een beheerovereenkomst weidevogelbeheer of akkervogelbeheer van toepassing is, zijn in de verzamelaanvraag voorzien van de bijkomende bestemming 'WV' (weidevogelbeheer) of 'AKV' (akkervogelbeheer).

Kleine landschapselementen ('HKW', 'POE' of 'KLE')

- › De beheerovereenkomsten voor houtkanten en -wallen worden als apart perceel ingetekend in de verzamelaanvraag en zijn vooringevuld met de bijkomende bestemming 'HKW'.
- › De beheerovereenkomsten voor poelen groter dan 100 m² worden als apart perceel ingetekend in de verzamelaanvraag en zijn vooringevuld met de bijkomende bestemming 'POE'.
- › De heggen, hagen en poelen ≤ 100 m² zijn enkel opgenomen bij de bedrijfsinformatie in de verzamelaanvraag ('KLE'), maar niet als apart perceel.

Let op:

Controleer of de perceelsoppervlakte overeenstemt met de oppervlakte uit de beheerovereenkomst.

De ligging of oppervlakte van een overeenkomst kan niet gewijzigd worden via de verzamelaanvraag. Hiertoe dient contact opgenomen te worden met de provinciale afdeling van de VLM.

Indieningsdatum voor vaste beheerovereenkomsten

Beheerders met vaste beheerovereenkomsten moeten de verzamelaanvraag tegen uiterlijk 21 april 2013 indienen. **Registratie** van percelen met een vaste beheerovereenkomst is slechts mogelijk **tot 31 mei 2013**, en dus niet tot 31 oktober.

Andere plattelandsmaatregelen - VLM

Vergoeding natuur 'VNA'

In de gebieden die kwetsbaar zijn om hun natuurwaarde, gelden in Vlaanderen strenge bemestingsnormen. In die gebieden is een maatregel van kracht die elke vorm van bemesting verbiedt, met uitzondering van begrazing met maximum 2 grootvee-eenheden (GVE) per hectare per jaar. Dit bemestingsverbod beoogt de instandhouding van natuurlijke graslanden en de bevordering van de natuur- en milieukwaliteit. De maatregel geldt in kwetsbaar gebied natuur. Als u percelen heeft in kwetsbaar gebied natuur, kan u ter compensatie van het bemestingsverbod, een vergoeding natuur aanvragen.

- › **Minimale oppervlakte:** niet van toepassing.
- › **Teelt:** alle teelten komen in aanmerking behalve stallen en gebouwen, poelen, houtkanten en -wallen, beboste percelen en begraasde niet-landbouwgronden met overeenkomst.
- › **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die 'VNA' aanvraagt.
- › **Bemestingsrechten:** worden toegekend aan de landbouwer die 'VNA' aanvraagt. Er mag enkel bemest worden via beweiding.
- › **Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.
- › **Subsidiebedrag:** 150 euro/ha.

Op percelen gelegen in het kwetsbaar gebied natuur met bemestingsverbod mag enkel bemest worden d.m.v. beweiding door maximum 2 GVE/ha/jaar. Ter compensatie van dit algemeen opgelegd bemestingsverbod kan de vergoeding natuur jaarlijks aangevraagd worden bij het invullen van de verzamelaanvraag. Als de vergoeding natuur aangevraagd wordt, zijn er bijhorende voorwaarden van toepassing.

Let op:

Op percelen die in aanmerking komen voor de vergoeding natuur moet het bemestingsverbod (2 GVE/ha/jaar) **altijd** nageleefd worden, ook al wordt de vergoeding natuur niet aangevraagd.

Welke percelen komen in aanmerking?

- › Alle percelen gelegen in kwetsbaar gebied natuur met bemestingsverbod (2 GVE/ha/jaar), met uitzondering van:
 - ❖ percelen gelegen in natuur- of bosreservaat;
 - ❖ percelen waarop de huiskavelregeling van toepassing is;
 - ❖ percelen die ontheffing van het bemestingsverbod genieten.
- › Enkel percelen die u het volledige kalenderjaar in gebruik heeft, komen in aanmerking voor betaling van vergoeding natuur.
AANDACHTSPUNT: Een perceel dat u of een andere landbouwer aangeeft als 'G-perceel' komt dus niet in aanmerking (G-perceel = perceel in gebruik van 1 januari 2013 tot uiterlijk 20 april 2013).

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Geen bestrijdingsmiddelen gebruiken (met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van distels).
- › Begrazing van maximaal 2 GVE/ha/jaar niet overschrijden.
- › **Begrazingsregister** bijhouden:
 - ❖ apart register voor elk perceel met VNA dat begraasd wordt;
 - ❖ bezetting en het aantal graasdagen per maand optekenen;
 - ❖ invullen binnen de 2 dagen na afloop van de maand;
- › moet ter inzage liggen op de bedrijfszetel tot 3 jaar volgend op het kalenderjaar waarop het betrekking heeft.

Hoe subsidie aanvragen?

Om vergoeding natuur aan te vragen volstaat het in de **verzamelaanvraag** op in aanmerking komende percelen **'VNA'** in te vullen als bijkomende bestemming. In de extra informatie bij de percelen op het e-loket en op de kopie van de verzamelaanvraag wordt weergegeven of een perceel gelegen is in kwetsbaar gebied natuur en in aanmerking komt voor de vergoeding natuur (code 'VNA' of 'VNB'). Meer informatie over 'VNB', zie hoofdstuk

'Mestdecreet'.

Vergoeding natuur kan jaarlijks aangevraagd worden. In tegenstelling tot een beheerovereenkomst (vijfjarig contract) dient geen aparte overeenkomst ondertekend te worden.

Combinatiemogelijkheden (zie *bijlage 3*)

'VNA' is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- › vlinderbloemige gewassen 'VLI';
- › milieuvriendelijke sierteelt 'SB2', 'SI2' of 'SE2';
- › verwarringstechniek in pitfruitteelt 'VER';
- › behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen 'HSB';
- › akkervogelbeheer vogelvoedselgewassen 'AKV', leeuwerik-vlakjes 'AV1', faunaranden 'AV2', graanranden 'AV3' en winterstoppeel 'AV4';
- › hamsterbescherming 'HAM';
- › erosiebestrijding grasgangen en grasbufferstroken 'ER';
- › niet-kerende bodembewerking 'NK2';
- › directe inzaai 'DI2';
- › aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen (agroforestry) 'BLS'.

Meer info of een blanco begrazingsregister is te bekomen bij uw provinciale afdeling van de VLM (zie contactgegevens *bijlage 1*) of op www.vlm.be.

Andere plattelandsmaatregelen - ANB

Bebossing van landbouwgrond ‘BOS’

Landbouwers, particulieren en openbare besturen die landbouwgrond in eigendom of in pacht hebben kunnen subsidies ontvangen voor het bebossen van landbouwgrond. Deze regeling kadert binnen de doelstellingen van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II) en een duurzame bosontwikkeling.

- › **Minimale oppervlakte:** volgens contract (minimum 0,5 ha).
- › **Teelt:** gewascode 8910, 8911, 8912 en 8915 uit [bijlage 2](#).
- › **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die ‘BOS’ aanvraagt.
- › **Bemestingsrechten:** worden niet toegekend voor bebossing.
- › **Gebruiksperiode:** eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.
- › **Subsidiebedrag:** afhankelijk van soort subsidie en boomsoort.

Soorten subsidies bebossing

- › **Aanplantingssubsidie:**
 - ❖ Basissubsidie 850 tot 3.700 euro/ha afhankelijk van boomsoort;
 - ❖ Extra tegemoetkoming voor onderetage (500 euro/ha), mantelstruweel of brandsingel (100 euro/100 meter), gebruik van aanbevolen herkomsten (250 euro/ha);
 - ❖ Aan te vragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).
- › **Onderhoudssubsidie:**
 - ❖ Jaarlijkse subsidie gedurende eerste 5 jaar na aanplant;
 - ❖ Enkel voor privaatrechtelijke rechtspersoon of natuurlijke persoon;
 - ❖ Ná goedgekeurde controle aanplant door het ANB;
 - ❖ Bedrag afhankelijk van boomsoort:
 - inheemse loofhoutsoorten: 350 euro/ha;
 - populieren: 220 euro/ha;
 - naaldbomen: 175 euro/ha.
 - ❖ Aan te vragen via de verzamelaanvraag.
- › **Inkomenscompensatie (zie tabel 9):**
 - ❖ Jaarlijkse subsidie gedurende 5 of 15 jaar (afhankelijk van boomsoort);
 - ❖ Enkel voor privaatrechtelijke rechtspersoon of natuurlijke persoon;
 - ❖ Ná goedgekeurde controle aanplant door het ANB;
 - ❖ Bedrag afhankelijk van statuut aanvrager (landbouwer/niet-landbouwer) en boomsoort (economisch/ecologisch);
 - ❖ ‘Landbouwer’ volgens definitie geldend op het moment waarop het contract wordt afgesloten;
 - ❖ Walnoot, witte abeel en cultuurpopulier (met of zonder onderetage) worden beschouwd als ‘economisch’. Alle andere boomsoorten die in aanmerking komen voor bebossing van landbouwgrond als ‘ecologisch’;
 - ❖ Aan te vragen via de verzamelaanvraag.

Tabel 9. Inkomenscompensatie voor bebossing.

begunstigde	boomsoort	bedrag (euro/ha/jaar)	duur (jaren)
landbouwer	ecologisch	665	15
landbouwer	economisch	375	5
niet-landbouwer	ecologisch	150	15
niet-landbouwer	economisch	150	5

Specifieke voorwaarden onderhoudssubsidie en inkomenscompensatie

- › Alle voorwaarden respecteren uit de overeenkomst die met het ANB werd gesloten.
- › Indien inkomenscompensatie als landbouwer wordt aangevraagd, moeten volgende documenten aan de verzamelaanvraag worden toegevoegd:
 - ❖ attest van aansluiting bij de sociale kas voor zelfstandigen;
 - ❖ kopie laatste aanslagbiljet belastingen (of aangifte indien niet beschikbaar);
 - ❖ in geval van een rechtspersoon, de meest recente statuten en het aandelenregister indien die gewijzigd zijn sinds de vorige aangifte.
- › De begunstigde verklaart over de periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2013 minder dan 200.000 euro horizontale de-minimissteun³ toegekend gekregen te hebben.

Hoe subsidie aanvragen?

- › Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het ANB, waar alle informatie m.b.t. de voorwaarden en de te volgen stappen kan worden verkregen. Zie [bijlage 1](#) voor de contactgegevens.
- › De onderhoudssubsidie en inkomenscompensatie moeten via de verzamelaanvraag aangevraagd worden door het invullen van de bijkomende bestemming ‘BOS’. Deze bijkomende bestemming werd zoveel mogelijk voorgevuld.
- › De begunstigde vraagt deze subsidie jaarlijks aan.
- › Niet-landbouwers moeten deze aanvraag slechts één keer doen zolang er geen wijzigingen aan het perceel gebeuren en ze geregistreerd zijn als ‘niet-aangifteplichtige landbouwer’ bij de Mestbank (meer info: www.natuurenbos.be/bebossen_landbouwgrond).
- › De verzamelaanvraag dient enkel als betalingsaanvraag voor dossiers voor bebossing goedgekeurd na 1 januari 2008.

Combinatiemogelijkheden

- › ‘BOS’ is op eenzelfde perceel NIET combineerbaar met andere agromilieumaatregelen en ook niet met de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen ‘BLS’.

³ Verordening (EG)nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van artikel 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun.

Andere plattelandsmaatregelen - ALV

Aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen ‘BLS’

Een boslandbouwsysteem, ook wel agroforestry genoemd, is het combineren op eenzelfde perceel van een landbouwteelt met een aanplanting van bomen. Door deze teeltcombinatie wordt houtopbrengst en een landbouwteelt als gelijkwaardig doel op een perceel beoogd. Door een berekenende keuze van bomen en een goede voorbereiding van de aanplant kan een resultaat bekomen worden dat hoger ligt dan de afzonderlijke teelten.

Dit teeltsysteem zorgt zowel voor een ecologische als een economische meerwaarde, door onder meer het aantrekken van natuurlijke vijanden voor plaagbeheersing, het vasthouden van nutriënten die na bladval vrijkomen voor de volgende teelt, het verhogen van de organische stof in de bodem en het beschermen van teelten tegen hevige wind. Tegenover de negatieve effecten die bomen veroorzaken, zoals het beslag op de grond en een verminderde gewasopbrengst vlakbij de bomen door het schaduw effect, staat een besparing op externe inputs en een hogere opbrengst die gerealiseerd wordt bij het kappen van de bomen.

- › **Minimale perceelsoppervlakte:** 0,5 ha.
- › **Boomteelt:** alle bomen behalve laagstamfruitbomen en halfstamfruitbomen, naaldbomen en Amerikaanse vogelkers.
- › **Toeslagrechten:** kunnen geactiveerd worden door de landbouwer die het boslandbouwperceel op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag in gebruik heeft, ook als er meer dan 50 bomen/ha aanwezig zijn.
- › **Bemestingsrechten:** worden toegekend aan de landbouwer die op 1 januari het boslandbouwperceel in gebruik heeft.
- › **Gebruiksperiode** voor goedgekeurde inschrijvingen voor aanplant najaar 2012 – voorjaar 2013: eigen gebruik van de percelen op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag 2013.
- › **Subsidiebedrag:** maximaal 70% van de aanplantkosten (excl. BTW).

Aanplantsubsidie

- › Eénmalige subsidie na aanplant.
- › Maximaal 70% van de aanplantkosten (excl. BTW) wordt gesubsidieerd. Het subsidiepercentage is afhankelijk van het beschikbare budget en het totaal areaal waarvoor de subsidie wordt aangevraagd:
 - ❖ als het voorziene budget overschreden wordt, zal het subsidiepercentage evenredig verminderd worden voor alle aanvragen.
 - ❖ als in Vlaanderen onder PDPOII meer dan 250 ha boslandbouwsysteem gesubsidieerd wordt onder dit subsidiestelsel, zal voor de steunaanvragen die voor minstens de helft bestaan uit snelgroeiende boomsoorten (populier, wilg en zwarte els) het maximale subsidiepercentage verlaagd worden van maximaal 70% naar maximaal 50%.
- › De volgende kosten komen in aanmerking:
 - ❖ aankoopkosten voor de bomen;
 - ❖ kosten voor de arbeid en het machinale werk voor het planten van de bomen;
 - ❖ kosten voor versteviging en bescherming van de bomen.
- › De bovenstaande kosten komen enkel in aanmerking indien ze:
 - ❖ aantoonbaar zijn via factuur en betalingsbewijs;
 - ❖ betrekking hebben op de bomen die geplant zijn vanaf het najaar 2012.

Specifieke subsidievoorwaarden

- › De boslandbouwpercelen moeten in eigendom of in eigen gebruik zijn (toestemming nodig van de eigenaar).
- › De boslandbouwpercelen moeten in de twee voorgaande verzamelaanvragen geregistreerd geweest zijn als landbouwpercelen.
- › De boslandbouwpercelen hebben ten minste een oppervlakte van 0,5 hectare.
- › De boslandbouwpercelen bevatten:
 - ❖ minimaal 30 bomen per hectare;
 - ❖ maximaal 200 bomen per hectare;
 - ❖ ten minste drie bomenrijen (niet allen op de rand van een perceel).
- › De aangeplante bomen moeten ten minste 15 jaar behouden blijven. Eventueel afgestorven bomen moeten binnen de twee jaar vervangen worden.
- › Tussen de bomen moet een landbouwteelt toegepast worden die 15 jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag als hoofdteelt wordt aangegeven.
- › Bij niet-naleving van de subsidievoorwaarden zal de subsidie teruggevorderd worden.
- › De begunstigde verklaart over de periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2013 minder dan 200.000 euro horizontale de-minimissteun⁴ toegekend gekregen te hebben.

Hoe subsidie aanvragen?

De subsidie wordt in **twee stappen** aangevraagd: een verplichte inschrijving (uiterlijk op 1 september) via het e-loket voorafgaand aan de aanplant en een betalingsaanvraag via de elektronische verzamelaanvraag na de aanplant.

⁴ Verordening (EG)nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van artikel 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun.

Andere plattelandsmaatregelen - ALV Aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen ‘BLS’

Subsidie aanvragen voor aanplant najaar 2012 – voorjaar 2013 – reeds goedgekeurde inschrijvingen

Landbouwers die uiterlijk op 1 september 2012 hebben ingeschreven (stap 1) voor de aanplantsubsidie voor aanplant najaar 2012 – voorjaar 2013 hebben reeds antwoord ontvangen van het ALV over hun subsidieaanvraag.

De effectieve betalingsaanvraag (stap 2) gebeurt via de elektronische verzamelaanvraag 2013 door het aangeven van de bijkomende bestemming ‘BLS’ bij de percelen en de werkelijke kosten waarvoor subsidie wordt aangevraagd bij de betalingsaanvraag. De bijkomende bestemming ‘BLS’ werd reeds vooringevuld op basis van de inschrijving. De facturen en betalingsbewijzen evenals het eigendomsbewijs of schriftelijke toestemming van de eigenaar, moeten mee opgeladen worden op het e-loket of ten laatste 30 juni 2013 bezorgd worden aan de buitendienst.

Subsidie aanvragen voor aanplant najaar 2013 – voorjaar 2014

- › Het is op dit ogenblik nog onvoldoende duidelijk of deze subsidie in 2014 zal voortgezet worden. Om landbouwers die in het najaar 2013 een agroforestry-aanplant willen uitvoeren, duidelijk te informeren, zal hierover tijdig gecommuniceerd worden in de pers.

Combinatiemogelijkheden (zie [bijlage 3](#))

De aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen is op eenzelfde perceel NIET combineerbaar met:

- › subsidie voor bebossing van landbouwgrond ‘BOS’;
- › subsidie voor de agromilieumaatregel behoud genetische diversiteit hoogstamfruitbomen ‘HSB’.

Meer informatie

Het instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) is aanspreekpunt voor het begeleiden van geïnteresseerde landbouwers in de voorbereiding van de aanplant. Hiervoor kan contact opgenomen worden met Bert Reubens op 09 272 26 70 of via mail aan bert.reubens@ilvo.vlaanderen.be.

 Voor meer informatie en aandachtspunten van juridische aard (bosdecreet, natuurdecreet, veldwetboek en pachtwet): www.vlaanderen.be/landbouw/boslandbouwsystemen.

 De bijkomende bestemming ‘BLS’ op een perceel is enkel nodig in het eerste jaar (voor betalingsaanvraag). Landbouwers die in 2012 een betalingsaanvraag hebben ingediend, hoeven in de verzamelaanvraag 2013 hierover niets meer te vermelden.

Andere plattelandsmaatregelen ALV Deelname aan Europese voedselkwaliteitsregelingen

Het Brussels grondwitloof en de Vlaams-Brabantse tafeldruif zijn kwaliteitsproducten die door de Europese Commissie erkend zijn als respectievelijk Beschermde Geografische Aanduiding (BGA) en Beschermde Oorsprongsbenaming (BOB). Producenten die gebruik willen maken van deze beschermde benamingen moeten het bijhorende lastenboek volgen en zich onderwerpen aan de verplichte controles. Via de verzamelaanvraag kan een tegemoetkoming voor deze extra kosten aangevraagd worden.

BRUSSELS GRONDWITLOOF

Subsidievoorwaarden

- › Deelnemen aan en voldoen aan de Europees erkende voedselkwaliteitsregeling voor het Brussels grondwitloof (BGA).
- › Zich aanmelden uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag bij de vereniging ‘Brussels grondwitloof vzw’.
- › Beschikken over minstens één actieve exploitatie en een maatschappelijke zetel gelegen in het Vlaams Gewest.

Subsidiebedrag

- › Maximaal 120 euro/jaar.
- › De subsidie kan aangevraagd worden gedurende 5 opeenvolgende kalenderjaren vanaf de eerste aanvraag.

Hoe subsidie aanvragen?

- › De subsidie wordt aangevraagd via de elektronische verzamelaanvraag door subsidie voor deelname aan de voedselkwaliteitsregeling voor ‘Brussels grondwitloof’ aan te vinken onder ‘Premies/andere premies’.
- › Percelen met witloof worden aangegeven met de teeltcode ‘8515’ of ‘9515’.

Contactadres vereniging:

Brussels grondwitloof vzw
Bukenstraat 16
1910 Kampenhout
Tel + fax: 016 65 59 44
website: www.grondwitloof.be

VLAAMS-BRABANTSE TAFELDRUIF

Subsidievoorwaarden

- › Deelnemen aan en voldoen aan de Europees erkende voedselkwaliteitsregeling voor de Vlaams-Brabantse tafeldruif (BOB).
- › Zich aanmelden uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag bij de vereniging ‘De Sterredruif’.
- › Beschikken over minstens één actieve exploitatie en een maatschappelijke zetel gelegen in het Vlaams Gewest.

Subsidiebedrag

- › Maximaal 120 euro/jaar.
- › De subsidie kan aangevraagd worden gedurende 5 opeenvolgende kalenderjaren vanaf de eerste aanvraag.

Hoe subsidie aanvragen?

- › De subsidie wordt aangevraagd via de elektronische verzamelaanvraag door subsidie voor deelname aan de voedselkwaliteitsregeling voor ‘Vlaams-Brabantse tafeldruif’ aan te vinken onder ‘Premies/andere premies’.
- › Percelen met druiven worden aangegeven met de teeltcode ‘9715’.

Contactadres vereniging:

De Sterredruif
Witherendreef 100a
3090 Overijse
Tel: 02 657 92 45
GSM: 0474 78 22 51
e-mail: Filip.luppens@telenet.be
website: www.tafeldruif.be

Specifieke steun - ALV Instandhouding van het Piétrainras

In het kader van het in stand houden van bepaalde rassen van landbouwhuisdieren die dreigen verloren te gaan, wordt in 2013 specifieke steun toegekend voor de instandhouding van het Piétrainras in de varkenssector.

De fokkerij van het Piétrainvarken is gericht op de aanmaak van eindberen, beren bestemd voor de productie van vleesvarkens, en op het in stand houden van de fokzeugenpopulatie. Daarom is een ruimer basisbestand zeugen nodig dan voor andere eindberen. Alleen op die manier kunnen voldoende beren die aan alle kwaliteitseisen voldoen worden geproduceerd en blijft de genetische diversiteit behouden. Het aantal raszuivere zeugen mag bijgevolg niet verder dalen. Een tijdelijke financiële ondersteuning van de houders van het Piétrainras kan de inkrimping van de stapel afremmen.

- › **Piétrainzeug:** raszuiver, geregistreerd in het stamboek en minstens één gemerkte en geregistreerde Piétrainworp.
- › **Subsidiebedrag:**
 - ❖ maximaal 200 euro voor de 1e tot en met de 50e premiewaardige zeug;
 - ❖ maximaal 100 euro voor de 51e tot en met de 100ste premiewaardige zeug.

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Enkel voor raszuivere Piétrainzeugen die in 2013 opgenomen waren in de hoofdafdeling van het stamboek voor het Piétrainras, bijgehouden door vzw Vlaams Varkensstamboek, en in 2013 minstens 1 gemerkte Piétrainworp hadden, geregistreerd in het stamboek.
- › Het aantal Piétrainzeugen dat in 2013 minstens 1 keer werpt, moet in 2013 90 % of meer zijn dan het aantal in 2012.

Subsidiebedrag

- › 1e tot 50e premiewaardige zeug: maximaal 200 euro/zeug.
- › 51e tot 100ste premiewaardige zeug: maximaal 100 euro/zeug.
- › Voor maximaal 100 premiewaardige zeugen.
- › Het totale aantal premiewaardige zeugen wordt begrensd tot de helft van het aantal gemerkte worpen van Piétrainzeugen dat in het stamboek werd geregistreerd in 2013.
- › Het niveau van de steun wordt jaarlijks bepaald op basis van het subsidiabel aantal dieren (totaal aantal zeugen dat in aanmerking komt voor de specifieke steun).

Hoe subsidie aanvragen?

De subsidie wordt aangevraagd via de elektronische verzamel-aanvraag door de specifieke steun voor de instandhouding van het Piétrainras aan te vinken.

Inschrijvingen in het stamboek en meer informatie:

Vlaams Varkensstamboek vzw (VVS)
Van Thorenburghlaan 20
9860 Scheldewindeke
Tel.: 09 362 12 85
Fax: 09 362 13 05
E-mail: jurgen.depuydt@varkensstamboek.be
Website: www.vlaamsvarkensstamboek.be

Specifieke steun - ALV Inzaai van groenbedekkers 'GB2'

In 2013 wordt specifieke steun verleend aan landbouwers die na hun hoofdteelt een groenbedekker inzaaien. Deze groenbedekker moet ervoor zorgen dat de bodem bedekt blijft tot de veldwerkzaamheden opnieuw van start gaan. De gewassen hebben heel wat positieve milieueffecten en sommige zijn ook gunstig voor het bijenbestand en het wildbestand of kunnen gebruikt worden om aaltjes te bestrijden. De meest courant gebruikte groenbedekkers in Vlaanderen zijn raaigrassen, gele mosterd en snijrogge.

- › **Minimale oppervlakte:** 1 ha/bedrijf.
- › **Minimale perceelsoppervlakte:** geen.
- › **Hoofdteelt:** inzaai groenbedekker mogelijk na alle hoofdteelten, behalve na blijvend of tijdelijk grasland, grassen in natuurbeheer, klaver of grasklaver.
- › **Nateelt groenbedekker:** zie lijst van groenbedekkers die in aanmerking komen (tabel 10, pagina 47).
- › **Toeslagrechten:** kunnen geactiveerd worden door de landbouwer die het perceel in gebruik heeft op 21 april.
- › **Bemestingsrechten:** worden toegekend aan de landbouwer die op 1 januari het perceel in gebruik heeft.
- › **Gebruiksperiode:** percelen in eigen gebruik hebben van datum inzaai tot en met 15 oktober, of tot en met 1 september in de landbouwstroken 'Polders' en 'Leemstreek'.
- › **Subsidiebedrag:** ± 50 euro/ha (maximaal 100 euro/ha).

Specifieke subsidievoorwaarden

- › Een groenbedekker of een mengsel van twee of meerdere van de gewassen uit de lijst van groenbedekkers die in aanmerking komen (tabel 10) zijn toegelaten.
- › Gecertificeerd zaaizaad of in bepaalde gevallen handelszaai-zaad gebruiken.
- › Minimale zaaidichtheden respecteren (tabel 10).
- › Inzaai groenbedekker mogelijk na alle hoofdteelten, behalve na blijvend of tijdelijk grasland, grassen in natuurbeheer, klaver of grasklaver.
- › **AANDACHTSPUNT:** Bewijsstukken gebruik zaaizaad (zoals facturen, certificaten, etiketten...) minstens 4 jaar bewaren en kunnen voorleggen bij controle.
- › Inzaai- en inwerkdatums respecteren:
 - ❖ Inzaai tot en met 15 oktober 2013 en pas na 1 februari 2014 inwerken.
 - ❖ Uitzondering:
 - landbouwstreek 'Polders': inzaai vóór 1 september 2013 en pas na 15 oktober 2013 inwerken.
 - landbouwstreek 'Leemstreek': inzaai vóór 1 september 2013 en pas na 15 december 2013 inwerken.

Subsidiebedrag

In 2012 was het subsidiebedrag ± 50 euro/ha. Het subsidiebedrag (maximaal 100 euro/ha) wordt bepaald op basis van het totaal aantal subsidiabele hectare dat na controle effectief in aanmerking komt voor deze specifieke steun.

Hoe subsidie aanvragen?

- › Via de **verzamelaanvraag 'GB2'** als bijkomende bestemming aangeven bij de percelen waar een groenbedekker na de hoofdteelt zal worden ingezaaid. Dit gebeurt bij voorkeur via e-loket: www.landbouwwlaanderen.be.

Wijzigingen

- › Wijzigingen inclusief het toevoegen van bijkomende oppervlakte 'GB2' kunnen tot en met 31 mei 2013.
- › Wijzigingen van de 'GB2'-bestemmingen (schrappen, wisselen) worden aanvaard tot en met 31 oktober 2013 met uitzondering van de landbouwstroken 'Polders' en 'Leemstreek' waar wijzigingen (schrappen of wisselen) worden aanvaard tot en met 14 september. **Opgelet:** de aangegeven oppervlakte 'GB2' op 31 mei 2013 is de maximale oppervlakte die kan uitbetaald worden. Een verhoging van uitbetaling is niet meer mogelijk via wijzigingen na 31 mei 2013.
- › Wijzigingen van de 'GB2'-bestemmingen gemeld na 31 oktober 2013 (of na 14 september voor de 'Polders' en de 'Leemstreek') worden nog wel geregistreerd, maar worden niet meer aanvaard voor de 'GB2'-subsidie, tenzij dit het schrappen van percelen of bestemmingen betreft en indien deze worden meegedeeld aan de buitendienst van ALV vóór controle of aankondiging ervan.
- › Wie door omstandigheden de geplande groenbedekking of nateelt dit najaar niet inzaait, moet vóór 31 oktober zijn aangifte aanpassen (via het e-loket) of eerder voor de 'Polders' en de 'Leemstreek'. De subsidievoorwaarden moeten gerespecteerd worden op alle percelen aangegeven met 'GB2'-bestemming. Als bij een controle ter plaatse wordt vastgesteld dat aan een subsidievoorwaarde niet is voldaan op een of meerdere van de aangegeven percelen, kan dit leiden tot korting van de uitbetaling. Schrap daarom steeds de GB2-bestemming van een perceel als u op dit perceel niet aan de voorwaarden kan voldoen.

Let op:

Voor een correcte toekenning van de bemestingsnormen is het noodzakelijk om steeds alle wijzigingen van nateelten te melden.

Als de groenbedekker een grassoort is die kan hergroeien, kan maaien of hakselen en afvoeren toegestaan worden. Bij andere groenbedekkers is het geen courante praktijk en mag het maaisel desgevallend niet afgevoerd worden. Om zaadvorming te voorkomen kan het voor sommige groenbedekkers wenselijk zijn om deze te maaien/te toppen/te hakselen, maar dan moet de materie wel ter plaatse blijven liggen, zodat er een mulchlaag is en dit zonder enige bodembewerking uit te voeren bv. gele mosterd,

Groenbedekker versus vanggewas

Zowel groenbedekker als vanggewas zijn specifieke nateelten. De term groenbedekker wordt gebruikt in het kader van de subsidiemaatregelen ‘GB2’ en ‘GNT’. De teelten die in aanmerking komen vindt u in [tabel 10](#) (‘GB2’) en [tabel 11](#) (‘GNT’). Een groenbedekker moet ervoor zorgen dat de bodem bedekt blijft na de oogst van de hoofdteelt tot aan de volgende werkzaamheden. De term vanggewas komt uit het Mestdecreet. De teelten die in aanmerking komen als vanggewas zijn aangekruist in [bijlage 2](#).

Welke percelen komen niet in aanmerking?

Percelen waarop in hetzelfde kalenderjaar:

- › een beheerovereenkomst ‘verminderde bemesting voor een betere waterkwaliteit (BW3)’ aangegeven is met een graan-gewas als hoofdteelt;
- › een agromilieuvbintenis ‘vlinderbloemige gewassen (VLI)’ aangegeven is;
- › de groenbedekkerpremie (GNT) in het kader van de GMO groenten en fruit aangevraagd wordt;
- › de inzaai van een niet-vlinderbloemig vanggewas verplicht is in het kader van derogatie na wintertarwe of triticale;
- › de inzaai van een nateelt verplicht is omwille van een opgelegd maatregelenpakket 3 of 4 (overschrijding nitraatresidudrempelwaarde).

Milieuvoordelen van groenbedekkers:

- › verminderde N-uitspoeling;
- › beperking nitraatresidu;
- › brongerichte aanpak erosie;
- › verbeterde bodemstructuur;
- › verhoging van het organische stofgehalte in de bodem;
- › verlaagde onkruidontwikkeling;
- › aaltjesreducerende werking (bv. Tagetes);
- › N-vrijstelling voor volgteelt.

Welke groenbedekkers komen in aanmerking?

Tabel 10: Lijst van groenbedekkers of mengsels van groenbedekkers die in aanmerking komen als nateelt voor de subsidie ‘GB2’.

gewas	gewascodes	zaaidichtheid	voorwaarde	gunstig voor ...
Bladkool	741	8 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Bladrammenas	8550/9550	12 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Boekweit	37	40 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Festulolium	638	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Japanse haver	34	40 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Klaver - Alexandrijnse	721	25 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand
Klaver - Witte of rode	721	10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Klaver - andere	721	15 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand
Komkommerkruid	652	10 kg/ha	Handelszaaizaad	Bijenbestand
Lupinen	644	150 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Mengsel groenbedekkers, > 50% andere	647	proportioneel	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Mengsel groenbedekkers, > 50% vlinderbloemigen	648	proportioneel	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Mengsel groenbedekkers, > 50% grassen	647	proportioneel	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Mosterd - gele	643	10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Mosterd – Sarepta	655	10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Aaltjesbestrijding
Nootzoetraapzaad	651	3 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand
Phacelia	645	8 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Raaigras (Engels, Italiaans, hybride en Westerwolds)	62	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Snijrogge	639	100 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad of eigen gewonnen zaaizaad geschoond door erkende loontrieerder	Wildbestand
Soedangras	653	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Tagetes	646	3 kg/ha	Handelszaaizaad	Bijenbestand en aaltjesbestrijding
Veldbonen	52/832/932	120 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Wikken	648	90 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand
Zomerhaver	34	100 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad of eigen gewonnen zaaizaad geschoond door erkende loontrieerder	Wildbestand
Zwaardherik	654	6 kg/ha	Handelszaaizaad	Bijenbestand en aaltjesbestrijding

Ook mengsels van groenbedekkers zijn toegestaan als:

- › minstens 1 component voorkomt die voldoet aan de minimale zaaidichtheid zoals opgenomen in de lijst;
- › de componenten die voorkomen in de lijst samen 100% van de proportionele minimale zaaidichtheden uitmaken. De proportionele minimale zaaidichtheid is het percentage van de minimale zaaidichtheid uit de lijst van de hoeveelheid van de toegelaten groenbedekker in het mengsel;
- › de componenten uit de lijst minstens 50 gewichtsprocent uitmaken van het mengsel en volgens het totale mengsel proportioneel voldoen aan de minimale zaaidichtheid van elke groenbedekker apart.

Specifieke steun - ALV
Inzaai van groenbedekkers ‘GB2’

Specifieke steun inzaai
groenbedekker ‘GB2’

Polders

Leemstreek

Andere landbouwstreken

augustus 2013	september 2013	oktober 2013	november 2013	december 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	april 2014
		15						
				15				
		15				1		

Derogatie

Na wintertarwe of tritica-
le in 2013 gevolgd door
niet-vlinderbloemig vang-
gewas (1)

Gras vóór maïs in 2014

Snijrogge vóór maïs in
2014

augustus 2013	september 2013	oktober 2013	november 2013	december 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	april 2014
*						14		
							14	

Verplichte inzaai vang-
gewas of nateelt (1)

Omwillen van een opgelegd
maatregelenpakket 3 of 4
(overschrijding nitraatre-
sidudrempelwaarde)

Na graangewas als hoofd-
teelt aangegeven met
‘BW3’ (beheerovereen-
komst water)

augustus 2013	september 2013	oktober 2013	november 2013	december 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	april 2014
		15	Mag ingewerkt worden voor inzaai van een andere teelt					
*			15					

GMO steun actie groenbe-
dekking ‘GNT’ (1)

Alle landbouwstreken

augustus 2013	september 2013	oktober 2013	november 2013	december 2013	januari 2014	februari 2014	maart 2014	april 2014

Legende:

	inzaaien
	Minimaal behouden
	inwerken
	Snede maaien en afvoeren en nadien inwerken
15	Tot en met de 15 van de maand
*	Inzaaien binnen de 14 dagen na het oogsten van de hoofdteelt en uiterlijk op 1 september

(1) niet combineerbaar met ‘GB2’

GMO groenten en fruit
Actie groenbedekking ‘GNT’

Erkende producentenorganisaties kunnen in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening voor groenten en fruit (GMO) actiepunten uitvoeren ter bevordering van de kwaliteit van het product, het behoud en de bescherming van bodem, water en biodiversiteit door gebruik van milieuvriendelijke technieken. Bepaalde producentenorganisaties hebben de actie ‘groenbedekking’ opgenomen in hun operationeel programma.

- **Voor wie:** telers aangesloten bij een erkende producentenorganisatie, die de actie ‘groenbedekking’ heeft opgenomen in haar operationeel programma 2013.
- **Subsidiebedrag:** forfait per ha (uitbetaling door de producentenorganisatie).
- **Teelt:** inzaai gecertificeerde groenbedekker na een GMO-hoofdteelt of voorafgaand aan een GMO-hoofdteelt.
- **Toeslagrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die het perceel in gebruik heeft op 21 april.
- **Bemestingsrechten:** worden toegekend aan de gebruiker van het perceel op 1 januari.

Specifieke subsidievoorwaarden

- Enkel telers aangesloten bij een **erkende producentenorganisatie**, die de actie ‘groenbedekking’ heeft opgenomen in haar operationeel programma, komen in aanmerking voor de steun.
- Een groenbedekker inzaaien uiterlijk op 31 oktober 2013 met gecertificeerd zaaizaad (zie tabel 11 op deze pagina).
- De groenbedekker pas inwerken vanaf 1 februari 2014.
- Bewijsstukken gebruik zaaizaad (zoals facturen, certificaten): minstens tien jaar bijhouden en kunnen voorleggen bij controle.

Hoe subsidie aanvragen?

- De subsidie wordt aangevraagd bij de producentenorganisatie waarbij de teler is aangesloten. De producentenorganisatie bepaalt de modaliteiten betreffende deze aanvraag. De aangifte in de verzamelaanvraag geeft niet automatisch recht op het verkrijgen van steun van de producentenorganisatie. Neem dus zeker vooraf contact op met de producentenorganisatie voor meer informatie.
- Voor controledoeleinden is het noodzakelijk dat de percelen, waarvoor steun bij de producentenorganisatie wordt aangevraagd, aangegeven worden in de **verzamelaanvraag** met de bijkomende bestemming ‘GNT’. Deze perceelsgegevens zullen verwerkt en gecontroleerd worden door het Agentschap voor Landbouw en Visserij – Afdeling Structuur en Investerings.
- De groenbedekker die wordt ingezaaid in 2013 en aangegeven wordt met de bijkomende bestemming ‘GNT’ in de verzamelaanvraag 2013 moet volgen na een GMO-hoofdteelt 2013 of voorafgaan aan een GMO-hoofdteelt in 2014.

Let op:

Voor een correcte toekenning van de bemestingsnormen is het belangrijk om de juiste opeenvolging van alle teelten, inclusief de voor- en nateelten, aan te geven.

Men moet eenzelfde groenbedekker dus aangeven in twee opeenvolgende verzamelaanvragen:

- als nateelt MET de bijkomende bestemming ‘GNT’ in de verzamelaanvraag van het kalenderjaar waarin de nateelt ingezaaid werd;
- als voortteelt ZONDER de bijkomende bestemming ‘GNT’ in de verzamelaanvraag van het volgende kalenderjaar.

Wijzigingen

- Wijzigingen aan de verzamelaanvraag (bijkomende bestemming ‘GNT’, gewas, percelen, ...) kunnen ingediend worden tot en met 31 oktober 2013.
- Wijzigingen van de ‘GNT’-bestemmingen gemeld na 31 oktober 2013 worden nog wel geregistreerd, maar worden niet meer aanvaard voor de ‘GNT’-subsidie, tenzij dit het schrappen van percelen of bestemmingen betreft en indien deze worden meegedeeld aan de buitendienst van ALV vóór controle of aankondiging ervan.

Welke groenbedekkers komen in
aanmerking?

Tabel 11: Lijst van groenbedekkers die in aanmerking komen als nateelt voor de subsidie ‘GNT’.

gewas	gewascodes	zaaidichtheid
Bladkool	741	8 kg/ha
Bladrammenas	8550/9550	12 kg/ha
Festulolium	638	30 kg/ha
Japane haver/zandhaver	34	60 kg/ha
Klaver - Alexandrijnse	721	25 kg/ha
Klaver - Witte of rode	721	10 kg/ha
Klaver - andere	721	15 kg/ha
Lupinen	644	150 kg/ha
Mosterd - gele	643	10 kg/ha
Phacelia	645	8 kg/ha
Raaigras (Engels, Italiaans, hybride en Westerwolds)	62	30 kg/ha
Snijrogge	639	100 kg/ha
Wikken	648	90 kg/ha
Zomerhaver	34	100 kg/ha

Een bedrijf dat een uitbating kent van 2 ha of meer landbouwgrond en/of teelt op een oppervlakte groeimedium van 50 are of meer en/of een productie aan dierlijke mest heeft groter dan of gelijk aan 300 kg P₂O₅ op jaarbasis, is aangifteplichtig in het kader van het Mestdecreet.

- **Vereisten:** over landbouwnummer beschikken, aangifte in verzamelaanvraag van alle gronden die in gebruik zijn, melden van overnames.
- **Bemestingsrechten en -plichten:** worden toegewezen aan de gebruiker op 1 januari.
- **Gebruiksperiode:** specifieke aanvragen in het kader van het Mestdecreet kunnen aangevraagd worden door de gebruiker op 1 januari.

Bemestingsprognose

- Op basis van de ingevulde en gewijzigde perceelsgegevens zal er bij het indienen van de verzamelaanvraag via het e-loket automatisch een bemestingsprognose aangemaakt worden. De opmaak van deze prognose gebeurt door de VLM en zal in het overzicht van uw ingediende aanvragen raadpleegbaar zijn als bijlage bij de ingediende verzamelaanvraag.
- Het (niet) opgeven van ingezaaide vanggewassen of nateelten heeft een effect op de mestbalans. Bv. voor graangewassen zonder nateelt bedraagt de bemestingsnorm 100kg N per ha uit dierlijke mest. Voor graangewassen met nateelt is dat 170 kg N per ha uit dierlijke mest. Het is dus belangrijk om de gebeurlijke nateelt via het e-loket aan te geven, wat in principe mogelijk is tot 31 oktober, daarna kan dit nog schriftelijk tot en met 14 februari 2014 (zonder bewijsstukken).
- Wie door omstandigheden de geplande groenbedekking of nateelt dit najaar niet inzaait, moet voor 31 oktober zijn aangifte aanpassen via het e-loket, daarna kan dit nog schriftelijk tot en met 14 februari 2014.

Let op:

- Als de overdracht/overname plaatsvond op 1 januari, dan worden de rechten en de plichten toegewezen aan de nieuwe gebruiker (= overnemer).
- Als de gebruiker niet de bemestingsrechten voor het lopende productiejaar geniet, is hij voor de afzet van dierlijke mest gebonden aan de transportreglementering (burenregelingen, mestafzetdocumenten of inscharringscontracten).
- Voor percelen die u in gebruik heeft op 1 januari 2013 krijgt u de bemestingsrechten. Enkel de percelen die u op 1 januari 2013 in eigen gebruik heeft en op 21 april 2013 niet meer in eigen gebruik heeft, moeten met de hoofdbestemmingscode 'G' aangegeven worden.
AANDACHTSPUNT: Wanneer u percelen met bemestingsrechten ook nog in gebruik heeft op of na 21 april 2013, mag u deze niet aangeven met de code 'G'. In dit geval geeft u deze percelen aan met de code 'A' of 'I', afhankelijk of u er al dan niet toeslagrechten wenst op te activeren.
- **AANDACHTSPUNT:** Voor overkapte percelen of teelten in containers is het belangrijk dat de gespecialiseerde productiemethode wordt aangegeven. Ondermeer voor de aanvraag van subsidie voor de milieuvriendelijke sierteelt, de biologische productiemethode als de nitraatresidubepaling is de aangifte van de correcte productiemethode een belangrijk gegeven.

Focusgebieden nitraat

- Bij de perceelsinformatie 'focusgebied nitraat' wordt weergegeven of het perceel gelegen is in focusgebied nitraat; met de code 'O' als het vroeger al in focusgebied lag en met de code 'N' als het vanaf 1 januari 2013 voor het eerst in focusgebied ligt. Het focusgebied nitraat omvat de gebieden waarvoor op basis van metingen een slechte waterkwaliteit van

grondwater en/of oppervlaktewater werd vastgesteld. In deze focusgebieden nitraat gelden lagere nitraatresidudrempelwaarden en zullen de begeleidende maatregelen sneller ingaan. Oordeelkundig bemesten is dan ook de boodschap.

Formulier 'Bemestingsrechten'

- Het formulier 'Bemestingsrechten' uit de Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag is sinds 2012 optioneel geworden. De landbouwer mag dit invullen maar dit is niet meer verplicht. De verplichting valt weg omdat de landbouwer die tijdens de vorige campagne het perceel in gebruik had op 21 april maar niet op 1 januari, rechtstreeks op zijn verzamelaanvraag voor deze donkergeel voorgedrukte percelen de mogelijkheid krijgt de overnamecode en datum ingebruikname in te vullen. Indien de landbouwer net als vorig jaar voor dit perceel niet over de mestrechten beschikt, vult de landbouwer dus op zijn verzamelaanvraag een datum van ingebruikname in die na 1 januari 2013 ligt. Grafische overlappingen zullen gecommuniceerd worden aan de betrokkenen.

Derogatie

Het Mestdecreet voorziet dat onder bepaalde voorwaarden op bepaalde percelen een verhoging van de maximale hoeveelheid N uit dierlijke mest (200 of 250 kg N/ha/jaar) kan toegestaan worden.

Welke percelen komen in aanmerking?

Percelen in gebruik op 1 januari 2013

- Alle percelen gelegen in Vlaanderen tenzij ze gelegen zijn in:
 - ❖ kwetsbaar gebied natuur waar het bemestingsverbod (2GVE/ha/jaar) van toepassing is (zonder ontheffing);
 - ❖ de beschermingszone type I van de waterwingebieden;
 - ❖ de fosfaatverzadigde gebieden waar de maximale bemestingsnorm van 40 kg P₂O₅/ha/jaar van toepassing is.
- Ook percelen met een beheerovereenkomst die de hoeveelheid dierlijke mest beperkt die op een perceel mag worden gebracht, komen niet in aanmerking. Volgende beheerovereenkomsten worden uitgesloten:
 - ❖ Perceelsrandbeheer: 'PRB';
 - ❖ Beheer van houtkant of -wal: 'HKW';
 - ❖ Botanisch beheer: 'BB';
 - ❖ Beheerovereenkomst water: 'BW3';
 - ❖ Akkervogelbeheer: 'AKV'.
- Tenslotte kan er ook geen derogatie toegekend worden op:
 - ❖ percelen waarop in 2012 een nitraatresidu werd gemeten dat hoger is dan de eerste nitraatresidudrempelwaarde;
 - ❖ percelen die door de Mestbank zijn aangeduid wanneer percelen met een te hoog nitraatresidu niet meer in gebruik zijn in 2013.

Welke teelten komen in aanmerking?

Derogatieteelten

Derogatie kan enkel aangevraagd worden voor de volgende derogatiegewassen:

- Grasland (geen grasklaver);
- Maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras (inzaai voor 01/12/2012);
- Maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge (inzaai voor 01/12/2012);
- Wintertarwe gevolgd door een niet-vlinderbloemig vanggewas;
- Triticale gevolgd door een niet-vlinderbloemig vanggewas;
- Suikerbieten;
- Voederbieten.

Let op:

Niet-vlinderbloemige vanggewassen zijn gele mosterd (643), bladrammenas (8550/9550), phacelia (645), tagetes (646), voederkool (741), bladkool (741), festulolium (638), nyger (649), gras (62), Japanse haver (34), zomerhaver (34) of snijrogge (639).

Enkel als uw aanvraag betrekking heeft op percelen en teelten die in aanmerking komen voor derogatie, is uw bedrijf onderhevig aan onderstaande voorwaarden.

Na te leven voorwaarden

Teelten

- Bij het inzaaien of doorzaaien van derogatiepercelen mag u geen zaadmengsel gebruiken dat zaden bevat van leguminosen of van andere planten die stikstof opnemen uit de lucht.
- Na de oogst van wintertarwe of triticale zaait u ten laatste binnen 2 weken een niet-vlinderbloemig vanggewas in. Dat moet bovendien ten laatste op 1 september gebeuren⁵. Het niet-vlinderbloemig vanggewas mag u pas omploegen of inwerken vanaf 15 februari van het daaropvolgende jaar.
- Gras waarvan één snede wordt gemaaid en afgevoerd vóór de teelt van maïs, of snijrogge waarvan één snede wordt geoogst en afgevoerd vóór de teelt van maïs, moet ten laatste op 30 november van het voorafgaande jaar ingezaaid zijn. Het gras moet gemaaid en afgevoerd worden of de snijrogge moet geoogst en afgevoerd worden in het jaar waarvoor u derogatie aanvraagt. De voorteeft gras mag niet vóór 1 april gemaaid worden, de voorteeft snijrogge mag niet vóór 15 maart geoogst worden.

Mestsoorten

- Op derogatiepercelen mag u de bemesting met dierlijke mest enkel toepassen met:
 - ❖ dierlijke mest die afkomstig is van runderen (behalve mestkalveren), paarden, geiten en schapen;
 - ❖ dunne fractie na het scheiden van varkensmest met 'dunnefractieattest';
 - ❖ effluent met een laag N- en P₂O₅-gehalte met 'effluentattest'.
- Enkel dunne fractie van varkensmest voorzien van een 'dunnefractieattest' wordt aanzien als derogatiemest en mag worden toegepast op derogatiepercelen:
 - ❖ de dunne fractie moet een N/P₂O₅-verhouding hebben van tenminste 3,3;
 - ❖ de dunne fractie mag na fysische-mechanische scheiding van varkensmest niet verder behandeld worden en mag

⁵ Bij uitzonderlijke weersomstandigheden kan de minister uitstel verlenen voor de inzaai van het vanggewas tot uiterlijk 10 september.

niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof.

- Enkel effluent voorzien van een 'effluentattest' wordt aanzien als derogatiemest en mag worden toegepast op derogatiepercelen:
 - ❖ het effluent heeft een maximale N-inhoud van 1kg N/ton en een maximale P₂O₅-inhoud van 1kg P₂O₅/ton;
 - ❖ het effluent mag niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof. In afwijking hiervan mag het effluent dat voorzien is van een 'effluentattest', op uw eigen bedrijf gemengd worden met derogatiemest.

Bemesting

- In afwijking van het Mestdecreet mag u op derogatiepercelen de volgende maximale hoeveelheid N uit derogatiemest opbrengen: zie tabel 12.

Tabel 12: Maximale hoeveelheid N uit derogatiemest.

Derogatiegewas	Maximale N uit derogatiemest (incl. begrazing) (kg N/ha/ jaar)
Grasland	250
Maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras	250
Maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge	250
Wintertarwe gevolgd door een niet-vlinderbloemig vanggewas	200
Triticale gevolgd door een niet-vlinderbloemig vanggewas	200
Suikerbieten	200
Voederbieten	200

- De toepassing van effluent met een laag N- en P₂O₅-gehalte met 'effluentattest' is op derogatiepercelen beperkt tot maximaal 15 ton/ha/jaar. Als u het effluent op uw bedrijf vermengt met andere derogatiemest dan is de beperking van het maximum van 15 ton per ha per jaar van toepassing op alle percelen van uw bedrijf.
- De totale hoeveelheden N en P₂O₅ die u op derogatiepercelen opbrengt, mogen de maximale bemestingsnormen van het Mestdecreet voor N (uitgedrukt in totale N of werkzame N) en P₂O₅ niet overschrijden. Een bedrijf met derogatiepercelen kan niet gebruik maken van de mogelijkheid om een 10% hogere N-bemestingsnorm toe te passen voor gewassen met hogere opbrengsten. Voor kunstmest en andere meststoffen blijven de normen van het Mestdecreet van toepassing.
- In afwijking van het Mestdecreet mag u geen P₂O₅ uit kunstmest opbrengen op derogatiepercelen.
- Op derogatiepercelen brengt u minstens 2/3 van de derogatiemest op vóór 31 mei, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door beweiding.
- Dierlijke mest, kunstmest en andere meststoffen mag u op derogatiepercelen alleen opbrengen vanaf 16 februari tot en met 31 augustus.

Graslandbeheer

In het kader van de derogatieregeling is bepaald dat op percelen blijvend grasland met status 'P', die gescheurd worden, geen meststoffen mogen opgebracht worden in het jaar van scheuren. U moet, via de verzamelaanvraag, aanduiden welke percelen blijvend grasland met status 'P' in 2013 gescheurd zijn of zullen worden, door de specifieke code 'BGG' in te vullen in kolom 16 'gespecialiseerde productiemethode'.

De voorwaarden bij het scheuren van grasland gelden voor álle percelen van het bedrijf:

- graslandpercelen die niet in zware kleigronden liggen, mogen enkel gescheurd worden vanaf 15 februari tot en met 31 mei. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken en uiterlijk op 31 mei een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen leguminose.
- graslandpercelen die wel in zware kleigronden liggen, mogen enkel gescheurd worden vanaf 15 februari tot en met 15 september. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken en uiterlijk op 15 september een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen leguminose.
- in het jaar van scheuren mag op percelen blijvend grasland geen enkele meststof opgebracht worden, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door beweiding. => Blijvend grasland is grasland dat ten minste 5 opeenvolgende jaren niet in de vruchtwisseling van het bedrijf werd opgenomen (status P in de verzamelaanvraag).

Mest- en bodemanalyses

- Voor het vervoer van dierlijke mest (behalve dunne fractie met 'dunnefractieattest' of effluent met 'effluentattest') naar derogatiebedrijven door een erkend mestvoerder met mestafzetdocument of een burenenregeling, is er een mestanalyse van N en P_2O_5 nodig. De analyse moet voor de aanvang van het transport beschikbaar zijn en mag maximum 1 jaar oud zijn.
- De nutriënteninhoud van alle percelen van uw bedrijf moet u opvolgen met bodemanalyses die uitgevoerd worden door erkende laboratoria.
- De bodemstalen voor de analyse van het plantbeschikbare fosforgehalte en het organische koolstofgehalte moeten genomen worden in de periode van 1 juni 2012 tot en met 31 mei 2013.
 - ❖ Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van het bedrijf wordt jaarlijks minstens één bodemstaal genomen voor een analyse van het plantbeschikbare fosforgehalte. Daartoe wordt een bodemstaal genomen tot op ten minste 23 cm en tot op maximum 30 cm diepte. Voor blijvend grasland mag het bodemstaal genomen worden tot op ten minste 6 cm en tot op maximum 30 cm diepte.
 - ❖ Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van het bedrijf wordt jaarlijks minstens één bodemstaal genomen voor een analyse van het organische koolstofgehalte. Daartoe wordt een bodemstaal genomen tot op ten minste 23 cm en tot op maximum 30 cm diepte.

- ❖ Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van het bedrijf wordt jaarlijks minstens één bodemstaal genomen voor een analyse van het minerale stikstofgehalte. Daartoe wordt (per bodemlaag van 30 cm) een bodemstaal genomen tot op een diepte van:
 - 30 cm als de staalname betrekking heeft op de teelt van aardbeien, chrysanten, courgettes, ijsbergsla, kruiden, peterselie, radijs, raketsla, sla, snijbloemen, snijplanten, spinazie, veldsla, vroege bladgroenten, vroege uien of winterbloeiende halfheesters;
 - 60 cm als de staalname betrekking heeft op de teelt van aardappelen, andijvie, bladselder, bleekselder, bloemkool, boerenkool, bonen, broccoli, Chinese kool, doperwten, erwten, grasland, graszoden, groene selder, knolselder, knolvenkel, koolraap, koolrabi, prei, rode biet, rodekool, savooikool, stamslabonen, uien, venkel, wittekool of wortelen;
 - 90 cm als de staalname betrekking heeft op andere teelten dan de teelten vermeld hierboven.
 - => Voor de bepaling van plantbeschikbare fosfor, organische koolstof en minerale stikstof kiest u jaarlijks andere percelen. Als alle percelen bemonsterd zijn, kan een perceel een tweede maal bemonsterd worden.
- In de periode van 1 oktober tot en met 15 november kan een nitraatresidubepaling uitgevoerd worden op één of meerdere percelen van het bedrijf. De Mestbank zal hiervoor bepaalde percelen aanduiden en u daarvan op de hoogte stellen. U moet vervolgens op eigen initiatief en op eigen kosten een nitraatresidubepaling laten uitvoeren door een erkend laboratorium.

Bemestingsplan en bemestingsregister

- Vóór 15 februari moet u een bemestingsplan opmaken voor elk perceel of elke perceelsgroep van het bedrijf. Het bemestingsplan houdt u ter inzage bij op het bedrijf. Een perceelsgroep is een groep van percelen waarop eenzelfde gewas of gewascombinatie geteeld wordt en die homogeen is wat bodemtype en bemestingspraktijk betreft. Percelen grasland kunnen tot één perceelsgroep behoren als ze ofwel allemaal enkel gemaaid worden, ofwel allemaal begraasd worden, al dan niet in combinatie met maaien.
- Als de geplande bedrijfsvoering wijzigt, moet u het bemestingsplan binnen de 7 kalenderdagen na de wijziging aanpassen.
- Het bemestingsplan moet de volgende gegevens bevatten:
 1. per diercategorie: de gemiddelde veebezetting, het staltype en de nettoproductie aan dierlijke mest (in kg N en kg P_2O_5);
 2. per mestsoort: de opslagcapaciteit en de hoeveelheid mest die geproduceerd wordt (in ton of m^3 , kg N en kg P_2O_5);
 3. per perceel of perceelsgroep: een schets van de ligging, de oppervlakte, de voorteelt, de hoofdteelt, de nateelt, of er derogatie aangevraagd is, de verwachte bemestingsbehoefte van de gewassen (in kg N en kg P_2O_5), de geplande bemesting per mestsoort (in ton of m^3 , kg N en kg P_2O_5), de geplande bemesting door beweiding (in kg N en kg P_2O_5);
 4. de geplande aan- en afvoer van alle soorten mest (in ton of m^3 , in kg N en kg P_2O_5) op bedrijfsniveau, berekend op basis van 1), 2) en 3);

Voorwaarden

- Het perceel in eigen gebruik hebben op 1 januari 2013.
- Geen biologische productiemethode ('BIO') toepassen op het perceel.
- Volgende beheerovereenkomsten werden niet gesloten op het perceel:
 - ❖ perceelsrandenbeheer 'PRB';
 - ❖ akkervogelbeheer 'AKV';
 - ❖ beheer van een houtkant of -wal 'HKW';
 - ❖ botanisch beheer 'BB';
 - ❖ beheerovereenkomst water 'BW3'.

Hoe aanvragen?

Om de beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest aan te vragen volstaat het om in de verzamelaanvraag bij het desbetreffende perceel in de kolom 'BKM' het vakje aan te vinken.

Werkzame stikstof

Meerjarig perspectief

In het nieuwe Mestdecreet (MAP4) kan de landbouwer kiezen tussen 2 systemen om de maximale stikstofbemesting te bepalen: het systeem van totale stikstof en het systeem van werkzame stikstof. Het systeem van de werkzame stikstof laat toe om, binnen de norm van de werkzame stikstof, hogere dosissen andere meststoffen met traagwerkende stikstof toe te dienen.

Het meerjarig perspectief waarbij een afwijking verkregen werd op de maximale hoeveelheden stikstof, door gebruik te maken van andere meststof met traag vrijkomende stikstof, is daardoor niet meer relevant.

De bemestingsnormen in het systeem van de werkzame stikstof houden, via de werkingscoëfficiënt, onmiddellijk rekening met dergelijke meststoffen met traag vrijkomende stikstof. Doordat deze meststoffen een lage verwerkingscoëfficiënt hebben, kan in het systeem van de werkzame stikstof meer meststof opgebracht worden dan is het systeem van de totale stikstof, om de maximale bemestingsnorm in te vullen.

Landbouwers kunnen dus in plaats van het meerjarig perspectief aan te vragen overstappen op het systeem van de werkzame stikstof. Meerjarig perspectief is niet meer mogelijk in 2013.

Compost

Het Mestdecreet is inzake het gebruik van extra compost sinds 1 januari 2011 gewijzigd. Het gebruik van compost wordt opgevangen in het systeem van werkzame stikstof. Daardoor kunt u via de verzamelaanvraag geen aanvraag meer doen voor extra compost.

5. per soort mest de hoeveelheid (in ton of m^3 , in kg N en kg P_2O_5) die u op bedrijfsniveau plant te gebruiken, berekend op basis van 1), 2) en 3);
 6. eventuele 'dunnefractieattesten' en 'effluentattesten'.
- Per perceel of perceelsgroep houdt u een bemestingsregister bij. Dat bemestingsregister moet steeds ter inzage liggen en bezorgt u binnen de 30 dagen aan de Mestbank, als ze ernaar vraagt.

Hoe aanvragen?

Het aanvragen van derogatie in 2013 bestaat uit twee stappen:

1. de aanvraag: als men derogatie wenst toe te passen, moet een aanvraag ingediend worden bij de Mestbank, uiterlijk op 15 februari 2013. **OPGELET:** Door die aanvraag te doen, verklaart u zich akkoord met de voorwaarden voor derogatie. De aanvraag doet u online op <http://mestbanking.vlm.be> of met het formulier 'Aanvraag van derogatie voor 2013'.
2. de bevestiging: op de verzamelaanvraag moeten de percelen aangeduid worden waarop effectief derogatie zal toegepast worden. Hiertoe dient men in de kolom 'derogatieaanvraag' bij het desbetreffende perceel het vakje aan te vinken. Als geen percelen aangeduid worden, dan kan ook geen derogatie toegekend worden.

👉 **Let op:**

Meer uitleg over derogatie kan worden teruggevonden op www.vlm.be en doorklikken op Land-en tuinbouwers>>Mestbank>>Derogatie

Beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest (BKM)

Het Mestdecreet voorziet dat op potentieel belangrijke graslanden, gelegen in kwetsbaar gebied natuur met bemestingsnorm 2 GVE/ha/jaar, een supplementaire bemesting van maximaal 100 kg stikstof uit kunstmest per hectare per jaar kan worden toegestaan.

Welke percelen komen in aanmerking?

Percelen gelegen in kwetsbaar gebied natuur met als groep natuur 'potentieel belangrijke graslanden' waar de huiskavelregeling niet van toepassing is.

In de verzamelaanvraag wordt in de informatieve kolom 'kwetsbaar gebied natuur met norm 2 GVE/ha/jaar' weergegeven of op het perceel BKM kan aangevraagd worden. Enkel percelen waarvoor in deze kolom de code 'BKM' of 'VNB' staat, komen in aanmerking:

- **BKM:** het perceel komt in aanmerking voor de beheerovereenkomst 2 GVE/ha/jaar + 100 kg N/ha/jaar uit kunstmest.
- **VNB:** het perceel komt in aanmerking voor de beheerovereenkomst 2 GVE/ha/jaar + 100 kg N/ha/jaar uit kunstmest of voor de vergoeding natuur. Vergoeding natuur en BKM kunnen niet gecombineerd worden. Hier moet gekozen worden tussen een extra bemesting met kunstmest of een vergoeding.

Teeltmelding vezelhennep

- › Hennep is en blijft een gevoelige teelt. Daarom moet er nog steeds een teelttoestemming worden aangevraagd en verkregen voor de inzaai. Dit is alleen toegestaan voor landbouwers die worden geregistreerd bij ALV.

Daarvoor moet de landbouwer:

1. Teelttoestemming vragen via het formulier teeltmelding (en officiële etiketten van de zaaizaden toevoegen).
 - › formulier melding hennep teelt kan worden gedownload op www.vlaanderen.be/landbouw > Plant > Hennep of opvragen en indienen bij:

Agentschap voor Landbouw en Visserij
Productkwaliteitsbeheer
Ellips, 4e verdieping,
Koning Albert II laan 35, bus 41
1030 Brussel
2. Lijst met uitgezaaide variëteit per perceel bij verzamelaanvraag meesturen. Indien meer dan 1 variëteit per perceel: schets met de ligging van iedere variëteit in het perceel en de aanduiding van de hoeveelheid uitgezaaid hennepzaad per ha voor iedere variëteit (min. 30 kg/ha).
3. Bloeimelding:
 - › Het ALV onmiddellijk op de hoogte brengen van het begin van de bloei (exakte datum) met het oog op bijkomende controles op het gehalte tetrahydrocannabinol (THC). Dit kan door een e-mail te sturen naar elke.vanpee@lv.vlaanderen.be of door een aangetekend schrijven te richten aan:

Agentschap voor Landbouw en Visserij
Markt- en Inkomensbeheer
Dienst Controles
Ellips, 3e verdieping,
Koning Albert II laan 35, bus 41
1030 Brussel
Tel. 02 552 76 83 (Elke Van Pee)
4. Gewas tot tien dagen na het einde van de bloei in normale omstandigheden onderhouden.

Zaaizaadvermeerdering ‘ZAA’

Ondanks het feit dat er geen premie meer wordt toegekend, is de vermeerderaar (of de inschrijver) toch verplicht om inschrijvingen te doen bij de afdeling Productkwaliteitsbeheer (KWA) of het Waalse Gewest om het zaad te laten certificeren. Vermeerderingscontracten moeten niet meer worden opgemaakt.

De inschrijvingen gebeuren op volgend adres:

Agentschap voor Landbouw en Visserij
Productkwaliteitsbeheer
Ellips, 4e verdieping
Koning Albert II laan 35, bus 41
1030 Brussel

Met het oog op verdere administratieve vereenvoudiging van de landbouwenquête (‘15-mei-telling’) moet er voor ieder perceel dat wordt gebruikt voor zaaizaadvermeerdering de bijkomende bestemming ‘ZAA’ aangegeven worden, ongeacht of dit in opdracht is van derden. De code ‘ZAA’ moet op perceelsniveau aangegeven worden onder ‘gespecialiseerde productiemethode’.

De randvoorwaarden zorgen voor een beter evenwicht tussen landbouw en milieu. Het voldoen aan de randvoorwaarden is noodzakelijk om steun te verkrijgen. De verzamelaanvraag vermeldt of een perceel een specifieke status heeft en/of het in speciale beschermingszones ligt. Deze informatie is belangrijk in het kader van de randvoorwaarden. Voor een bepaalde status of ligging van een perceel zijn er immers specifieke voorwaarden van toepassing.

- › **Randvoorwaarden:** uitbetaling van steun is gekoppeld aan bijkomende voorwaarden met betrekking tot milieu- en dierenwelzijn, plant- en diergezondheid en de goede landbouw- en milieuconditie van de landbouwgrond.
- › **Toepassingsgebied:** alle rechtstreekse steunbetalingen (pijl 1 inclusief specifieke steun) alsook alle agromilieumaatregelen, vergoeding natuur en bebossing van landbouwgronden.

Algemeen

De landbouwer is inzake de randvoorwaarden verantwoordelijk voor elk perceel dat hij in die periode in gebruik heeft, tenzij de overnemer of overlater van het perceel geen landbouwer is die rechtstreekse steun of agromilieubetalingen ontvangt. In dit geval blijft de landbouwer verantwoordelijk.

De randvoorwaarden bestaan uit:

- › de **beheerseisen** die voortvloeien uit achttien Europese richtlijnen en verordeningen die betrekking hebben op volksgezondheid, diergezondheid, gezondheid van planten, milieu en dierenwelzijn;
- › de **minimumeisen** met betrekking tot de bodemerosie, de organische stof in de bodem, de bodemstructuur, een minimaal onderhoud en de waterbescherming en het waterbeheer met het oog op het behoud van de goede landbouw- en milieuconditie van landbouwgrond;
- › het behoud van het blijvend grasland;

Alle in het kalenderjaar 2013 na te leven beheereisen en normen inzake goede landbouw- en milieuconditie worden opgesomd in de brochure ‘Randvoorwaarden’ op www.vlaanderen.be/landbouw (onder subsidies - randvoorwaarden).

Gevolgen bij het niet-naleven

- › Bij **niet-naleving** wordt een verlaging van de steun toegepast.
- › Er wordt een verlagingpercentage bepaald waarmee de steun zal worden verminderd.
- › Het verlagingpercentage is afhankelijk van de ernst, de omvang, het permanent karakter en de herhaling van de niet-naleving.

Bepaling verlagingpercentage

- › Is de niet-naleving het gevolg van een **nalatigheid** van de landbouwer?
 - ❖ Verlaging steun met 3 %.
 - ❖ Afhankelijk van de ernst, de omvang en het permanente karakter van de niet-naleving kan dat worden aangepast tot 1 % of 5 %.
- › Betreft het een **herhaling** van de niet-naleving?
 - ❖ Verlagingpercentage wordt vermenigvuldigd met een factor drie, maar beperkt tot een maximum van 15 %.
 - ❖ Een herhaling van een niet-naleving wordt als volgt gedefinieerd:

‘Meer dan eenmaal binnen een periode van drie opeenvolgende jaren een geconstateerde niet-naleving van dezelfde beheereis of norm mits de landbouwer van de eerdere niet-naleving in kennis is gesteld en dus de mogelijkheid heeft gehad om de nodige maatregelen te nemen.’

- › Betreft het een **opzettelijke niet-naleving** van één van de randvoorwaarden?
 - ❖ Een verlagingpercentage van 20 %.
 - ❖ Afhankelijk van de ernst, de omvang of het permanente karakter van die opzettelijke niet-naleving kan dat verlagingpercentage worden verlaagd tot 15 % of worden verhoogd tot maximaal 100 %.

Landschapselementen

- › Landschapselementen moeten in het kader van de randvoorwaarden zonder meer behouden blijven (zie brochure ‘Randvoorwaarden’ op www.vlaanderen.be/landbouw). Dit behoud geldt vanaf 1 januari 2005.
- › Buiten NATURA 2000 vallen onderstaande landschapselementen onder de goede landbouw- en milieucondities:
 - ❖ **Poel:** een poel is een geïsoleerd watervlak in een natuurlijke laagte, uitgraving of geconstrueerd waterbekken dat het grootste deel van het jaar met water gevuld is en niet verbonden is met waterlopen en minstens 100 m² beslaat ter hoogte van de normale hoogste waterstand.
 - ❖ **Haag of heg:** een haag of heg moet minstens 25 m lang en overal minder dan 2 meter breed zijn. Een haag/heg bestaat uit een rij bomen of struiken die vlak naast elkaar zijn geplaatst en zo doorkijk en doorgang belemmeren.
 - ❖ **Bomenrij:** een bomenrij is een rij van bomen met een lengte van minstens 50 meter en bestaat uit minstens 4 bomen. De afstand tussen de stammen van twee opeenvolgende bomen bedraagt maximaal 40 meter.
 - ❖ **Houtkant:** een houtkant is een vrijstaande en uitgestrekte vegetatiestrook bestaande uit struiken en soms ook uit bomen die geen doorkijk toelaten. Een houtkant moet minstens een oppervlakte van 100 m² innemen en mag maximaal 10 meter breed zijn.
 - ❖ **Hoogstamboomgaard:** perceel landbouwgrond met hoogstamfruitbomen.

Indeling erosieklassen

Het bestrijden van bodemerosie is opgenomen als één van de na te leven goede landbouw en milieucondities van de randvoorwaarden.

De beschikbare gegevens in verband met de erosiegevoeligheid van een bepaald perceel worden meegegeven op de verzamelaanvraag. Dit geeft voor de landbouwer reeds een indicatie over waar er mogelijke erosiebestrijdingsmaatregelen moeten of kunnen worden genomen.

In tabel 13 wordt een overzicht gegeven van de erosiegevoeligheden die in de verzamelaanvraag worden gebruikt, overeenkomstig de indeling volgens ALBON (Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement LNE) en de kleur op de erosiekaart.

Tabel 13: Erosieklassen overeenkomstig ALBON- aanduiding en inkleuring erosiekaarten

Aanduiding erosiegevoeligheid in de verzamelaanvraag	ALBON-aanduiding	Kleur erosiekaart ALBON
Sterk/1	Zeer hoog	Paars
Matig/2	Hoog	Rood
Matig/3	Medium	Oranje
Licht/4	Laag	Geel
Andere	Andere erosiegere-lateerde gronden	-
BO NK/DI	Brongerichte BO mogelijk	-

Op de **sterk** erosiegevoelige percelen is de landbouwer **verplicht** erosiebestrijdingsmaatregelen toe te passen bestaande uit een minimale bodembedekking én een minimaal landbeheer op basis van de specifieke omstandigheden ter plaatse. Voor de **matig** erosiegevoelige percelen worden deze erosiebestrijdingsmaatregelen **aanbevolen**. Deze erosiebestrijdingsmaatregelen moeten er voor zorgen dat betekenisvolle afspoeling van water en bodemdeeltjes van het perceel voorkomen en/of beperkt wordt.

Waterlopen op de fotoplannen

Op de fotoplannen wordt informatie voorgedrukt i.v.m. de bevaarbare waterlopen en de onbevaarbare waterlopen van eerste, tweede en derde categorie. Tot 5 meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van deze waterlopen is het verboden meststoffen op of in de bodem te brengen (met uitzondering van bemesting, door rechtstreekse uitscheiding). In VEN-gebieden, bedraagt dit 10 meter. Voor het gebruik van water uit deze waterlopen voor bevoelingsdoeleinden zijn er bepaalde vergunningsprocedures. Meer info is te vinden in de brochure randvoorwaarden op www.vlaanderen.be/landbouw (doorklikken naar subsidie - randvoorwaarden).

Irrigatie

De bijkomende informatie over de irrigatie van percelen en de bevoeiing van serres wordt vaak vergeten in de aangifte. Deze informatie moet opgegeven worden onder 'irrigatie'. Meer specifiek moet er voor percelen en serres aangegeven worden welk type irrigatiewater er wordt gebruikt:

- **IWO**: irrigatie met oppervlaktewater;
- **IWG**: irrigatie met grondwater;
- **IWR**: irrigatie met opvangwater;
- **IWA**: irrigatie met ander water dan hierboven vermeld.

👉 Als binnen eenzelfde perceel of serre een combinatie van verschillende types wordt toegepast, wordt het type opgegeven dat overwegend wordt toegepast.

👉 Deze perceelsbestemming moet verplicht ingevuld worden ook als het niet zeker is dat het perceel zal geïrrigeerd worden op bovenstaande wijze.

Instandhoudingsplichtige landbouwers zijn verplicht hun individueel referentieareaal blijvend grasland te behouden en naargelang de status van het blijvend grasland het scheurverbod na te leven. Overdracht van referentieareaal blijvend grasland naar andere landbouwers is mogelijk mits voldaan wordt aan bepaalde criteria.

- **Blijvend grasland**: grond met een natuurlijke of ingezaaide vegetatie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen die gedurende ten minste vijf jaar niet in de vruchtwisseling van het bedrijf wordt opgenomen. Dit betekent dat grasland al in het jaar van aanleg mag aangegeven worden op voorwaarde dat dit ook de volgende vier jaar gedaan wordt en in stand wordt gehouden of reglementair aan een andere landbouwer wordt overgedragen.
- **Instandhoudingsplichtige landbouwer**: alle landbouwers die rechtstreekse steunbetalingen (pijler 1 inclusief specifieke steun) aanvragen of die agromilieumaatregelen of andere plattelandsmaatregelen lopende hebben in het kader van PDPO II (pijler 2).
- **Individueel referentieareaal blijvend grasland (ira)**: gebaseerd op de aangegeven oppervlakte blijvend grasland in de perceelsaangifte 2003. Elke landbouwer moet een oppervlakte blijvend grasland aanhouden die minstens even groot is als zijn ira.
- **Status blijvend grasland**: aan de hand van de status blijvend grasland wordt bijgehouden sinds wanneer een perceel als blijvend grasland werd aangegeven.
- **Teelt**: blijvend grasland gewascode 61.

Berekening individueel referentieareaal (ira)

Het vooringevulde referentieareaal blijvend grasland geeft de eindsituatie weer van het kalenderjaar 2012. Het houdt geen rekening met:

- niet-gemelde overnames;
- overdrachten na 21 april 2012 die van toepassing zijn op het kalenderjaar 2013;
- nog niet verwerkte overdrachten en onbehandelde bezwaren.

Het minimumareaal blijvend grasland dat in 2013 onder blijvend grasland moet aangegeven worden, wordt herberekend als volgt:

	individueel referentieareaal blijvend grasland zoals vermeld in de verzamelaanvraag 2012
+	overgenomen areaal blijvend grasland (incl. overlappingen met de laag 'Blijvend grasland uit de landbouw')
-	overgelaten areaal blijvend grasland in 2013 (NA 21/04/2012) (invulbare bijlage op e-loket of via rubriek 3 van <i>formulier 4</i> uit de ' <i>Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag</i> ').
-	vermindering van het referentieareaal in 2013 omwille van een 'andere' reden (invulbare bijlage op e-loket of via rubriek 4 van <i>formulier 4</i> uit de ' <i>Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag</i> ').
+	tijdelijk overgenomen instandhoudingsplicht in 2013 (invulbare bijlage op e-loket of via <i>formulier 5</i> uit de ' <i>Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag</i> ').
-	tijdelijk overgelaten instandhoudingsplicht in 2013 (invulbare bijlage op e-loket of via <i>formulier 5</i> uit de ' <i>Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag</i> ').
=	Individueel referentieareaal blijvend grasland 2013

Overdrachten/verminderingen van individueel referentieareaal blijvend grasland

Definitieve overdracht/vermindering (invulbare bijlage op e-loket of via *formulier 4* uit de '*Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag*')

- Individueel referentieareaal is niet gekoppeld aan percelen, maar kan wel met percelen definitief worden overgedragen tussen landbouwers. Dit betekent dat de landbouwer **een perceel blijvend grasland kan overlaten met een referentieareaal dat maximaal even groot is als de referentieoppervlakte van het perceel**.
- De overlater meldt deze overdracht via de invulbare bijlage op het e-loket of *formulier 4* uit de '*Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag*' aan het ALV. Indien deze vraag tot overdracht terecht is, dan zal de administratie de overnemer laten weten dat zijn individueel referentieareaal verhoogd werd. Als overnemer van een perceel grasland dient u zich dus zelf bij de overlater te vergewissen of er referentieareaal zal overgedragen worden.
- In geval van een volledige bedrijfsovername na 21 april 2012 zal het bijhorende referentieareaal blijvend grasland door de administratie automatisch naar het overnemend bedrijf worden overgezet.

Als om een andere reden dan een overdracht, een vermindering van het referentieareaal blijvend grasland aangevraagd wordt, moet dit gemeld worden via rubriek 4 van de invulbare bijlage op het e-loket of *formulier 4* uit de '*Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag*'.

De volgende redenen van vermindering zijn mogelijk:

- bebossing van percelen blijvend grasland 'BOS';
- wijziging van oppervlakte door nieuwe opmeting 'MET';
- onteigening 'ONT';
- ruilverkaveling 'RUIL';
- gebruik als niet-subsidiabel object (bv.. silo, stal, ...) 'SUBS';
- percelen aangegeven met code '81', '9823' of '9824' of 'SWG'.

👉 Definitieve verminderingen zullen enkel aanvaard worden voor percelen blijvend grasland met een status 'P' (zie verder).

👉 De overnemer van een perceel is zelf verantwoordelijk voor het informeren naar de status blijvend grasland en het mogelijk overgedragen ira bij de vorige gebruiker.

Definitieve overdrachten van ira kunnen geweigerd worden als de aangifte van het blijvend grasland gebeurde na betekening van de pachttopzeg, of als het grasland status P2 heeft.

Tijdelijke overdrachten (*formulier 5 uit de ‘Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag’*)

De bedrijfsgebonden instandhoudingsplicht is tijdelijk overdraagbaar, zonder overdracht van gronden. Deze overdracht wordt gerealiseerd door een overeenkomst tussen de overlater en de overnemer.

Om geldig te zijn:

- › moet het contract over minstens vijf jaar lopen en door beide partijen ondertekend zijn;
- › moeten de overlater en de overnemer er zich toe verbinden om gedurende de looptijd van de overeenkomst, actief en instandhoudingsplichtig te blijven en een verzamelaanvraag in te dienen;
- › moet de overlater de overeenkomst toevoegen aan zijn verzamelaanvraag.

Blijvend grasland uit de landbouw

Blijvend grasland dat niet langer wordt aangegeven door een instandhoudingsplichtige landbouwer wordt gemarkeerd in een grafische laag ‘**Blijvend Grasland uit de Landbouw**’ (BGUL).

Mogelijke redenen waardoor percelen in deze laag terecht komen:

- › overdracht van percelen blijvend grasland naar een **niet-instandhoudingsplichtige landbouwer of particulier**, aangegeven via de invulbare bijlage op het e-loket of *formulier 4* uit de ‘*Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag*’;
- › **grafische verminderings** (ONT, SUBS, SWG) van het referentieareaal blijvend grasland via de invulbare bijlage op het e-loket of *formulier 4* uit de ‘*Handleiding bij de papieren verzamelaanvraag*’;
- › de percelen blijvend grasland van een landbouwer bij **volledige stopzetting** van zijn landbouwactiviteiten en zonder gemelde overnemer;
- › de percelen blijvend grasland van landbouwers die voorheen instandhoudingsplichtig waren, maar **niet langer steun aanvragen**.

Bij aangifte door een instandhoudingsplichtige landbouwer (in 2013 of later) van een A- of I-perceel (ingebruik op 21 april 2013) dat deels of volledig in deze laag ligt, zal het individueel referentieareaal blijvend grasland van deze landbouwer verhoogd worden met de overlappende oppervlakte.

Sanctie tekort ira

Als het referentieareaal blijvend grasland **niet behouden** wordt, zal er conform de randvoorwaarden een verlaging van de rechtstreekse steun en de steun voor agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen worden toegepast.

Status blijvend grasland

P	=	perceel is de voorbije 5 jaren, of langer, aangegeven als ‘blijvend grasland’;
P5	=	perceel is de voorbije 4 jaren aangegeven als ‘blijvend grasland’;
P4	=	perceel is de voorbije 3 jaren aangegeven als ‘blijvend grasland’;
P3	=	perceel is de voorbije 2 jaren aangegeven als ‘blijvend grasland’;
P2	=	perceel is het voorbije jaar aangegeven als ‘blijvend grasland’;
P1	=	Perceel wordt dit jaar aangegeven als ‘blijvend grasland’.

Let op:

Als twee of meerdere percelen blijvend grasland samengevoegd worden tot één groot perceel valt de status blijvend grasland van het nieuwe perceel terug op de status van het deel met de laagste status blijvend grasland. Samenvoegen van een perceel met status ‘P’ met een perceel met status ‘P2’ zal resulteren in een groter perceel met status ‘P2’.

Scheuren

Als uitgangspunt geldt dat het areaal blijvend grasland van 2003 behouden moet blijven.

- › Blijvend grasland kan onder bepaalde voorwaarden omgezet worden, maar enkel als het wordt **gecompenseerd** door de aanleg van een gelijke oppervlakte nieuw blijvend grasland dat dan voor minstens vijf jaar behouden blijft.
- › Blijvend grasland in een **VEN-gebied** mag – met uitzondering van individuele ontheffing – niet worden omgezet.
- › Historisch permanent grasland mag niet worden omgezet. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot het Agentschap voor Natuur en Bos. Contactinformatie zie pg 67.
- › Een Vlaams perceel blijvend grasland dat werd of wordt gescheurd, mag enkel worden gecompenseerd met een ander Vlaams perceel.
- › Een perceel dat minder dan vijf opeenvolgende jaren als ‘blijvend grasland’ werd aangegeven (status = P2, P3, P4 of P5), mag niet gescheurd worden en moet ook in 2013 aangegeven worden als ‘blijvend grasland’.
- › Werd een perceel gedurende vijf opeenvolgende jaren als ‘blijvend grasland’ aangegeven (status = P), dan mag dit perceel, mits naleving van de instandhoudingsverplichting, gescheurd worden en dit jaar aangegeven worden met een andere teelt.
- › Ploegen en herinzaaien van een perceel blijvend grasland met een status verschillend aan ‘P’ wordt door het ALV niet beschouwd als vroegtijdig scheuren. In het kader van de mestwetgeving (derogatie) is dit wel het geval.
- › Bij (tijdelijke) overname van een perceel blijvend grasland blijft de verplichting tot behoud van blijvend grasland behouden.

Sanctie vroegtijdig scheuren

Als een perceel blijvend grasland met status verschillend van ‘P’ gescheurd wordt, zal er conform de randvoorwaarden een verlaging van de rechtstreekse steun en de steun voor agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen worden toegepast.

Wanneer er een status natuurbeheer of een status aardappelen vooringevuld is, moet hiermee rekening gehouden worden bij het invullen van de verzamelaanvraag.

- › **Status natuurbeheer:** geeft aan op welke percelen er beperkingen gelden voor het activeren van toeslagrechten omdat deze percelen in het verleden aangegeven werden als ‘grassen in natuurbeheer’ of ‘heide in natuurbeheer’.
- › **Status aardappelen:** geeft aan op welke percelen er een verbod op aardappelteelt rust omdat de verplichte 1-op-3-teeltrotatie van kracht is.

Status natuurbeheer

Definitie status natuurbeheer

Percelen met de teelt ‘grassen in natuurbeheer’ zijn percelen met ruige grassen, grassen met aanwezigheid van mossen of andere weinig voedzame grassoorten, of ouder weidegras met een zekere graad van veronkruiding,... Het betreft steeds percelen die in gebruik zijn via een overeenkomst die beperkingen inhoudt m.b.t. het normaal landbouwkundig gebruik van het perceel. Deze overeenkomst is steeds gesloten met een overheid of een vereniging of rechtspersoon met natuurbeheer of natuurbehoud als statutaire doelstelling. Voor percelen heide in natuurbeheer gelden dezelfde voorwaarden als hierboven maar is het gewas/bodembedekking heide in plaats van gras.

Belangrijk om weten.

- › De term ‘in natuurbeheer’ heeft geen betrekking op de gewestplanbestemming ‘natuur’.
- › Een perceel gras in gebruik van een natuurvereniging en zonder een status natuurbeheer kan nog steeds aangegeven worden als blijvend of tijdelijk grasland met activering van toeslagrechten als het perceel voldoet aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden en de randvoorwaarden.

Meer informatie over deze voorwaarden is terug te vinden in de brochure ‘Natuurlijk Beheer van grasland. Wat met steun- en randvoorwaarden’ op www.vlaanderen.be/landbouw/randvoorwaarden.

Definitie statussen natuurbeheer:

No	=	dit jaar voor het eerst aangegeven als grassen in natuurbeheer of heide in natuurbeheer
N1	=	vorig jaar voor het eerst aangegeven als grassen in natuurbeheer of heide in natuurbeheer;
N2	=	2 jaar geleden voor het eerst aangegeven als grassen in natuurbeheer of heide in natuurbeheer;
N3	=	3 jaar geleden voor het eerst aangegeven als grassen in natuurbeheer of heide in natuurbeheer;
N4	=	4 jaar geleden voor het eerst aangegeven als grassen in natuurbeheer of heide in natuurbeheer;
N	=	5 jaar of meer geleden voor het eerst aangegeven als grassen in natuurbeheer of heide in natuurbeheer.

Let op:

Op een perceel met een status natuurbeheer No, N1, N2, N3 of N4 kan men geen toeslagrechten activeren.

Status aardappelen

Sinds 2011 is het correct toepassen van de verplichte driejaarlijkse teeltrotatie van aardappelen een randvoorwaarde voor alle aangevraagde premies. Dat wil zeggen dat een perceel slechts eens om de drie jaar met aardappelen beteeld mag worden. Wie regelmatig aardappelen plant, is zich wel bewust van het belang van deze teeltrotatie bij het vermijden van ziektes en het optimaal houden van de bodemkwaliteit.

Definitie statussen aardappelen

A1	=	vorig jaar aardappelteelt waar 1-op-3-teeltrotatie van toepassing is;
A2	=	2 jaar geleden sinds laatste aardappelteelt waar 1-op-3-teeltrotatie van toepassing is.

Op een perceel met een status aardappelen A1 of A2 mogen in 2013 geen aardappelen worden geteeld.

Let op:

De uitzondering op deze regel geldt voor percelen met primeuraardappelen die volledig gerooid worden vóór 20/6. Deze aardappelen moeten aangegeven worden met de juiste teeltcode (905) zijnde “primeuraardappelen (gerooid vóór 20/6)”. Als er door omstandigheden na 20 juni geoogst wordt, moet de landbouwer het gewas in de verzamelaanvraag op eigen initiatief onmiddellijk wijzigen naar ‘vroege aardappelen’, zodat de aangifte correct blijft.

Percelen die geleidelijk geoogst worden (bv. voor thuisverkoop) beginnend vóór 20 juni, maar nog niet volledig geoogst op 20 juni, zijn ook te beschouwen als ‘vroege aardappelen’ en niet als ‘primeuraardappelen’.

Op dezelfde manier moeten ook andere wijzigingen in het teeltplan steeds onmiddellijk gemeld worden als een wijziging van de verzamelaanvraag, ook als deze beslissingen na de uiterste indieningsdatum genomen worden.

Aardappelen soorten

Hieronder vindt u enkele typische rassen per teeltcode opgenomen in [bijlage 2](#):

- › **Aardappelen (niet vroege) – 901:** o.a. Bintje, Fontane, Asterix, Lady Claire, Challenger, Nicola, Charlotte, Marabel, Alergria, Innovator, Victoria, Felsina, Miranda
- › **Aardappelen (pootgoed) – 902:** in principe alle rassen
- › **Aardappelen (vroege, rooi na 19/6) – 904:** o.a. Première, Amora, Freso, Frieslander, Anosta, Sinora, Lady Rosetta,...
- › **Aardappelen (primeur, rooi vóór 20/06) – 905:** o.a. Berber, Première, Eersteling, Fresco

Hoevepootgoed

Vanaf 2012 bent u verplicht om het areaal hoevepootgoed van kwekersrechtelijk beschermde aardappellrassen aan te melden. Indien u dit jaar gebruik maakt van pootgoed dat u vorig jaar geoogst heeft op het eigen bedrijf, bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). Hiervoor dient u het areaal uitgeplant hoevepootgoed jaarlijks vóór 1 juni te melden op de website: www.hoevepootgoed.be. Op deze website kunt u ook terecht voor meer informatie over de afdrachtplichtige rassen en het kwekersrecht in het algemeen.

Hoevezaad

Indien u gebruik gemaakt hebt van hoevezaad van granen, wat alleen toegelaten is indien het afkomstig is van het eigen bedrijf, dan bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). U moet het areaal uitgezaaid hoevezaad melden vóór 15 mei op de website: www.hoevezaad.be. Op deze website kunt u ook terecht voor meer informatie over de afdrachtplichtige rassen en het kwekersrecht in het algemeen.

Wanneer melkquotum wordt overgenomen, dient een bedrijfsoppervlakte uitgebaat te worden zodanig dat het totale quotum per uitgebatede bedrijfsoppervlakte niet groter wordt dan 20.000 liter per hectare.

- › In de verzamelaanvraag moet voldoende bedrijfsoppervlakte aangegeven worden zodanig dat het totale quotum per uitgebatede bedrijfsoppervlakte niet groter wordt dan 20.000 liter per hectare indien:
 - ❖ in het tijdvak 2011-2012 of in één van de acht voorgaande tijdvakken **quotum van een andere landbouwer overgenomen** is;
 - ❖ in tijdvak 2013-2014 in aanmerking wenst te komen voor de **herverdeling van het Quotumfonds**.
- › De gronden in kwestie moeten in gebruik zijn door de producent-overnemer op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag. Percelen met hoofdbestemming 'G' worden niet in rekening gebracht.

Quotumoverdracht

In geval van **gehele of gedeeltelijke overdracht** van een bedrijf aan een andere landbouwer en in geval van samenvoeging van bedrijven door twee of meer landbouwers worden de overeenkomstige referentiehoeveelheden (melkquota) binnen een aantal beperkingen en volgens een aantal voorwaarden overgedragen:

- › behoudens in geval van overmacht, moet de landbouwer-overnemer gedurende **minstens negen jaar** vanaf de datum van de quotumoverdracht een bedrijfsoppervlakte uitbaten zodanig dat zijn totale quotum per uitgebatede bedrijfsoppervlakte niet groter wordt dan 20.000 liter per hectare. Het bewijs daarvan moet jaarlijks worden geleverd aan de hand van de verzamelaanvraag.
- › als de landbouwer-overnemer onvoldoende oppervlakte uitbaat, moet hij 90 % van het overeenkomstig deel van het melkquotum verplicht vrijmaken via het Quotumfonds.

Quotumfonds

Om in aanmerking te komen voor **herverdeling van melkquotum** leveringen via het Quotumfonds, moet de landbouwer-verkrijger (= koper) aan een aantal voorwaarden voldoen:

- › niet beschikken over een totaal melkquotum voor leveringen en rechtstreekse verkopen van meer dan 20.000 liter per hectare bedrijfsoppervlakte. Dat bewijs moet worden geleverd aan de hand van de verzamelaanvraag of, bij het ontbreken daarvan, door een verklaring op erewoord, die moet worden bevestigd door de verzamelaanvraag van het volgende burgerlijk jaar.
- › bij het ontbreken van die bevestiging wordt het aan de landbouwer herverdeelde melkquotum toegevoegd aan de nationale reserve (zonder terugbetaling van de reeds betaalde vergoeding).

 Let op:

Als u over percelen beschikt die gelegen zijn in het buitenland en u wilt dat die percelen in aanmerking komen voor het melkquotum, dan moet de totale oppervlakte van deze percelen worden aangegeven in de verzamelaanvraag.

 Aandachtspunt:

Landbouwers die zich in het tijdvak 2012-2013 als verkrijgers (= kopers) hebben ingeschreven in het Quotumfonds en die tot nu toe geen verzamelaanvraag hebben ingediend, zijn verplicht dat nu te doen (verzamelaanvraag 2013), anders zal het aan hen toegekende quotum worden toegevoegd aan de nationale reserve, zonder enige vergoeding.

Buitenlandse percelen/Interregionale landbouwers

Een interregionale landbouwer moet zowel een Vlaams als een Waals luik van de verzamelaanvraag indienen. Dit geldt ook voor Vlaamse landbouwers die enkel Waalse percelen hebben.

- › **Interregionale landbouwer:** een landbouwer die een exploitatie en/of percelen heeft in het ene gewest, en tegelijk ook één of meerdere percelen en/of exploitaties heeft in het andere gewest.
- › **Vlaamse landbouwer:** heeft hoofdbeherende buitendienst in het Vlaams Gewest.
- › **Waalse landbouwer:** heeft hoofdbeherende buitendienst in het Waals Gewest.
- › **Hoofdbeherende buitendienst:** de buitendienst van de provincie waar de exploitatie van de landbouwer gelegen is. Als er exploitaties in beide gewesten zijn, bepaalt het correspondentieadres de hoofdbeherende instantie.
- › **Bijkomende beherende buitendienst:** de buitendienst van een provincie gelegen in het andere gewest. Deze buitendienst wordt automatisch toegewezen (afhankelijk van de hoofdbeherende buitendienst).
- › **Uiterste indieningsdatum Vlaamse (interregionale) landbouwer:** het Vlaamse en Waalse luik van de verzamelaanvraag moeten ingediend worden uiterlijk op 21 april 2013.
- › **Uiterste indieningsdatum Waalse (interregionale) landbouwer:** het Vlaamse en Waalse luik van de verzamelaanvraag moeten ingediend worden uiterlijk op 29 maart 2013.
- › **Wijzigingen aan de verzamelaanvraag:** de uiterste indieningsdatum voor wijzigingen die invloed hebben op de steunaanvragen van beide luiken is 31 mei 2013.

Buitenlandse percelen

Buitenlandse percelen worden meegedeeld in het kader van het melkquotum en kruiscontrole met het buitenland.

Buitenlandse percelen moeten niet langer via een apart formulier aangegeven worden maar worden opgevraagd via vraag 3 van de verzamelaanvraag. Hierbij moet het aantal percelen en het aantal hectaren per land worden aangegeven.

Interregionale landbouwers

Beheer

De verzamelaanvraag van een interregionale landbouwer bestaat uit een Vlaams luik en een Waals luik.

- › **Vlaams luik:** omvat alle percelen en/of bedrijfsgebouwen gelegen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hiermee worden de Vlaamse toeslagrechten geactiveerd. Dit is het hoofdluik voor de Vlaamse interregionale landbouwer en noodzakelijk voor de uitbetaling van Waalse toeslagrechten.
- › **Waals luik:** omvat alle percelen gelegen in Wallonië. Hiermee worden de Waalse toeslagrechten geactiveerd. Dit is het hoofdluik voor de Waalse interregionale landbouwer.

De **Vlaamse overheid** behandelt:

- › alle percelen gelegen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- › alle types Vlaamse toeslagrechten;
- › de Vlaamse agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen;

De bestedingsbepalingen en –aanvragen zoals bepaald in het Mestdecreet gelden enkel voor percelen gelegen in het Vlaams Gewest.

De **Waalse overheid** behandelt:

- › alle percelen gelegen in Wallonië;
- › alle types Waalse toeslagrechten;
- › de Waalse agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen.

De uitbetaling van de bedrijfstoeslag gebeurt door de hoofdbeherende buitendienst.

👉 **Let op:**

- › Het Vlaamse/Waalse luik van de verzamelaanvraag wordt toegezonden door het Vlaams/Waals Gewest. Indien onterecht

geen Waals luik zou ontvangen worden, moet dit aangevraagd worden bij de bijkomende beherende buitendienst in het Waals Gewest.

- › Een interregionale Vlaamse landbouwer met enkel percelen in het Waals Gewest en geen activering van toeslagrechten in het Vlaams Gewest, moet toch verplicht het Vlaamse luik met de bedrijfsgebouwen indienen bij zijn hoofdbeherende buitendienst opdat de Waalse toeslagrechten kunnen uitbetaald worden. Dit luik bepaalt immers de indieningsdatum van de volledige verzamelaanvraag. De twee luiken van de verzamelaanvraag worden beheerd volgens de normen die gelden in het gewest waarin elk luik wordt ingediend, of het nu gaat om de toelaatbaarheidscriteria van de landbouwpercelen, om de voorwaarden voor de agromilieumaatregelen of om de normen betreffende de randvoorwaarden.

Indiendata

De indiendatum van het luik bij de hoofdbeherende buitendienst geldt als indiendatum van de volledige verzamelaanvraag. De aangifte van de percelen in een tweede luik wordt beschouwd als wijziging van de oorspronkelijke aangifte. Hierbij gelden dezelfde voorwaarden als een indiening van wijzigingen aan uw verzamelaanvraag.

- › Wijzigingen tot en met 31 mei worden aanvaard.
- › Wijzigingen na 31 mei met premieverhoging tot gevolg: het activeren van toeslagrechten in het andere gewest, zijn niet ontvankelijk na 31 mei (zie ook '*Indienen en wijzigingen van de verzamelaanvraag*').

Sancties

- › Beide luiken moeten tijdig ingediend worden. Wanneer het Vlaamse luik te laat wordt ingediend zal er een sanctie van 1% per werkdag te laat worden toegepast. Indien het **Waalse luik** wordt **ingediend voor 31 mei** worden de **percelen nog meegenomen in de berekening**, na 31 mei worden ze niet meer meegenomen.
- › Niet naleven van de verbintenissen in één luik van de verzamelaanvraag heeft ook gevolgen voor het andere luik. De sancties worden toegepast op de volledige bedrijfstoeslag.

Buitenlandse percelen/Interregionale landbouwers

Hoofdbeherende en bijkomende beherende buitendiensten

Hoofdbeherende buitendienst	Bijkomende beherende buitendienst
Interregionale Vlaamse landbouwer	
Antwerpen	Huy
Vlaams-Brabant (Leuven)	Wavre
West-Vlaanderen (Brugge)	Ath
Oost-Vlaanderen (Merelbeke)	Ath
Limburg (Hasselt)	Huy
Interregionale Waalse landbouwer	
Wavre	Vlaams-Brabant (Leuven)
Ath	Oost-Vlaanderen (Merelbeke)
Thuin	Vlaams-Brabant (Leuven)
Huy	Limburg (Hasselt)
Malmédy	Limburg (Hasselt)
Libramont	Limburg (Hasselt)
Ciney	Vlaams-Brabant (Leuven)
Bv. U bent een interregionale Vlaamse landbouwer en uw hoofdbeherende buitendienst is gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen (Merelbeke). Overeenkomstig deze tabel is uw bijkomende beherende buitendienst in het Waalse Gewest gelegen in Ath.	

Contactgegevens Waalse buitendiensten

Bureau de WAVRE Compétent pour les arrondissements de Nivelles et de Namur Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Wavre Avenue Pasteur 4, 1300 WAVRE Tel. 010 23 37 40 Fax: 010 23 37 99	Bureau de THUIN Compétent pour les arrondissements de Thuin, Charleroi et Mons Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Thuin Rue du Moustier 13, 6530 THUIN Tel. 071 59 96 00 Fax: 071 59 96 01
Bureau d'ATH Compétent pour les arrondissements de Tournai, Ath, Mouscron et Soignies Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Ath Chemin du Vieux Ath 2c, 7800 ATH Tel. 068 27 44 00 Fax: 068 27 44 01	Bureau de HUY Compétent pour l'arrondissement de Liège, Huy et Waremme Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Huy Chaussée de Liège, 39 – 1er étage, 4500 HUY Tel. 085 27 34 20 Fax: 085 23 36 58
Bureau de MALMEDY Compétent pour l'arrondissement de Verviers Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Malmédy Avenue des Alliés 13, 4960 MALMEDY Tel. 080 44 06 10 Fax: 080 44 06 30	Bureau de LIBRAMONT Compétent pour les arrondissements de Neufchâteau, Bastogne, Virton et Arlon, et pour les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Libramont Rue Fleuri 2 - 3e étage - boîte 8, 6800 LIBRAMONT Tel. 061 26 08 30 Fax: 061 26 08 62
Bureau de CINEY Compétent pour les arrondissements de Marche-en-Famenne, Philippeville et Dinant, sauf les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Ciney Rue Edouard Dinot, 30, 5590 CINEY Tel. 083 23 07 40 Fax: 083 22 04 05	Service public de Wallonie (SPW) Direction générale opérationnelle de l'Agriculture, des Ressources naturelles et de l'Environnement Département des Aides Direction des surfaces agricoles Chaussée de Louvain, 14, 1er étage 5000 NAMUR

De gegevens die worden ingevuld in de verzamelaanvraag worden onder bepaalde voorwaarden bekend gemaakt en uitgewisseld met derden.

Gegevens doorgeven aan derden

- › Niet-privacygevoelige gegevens kunnen vrij door derden worden opgevraagd.
- › In het kader van de administratieve vereenvoudiging kunnen de persoonsgegevens uit de verzamelaanvraag worden overgemaakt aan derden voor zover deze vallen onder wettelijke bepalingen en/of er machtiging werd toegekend door de Vlaamse Toezichtscommissie.
- › De gegevens (algemene of persoonsgebonden) kunnen onder meer worden bezorgd aan:
 - ❖ het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB);
 - ❖ het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting vzw (CVBB);
 - ❖ het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM);
 - ❖ de Vlaamse Landmaatschappij (VLM);
 - ❖ de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM);
 - ❖ Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het Departement LNE (Leefmilieu, Natuur en Energie) (ALBON);
 - ❖ Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV)
 - ❖ de lokale besturen (w.o. provincies en gemeenten);
 - ❖ de FOD Financiën;
 - ❖ de FOD Economie (ADSEI);
 - ❖ het betaalorgaan van Wallonië;
 - ❖ andere entiteiten binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij;
 - ❖ de FOD Volksgezondheid;
 - ❖ het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV);
 - ❖ andere beleidsdomeinen of onderzoeksinstellingen die in opdracht hiervan werken;
 - ❖ het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC);
 - ❖ de erkende bio-controleorganen;
 - ❖ vzw Vlaams Milieuplan Sierteelt (VMS);
 - ❖ vzw Melkcontrolecentrum-Vlaanderen (MCC)
 - ❖ de Nationale Boomgaarden Stichting (NBS)
 - ❖ het Stamboek Levend Erfgoed (SLE)
 - ❖ de Vlaamse Rundveeteelt Vereniging (VRV)
 - ❖ het Vlaams Varkens Stamboek (VVS)
 - ❖ de Kleine Herkouwers Vlaanderen (KHV)
 - ❖ andere landbouwers voor het oplossen van tegenstrijdige aangiften;
 - ❖ andere landbouwers in het kader van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2010 houdende de vaststelling van algemene maatregelen voor de co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen.

De meest recente versie van bovenstaande lijst kan steeds worden geraadpleegd op de volgende site: www.vlaanderen.be/landbouw/gegevensuitwisseling.

- › De persoonsgegevens die in de ALV-databanken worden bijgehouden, kunnen worden doorgestuurd aan het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF), die op haar beurt deze gegevens kan doorsturen aan de bevoegde instanties van andere Lidstaten van de Europese Unie in naleving van de privacy-reglementering (Richtlijn (EG) nr. 95/46, Wet van 8 december 1992 en Verordening (EG) Nr. 45/2001).
- › Ter controle van de aangifte worden gegevens opgevraagd bij:
 - ❖ andere administraties;
 - ❖ andere landbouwers.

Bekendmaking uitbetaalde steun

De lidstaat is volgens verordening (EG) nr. 259/2008 van de Commissie van 18 maart 2008 verplicht de uitbetaalde steun van het voorbije begrotingsjaar bekend te maken. Echter na uitspraak van het Europees Hof van Justitie van 9 november 2010 over de schending van de privacy, is deze bekendmaking opgeschort voor natuurlijke personen.

De bekendmaking van de uitbetaalde steun aan rechtspersonen blijft evenwel behouden.

Hieronder worden de belangrijkste wettelijke documenten vermeld. Deze lijst is niet limitatief.

- › Het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, en zijn uitvoeringsbepalingen.
- › Het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, en zijn uitvoeringsbesluiten.
- › Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en bepaalde gebonden steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden.
- › Het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.
- › Ministerieel besluit van 13 augustus 2009 betreffende de vaststelling van de modaliteiten tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden.
- › Ministerieel besluit van 19 augustus 2009 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden voor wat betreft de uitvoering van de gedeelde bevoegdheden met het oog op de inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.
- › Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieumaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO).
- › Het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008 betreffende het sluiten van beheerovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling.
- › Het ministerieel besluit van 11 juni 2008 betreffende het sluiten van beheerovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling.
- › Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende het combineren van agromilieumaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de programmeringsperiode 2007-2013.
- › Besluit van de Vlaamse Regering van 14 november 2008 betreffende de subsidiering van de bebossing van landbouwgronden ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).
- › Ministerieel besluit van 25 juni 2012 houdende regeling van specifieke steunmaatregelen die een meerwaarde opleveren voor het landbouwmilieu ter uitvoering van artikel 2decies tot en met 2duodecies van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoelageregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden.
- › Besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen en voor bijhorende afzetbevorderingsacties.
- › Ministerieel besluit van 20 oktober 2011 tot bepaling van nadere regels voor het verlenen van steun met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen en voor bijhorende afzetbevorderingsacties.
- › Besluit van de Vlaamse Regering van 22 juli 2011 betreffende het verlenen van subsidies voor boslandbouwsystemen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de programmeringsperiode 2007-2013.

Bijlage 1.
Contactadressen buitendiensten van het ALV en andere beheerdiensten

Buitendiensten Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV)	
Bij de buitendiensten van het ALV kunt u terecht voor alle inlichtingen behalve voor informatie over de specifieke subsidies, beheerd door de VLM en het ANB.	
ANTWERPEN Agentschap voor Landbouw en Visserij Markt- en Inkomensbeheer Antwerpen Anna Bijnsgebouw Lange Kievitstraat 111 - 113 bus 72 2018 ANTWERPEN Tel. 03 224 92 00 Fax: 03 224 92 01 E-mail: mib.antwerpen@lv.vlaanderen.be	LIMBURG Agentschap voor Landbouw en Visserij Markt- en Inkomensbeheer Limburg Vlaams Administratief Centrum (Blok A, niveau 2) Koningin Astridlaan 50 bus 6 3500 HASSELT Tel. 011 74 26 50 Fax: 011 74 26 69 E-mail: mib.limburg@lv.vlaanderen.be
VLAAMS-BRABANT Agentschap voor Landbouw en Visserij Markt- en Inkomensbeheer Vlaams-Brabant Vlaams Administratief Centrum Diestsepoort 6, bus 102 3000 LEUVEN Tel. 016 66 61 40 Fax: 016 66 61 41 E-mail: mib.vlaamsbrabant@lv.vlaanderen.be	WEST-VLAANDEREN Agentschap voor Landbouw en Visserij Markt- en Inkomensbeheer West-Vlaanderen Vlaams Administratief Centrum Koning Albert I-laan 1.2, bus 102 8200 Brugge Tel. 050 24 76 20 Fax: 050 24 76 01 E-mail: mib.westvlaanderen@lv.vlaanderen.be
OOST-VLAANDEREN Agentschap voor Landbouw en Visserij Markt- en Inkomensbeheer Oost-Vlaanderen Burgemeester Van Gansberghelaan 92 9820 MERELBEKE Tel. 09 272 22 00 Fax: 09 272 22 01 E-mail: mib.oostvlaanderen@lv.vlaanderen.be	De buitendiensten zijn bereikbaar: telefonisch: alle werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 13.30 u tot 17.00 uur bezoekuren: alle werkdagen voormiddag: open van 9.00 uur tot 12.00 uur; namiddag: enkel op afspraak en beperkt tussen 13.30 en 16.00 uur.

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	
Bij de regionale afdelingen van de VLM kunt u terecht met vragen over beheerovereenkomsten en de mestbankaangifte.	
VLM REGIO OOST	VLM REGIO WEST
ANTWERPEN Cardijnlaan 1, 2200 HERENTALS Beheerovereenkomsten: Tel. 014 25 83 63 Fax: 014 25 83 99 Lieven Lavrysen lieven.lavrijzen@vlm.be Mestbank: Tel. 014 25 83 04 Fax: 014 25 83 98 Els Daemen els.daemen@vlm.be	OOST-VLAANDEREN Ganzendries 149, 9000 GENT Beheerovereenkomsten: Tel. 09 248 56 33 Fax: 09 244 85 99 ir. Els Marvellie els.marvellie@vlm.be Mestbank: Tel. 09 244 85 19 Fax: 09 244 85 98 Kris Bourdeaud'hui kris.bourdeaudhui@vlm.be
LIMBURG Koningin Astridlaan 10, 3500 HASSELT Beheerovereenkomsten: Tel. 011 29 88 06 Fax: 011 29 87 99 Dirk Awouters dirk.awouters@vlm.be Mestbank: Tel. 011 29 87 04 Fax: 011 29 87 98 Dirk Massa dirk.massa@vlm.be	WEST-VLAANDEREN Velodroomstraat 28, 8200 BRUGGE Beheerovereenkomsten: Tel. 09 248 56 33 Fax: 09 244 85 99 ir. Els Marvellie els.marvellie@vlm.be Mestbank: Tel. 050 45 81 62 Fax: 050 45 81 98 Johnny Vanspranghe johnny.vanspranghe@vlm.be
VLAAMS-BRABANT Vlaams Administratief Centrum Diestsepoort 6, bus 74, 3000 LEUVEN Beheerovereenkomsten: Tel. 016 66 52 86 Fax: 016 66 52 99 Sven Jardin sven.jardin@vlm.be Mestbank: Tel. 016 66 52 75 Fax: 016 66 52 98 Veronique Bourgeois veronique.bourgeois@vlm.be	De regionale afdelingen zijn bereikbaar: telefonisch: alle werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 13.30 uur tot 16.30 uur bezoekuren: alle werkdagen voormiddag: open van 9.00 uur tot 11.30 uur; namiddag: enkel op afspraak

Bijlage 1.
Contactadressen buitendiensten van het ALV en andere beheerdiensten

Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)	
Bij het Agentschap voor Natuur en Bos kunt u terecht met vragen over de subsidies voor bebossing van landbouwgronden.	
ANTWERPEN ANB – Antwerpen Anna Bijnsgebouw Lange Kievitstraat 111 - 113 bus 63 2018 ANTWERPEN Tel. 03 224 62 62 Fax: 03 224 60 90 E-mail: ant.anb@vlaanderen.be	LIMBURG ANB – Limburg Koningin Astridlaan 50 bus 5 3500 HASSELT Tel. 011 74 24 50 Fax: 011 74 24 99 E-mail: lim.anb@vlaanderen.be
VLAAMS-BRABANT ANB – Vlaams-Brabant Vlaams Adminstratief Centrum Diestsepoort 6, bus 75 3000 LEUVEN Tel. 016 66 63 00 Fax: 016 66 63 05 E-mail: vbr.anb@vlaanderen.be	WEST-VLAANDEREN ANB – West-Vlaanderen Jacob van Maerlantgebouw Koning Albert I-laan 1/2 bus 74 8200 BRUGGE (Sint-Michiels) Tel. 050 24 77 40 Fax: 050 24 77 45 E-mail: wvl.anb@vlaanderen.be
OOST-VLAANDEREN ANB – Oost-Vlaanderen Gebroeders Van Eyckstraat 2-6 9000 GENT Tel. 09 265 46 40 Fax: 09 265 45 88 E-mail: ovl.anb@vlaanderen.be	

Bijlage 2.
Te gebruiken teeltcodes, erosiegevoeligheid en Mestdecreet

Bijlage 2.

Te gebruiken teeltcodes, erosiegevoeligheid en Mestdecreet

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' 7	Bijkomende bestemmingen														Mestdecreet ¹⁵							
				BIO	MOB	VLI	VER	HSB	BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	D12/NK2	BB ³ grasland	BB ³ akkerland	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Gewasgroep Mestdecreet ²	Vangewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie	Cumulaties ¹⁴
Infrastructuur & objecten	Stallen en gebouwen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Andere gebouwen	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Poelen groter dan 100 m²	3	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P1	
	Houtkanten en houtwallen	4	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P1	
	Tuin met hoogstam	5	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P3	
	Begraasde niet-landbouwgrond met overeenkomst	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	B	-	-	-	-	-
Grasland	Blijvend grasland	61	X	X	-	-	-	X	X	X	X	-	-	X	-	X	-	X	-	L	G	-	-	X	P1
	Weiland met bomen (> 50 bomen/ha)	9823	-	X	-	-	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-	L	G	-	-	X	P1	
	Grassen in natuurbeheer	9824	-	X ⁶	-	-	-	X	X	X	X	-	-	X	-	X	-	X	-	L	G	-	-	X	P1
	Tijdelijk grasland	62	X	X	-	-	-	X	X	X	X	-	-	X	-	X	X	X	X	L	G	X	-	X	P1
	Graszoden	955	X	X	-	-	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	G	X	-	X	P1
Maïs	Korrelmaïs	202	X	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	-	S	M	-	-	X ¹⁶	P2
	Silomaïs	201	X	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	-	S	M	-	-	X ¹⁶	P2
Graangewassen	Boekweit	37	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Brouwergerst	323	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Wintergerst	321	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Zomergerst	322	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Gierst, sorghum, kanariezaad of harde tarwe	38	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Haver	34	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	X	-	X	-	X	M	AG	X	-	-	P2
	Winterrogge	331	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Zomerrogge	332	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Spelt	36	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Wintertarwe	311	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	X	-	X	-	X	M	WT	-	-	X ¹⁷	P2
	Zomertarwe	312	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	X	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
	Triticale	35	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	X	-	X	-	X	M	WT	-	-	X ¹⁷	P2
	Andere granen (bv. mengkoren)	39	X	X	X	-	-	X	X ⁴	-	-	X	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	M	AG	-	-	-	P2
Oliehoudende zaden	Winterkoolzaad	4111	X	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	A	-	-	-	P2
	Zomerkoolzaad	4121	X	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	A	-	-	-	P2
	Winterraapzaad	4112	X	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	A	-	-	-	P2
	Zomerraapzaad	4122	X	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	A	-	-	-	P2
	Sojabonen	43	X	X	X	-	-	X	-	-	-	X ⁹	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	N	-	-	-	P2
	Zonnebloempitten	42	X	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	A	-	-	-	P2
	Andere oliehoudende zaden	44	X	X	X	-	-	X	X	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	A	-	-	-	P2
Eiwit-houdende gewassen	Erwten (droog geoogst)	51	X	X	X	-	-	X	X	-	-	X ⁹	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	G3	-	X	-	P2
	Tuin- en veldbonen (droog geoogst)	52	X	X	X	-	-	X	X	-	-	X ⁹	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	G3	-	X	-	P2
	Niet-bittere lupinen	53	X	X	X	-	-	X	-	-	-	-	X ¹¹	-	-	-	X	-	X	S	L	-	-	-	P2

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming A' 7	Bijkomende bestemmingen														Mestdecreet ¹⁵							
				BIO	MOB	VLI	VER	HSB	BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	D12/NK2	BB ³ grasland	BB ³ akkerland	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Gewasgroep Mestdecreet ²	Vangewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie	Cumulaties ¹⁴
Fruit	Aardbeien	9516	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G1	-	x	-	P2	
	Andere éénjarige fruitteelten	972	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P2	
	Blauwe bessen	9722	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Braambessen	9721	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Kiwibes	9729	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Rode bessen	9718	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Stekelbessen	9719	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Zwarte bessen	9720	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Andere bessen	9723	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Druiven	9715	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Frambozen	9717	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (appel)	9710	x	x	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (peer)	9711	x	x	x	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (pruim)	9713	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (perzik)	9728	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (zoete kers, laagstam)	9725	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (zoete kers, hoogstam)	9726	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
	Meerjarige fruitteelten (zure kers)	9727	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
	Wijnstokken	9716	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	N	-	x	-	P3	
Andere meerjarige fruitteelten	9714	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3		
Noten	Hazelnoten	9201	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
	Walnoten	9202	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	N	-	x	-	P3	
Aardappelen	Aardappelen (niet-vroege)	901	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	x	S	AA	-	x	-	P2	
	Aardappelen (pootgoed)	902	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	x	S	AA	-	x	-	P2	
	Aardappelen (vroege, rooi na 19/6)	904	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P2	
	Aardappelen (primeur, rooi voor 20/6)	905	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P2	
Vlas en hennep	Vezelhennep (bestemd voor vezelproductie)	922	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P2
	Andere hennep dan vezelhennep	872	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P2
	Olievlas (geen vezelvlas)	45	x	x	x	-	-	x	-	-	-	x ⁹	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	M	N	-	-	-	P2
	Vezelvlas (bestemd voor vezelproductie)	921	x	x	x	-	-	x	-	-	-	x ⁹	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	M	N	-	-	-	P2
Bieten	Suikerbieten	91	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	S	-	-	x	P2
	Voederbieten	71	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	V	-	-	x	P2

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' 7	Bijkomende bestemmingen														Mestdecreet ¹⁵					Cumulaties ¹⁴		
				BIO	MOB	VLI	VER	HSB	BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	D12/NK2	BB ³³ grasland	BB ³³ akkerland	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Gewasgroep Mestdecreet ²	Vanggewas Mestdecreet		Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie
Voedergewassen	Eénjarige grasklaver	701	x	x	-	x	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	L	G	x	-	-	P2
	Meerjarige grasklaver	702	x	x	-	x	-	x	x	x	x	-	x ¹¹	-	-	x	-	-	x	L	G	x	-	-	P2
	Eénjarige klaver	721	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	L	L	-	-	-	P2
	Meerjarige klaver	722	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	x	L	L	-	-	-	P2
	Voederkool (bladkool)	741	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	x	x	-	P2
	Eénjarige luzerne	731	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	L	L	-	-	-	P2
	Meerjarige luzerne	732	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	x	L	L	-	-	-	P2
	Voederrapen	746	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P2
	Mengsel van vlinderbloemigen	744	x	x	x	x	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	L	L	-	-	-	P2
	Mengsel van gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver)	745	x	x	-	x	-	x	x	x	x	-	x ¹¹	-	-	x	x	-	x	L	G	-	-	-	P2
	Voederwortelen	742	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P2
	Andere voedergewassen	743	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P2
Sierplanten (bloemisterij en boomkwekerij)	Azalea	9570	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Begonia's voor de knol	9571	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Bloembollen en -knollen, andere dan begonia	9572	x ⁷	-	x ⁷	-		x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Chrysanten	9547	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Groene kamerplanten (ficus, ...)	9573	-	-	-	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Bloeiende kamerplanten (kalanchoë, ...)	9574	-	-	-	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Perk- en balkonplanten	9578	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Kerstbomen	962	-	-	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Snijplanten	9575	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Snijbloemen - rozen	9576	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Snijbloemen andere dan rozen	9577	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Boomkweek - bosplanten	9560	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Boomkweek - fruitplanten	9602	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Boomkweek - sierplanten	9603	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Boomkweek - andere	9604	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Winterbloeiende halfheesters	9583	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Rozelaars	9582	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Sierbomen en -struiken	9581	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Winterharde sierplanten	9584	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Vaste planten	9580	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P3
	Andere sierplanten	954	x ⁷	-	x ⁷	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P2

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' 7	Bijkomende bestemmingen																Mestdecreet ¹⁵					Cumulatie ¹⁴
				BIO	MOB	VLI	VER	HSB	BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	D12/NK2	BB ³ grasland	BB ³ akkerland	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Gewasgroep Mestdecreet ²	Vanggewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie	
Overige groenbedekkers ^{1,2}	Festulolium	638	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	L	G	x	-	x	P1
	Lupinen	644	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P1
	Gele mosterd	643	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	x	-	-	P1
	Sarepta mosterd	655	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P1
	Facelia	645	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	x	-	-	P1
	Snijrogge	639	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	M	AG	x	-	-	P1
	Tagetes (Afrikaantje)	646	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	x	x	-	P1
	Nyger	649	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	x	-	-	P1
	Nootzoetraapzaad	651	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P1
	Komkommerkruid	652	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	x	-	P1
	Soedangras	653	x	x	x	-	-	x	x	-	-	x	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	M	AG	-	-	-	P1
	Zwaardherik	654	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P1
	Andere niet-vlinderbloemige groenbedekker	647	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P1
	Andere vlinderbloemige groenbedekker	648	x	x	-	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	N	-	-	-	P1
Houtachtige gewassen	Bebossing (korte omlooptijd)	883	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	A	-	-	-	P1
	Bebossing loofbomen-ecologisch ¹⁰	8910	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	-	-	-	-	P1
	Bebossing loofbomen-economisch ¹⁰	8911	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	-	-	-	-	P1
	Bebossing naaldbomen ¹⁰	8912	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	-	-	-	-	P1
	Bebossing populieren ¹⁰	8915	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	-	-	-	-	P1
	Heide in natuurbeheer	9825	-	x ⁶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	A	-	-	-	P1
	Wijmnaaanplantingen	963	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	A	-	-	-	P3
	Andere bebossing	894	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	-	-	-	-	P1
Zaad- en plantgoed	Aardbeiplanten	9724	x ⁷	x	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G1	-	x	-	P2
	Plantgoed van vlinderbloemigen groenten	9568	x ⁷	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Plantgoed van niet-vlinderbloemigen groenten	9569	x ⁷	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Jongplanten voor sierteelt	9565	x ⁷	x	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P2
	Zaden voor sierteelt	9566	x ⁷	x	x	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	G2	-	x	-	P2
Overige gewassen	Champignons (loods)	9536	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	-	L	-	-	-	-	P2
	Cichorei (inuline)	9811	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	N	-	-	-	P2
	Cichorei (koffiesurrogaat)	9812	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	N	-	-	-	P2
	Hop	9822	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	x	S	A	-	-	-	P3
	Olifantsgras, mariadistel	882	x	-	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	x	L	A	-	-	-	P2
	Tabak	9821	x	-	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P2
	Niet eetbare tuinbouwgewassen	96	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	A	-	-	-	P2
	Faunamengsel ⁵	98	x	-	-	x	-	x	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	M	A	-	-	-	P2
	Andere	85	-	-	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	-	S	A	-	-	-	P1

Bijlage 2.
Te gebruiken teeltcodes, erosiegevoeligheid en Mestdecreet

Bijlage 2.

Te gebruiken teeltcodes, erosiegevoeligheid en Mestdecreet

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code		Hoofdbestemming 'A' 7	Bijkomende bestemmingen															Mestdecreet ¹⁵					Cumulaties ¹⁴	
		industriële verwerking	vers verbruik		BIO	MOB	VLI	VER	HSB	BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	D12/NK2	BB ¹³ grasland	BB ¹³ akkerland	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Gewasgroep Mestdecreet ²	Vanggewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet		Derogatie
Kruiden	Engelwortel	983	881	x	x ⁷	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Kervel	860	960	x	x ⁷	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Geneeskrachtige en aromatische planten en kruiden	957		x	x ⁷	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Peterselie	859	959	x	x ⁷	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Wortelpeterselie	863	961	x	x ⁷	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Basilicum	864	964	x	x ⁷	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Bieslook	865	965	x	x ⁷	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Andere kruiden	856	956	x	x ⁷	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
Verse en industrie groenten	Ajuinen (vroeg)	8563	9563	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	N	-	-	-	P2
	Ajuinen (niet-vroeg)	8514	9514	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	N	-	-	-	P2
	Andijvie	8537	9537	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Artisjok	8586	9586	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Asperge	8511	9511	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	-	-	x	S	G3	-	x	-	P3
	Aubergines	8555	9555	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Rode biet	8532	9532	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Stambonen (bv. bruine bonen)	8411	94	x	x	x	-	-	x	x	-	-	x ⁹	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Stamslabonen	8410	9410	x	x	x	-	-	x	x	-	-	x ⁹	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Tuin- en veldbonen (andere dan droog geoogst)	832	932	x	x	x	-	-	x	x	-	-	x ⁹	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Broccoli	8525	9525	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Courgettes	8541	9541	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Erwten (andere dan droog geoogst)	831	931	x	x	x	-	-	x	x	-	-	x ⁹	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Komkommers	8554	9554	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Bloemkool	8523	9523	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Boerenkool	8524	9524	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Chinese kool	8526	9526	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Rode kool	8527	9527	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Savooikool	8546	9546	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Spruitkool	8512	9512	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Witte kool	8540	9540	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Koolraap	8528	9528	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Koolrabi	8529	9529	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Paprika	8553	9553	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Pompoenen	8556	9556	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Prei	8538	9538	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Raap	8530	9530	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Rabarber	8517	9517	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P3
	Radijs	8531	9531	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Schorseneer	8533	9533	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Bladselder	8539	9539	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Bleekselder	8551	9551	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Groene selder	8548	9548	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code		Hoofdbestemming 'A' 7	Bijkomende bestemmingen															Mestdecreet ¹⁵						
		industriële verwerking	vers verbruik		BIO	MOB	VLI	VER	HSB	BW3	PRB	AKV - gemengde grasstroken	AV1, AV2, AV4	AV3/AKV-vogelvoedselgewas	WV	HAM	ER ³	D12/NK2	BB ¹³ grasland	BB ¹³ akkerland	Erosiegevoeligheid teelt ¹	Gewasgroep Mestdecreet ²	Vanggewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie	Cumulaties ¹⁴
Verse en industrie groenten	Knolselder	8543	9543	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Sjalotten	8513	9513	x	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	N	-	-	-	P2
	Kropsla	8518	9518	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Raketsla	8545	9545	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Veldsla	8542	9542	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Ijsbergsla	8544	9544	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Andere alternatieve slasoorten	8557	9557	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Spinazie	8519	9519	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Tomaten	8552	9552	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	(Knol)venkel	8534	9534	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Witloof (voor het loof)	8515	9515	x ⁷	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	N	-	-	-	P2
	Witloof (voor de wortel)	8561	9561	x ⁷	x	x	-	-	x	-	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	N	-	-	-	P2
	Wortel (vroeg) (consumptie)	8564	9564	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Wortel (niet-vroeg) (consumptie)	8535	9535	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Pastinaak	8409	9409	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	-	x	-	P2
	Rammenas	8550	9550	x	x	-	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G3	x	x	-	P2
	Vroeg bladgroenten	8558	9558	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
	Andere kolen	8620	9620	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G1	-	x	-	P2
	Andere groenten	8559	951	x	x	x	-	-	x	x	-	-	-	x ¹¹	-	-	-	x	-	x	S	G2	-	x	-	P2
Geen teelt	Niet ingezaaid akkerland	100		x	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-	-	-	-	P1
	Spontane bedekking	81		-	x ⁶	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	L	-	-	-	-	P1

- Legende**
- 1 = Erosiegevoelige teelt
L Licht erosiegevoelige teelt
M Matig erosiegevoelige teelt
S Sterk erosiegevoelige teelt
- 2 = Gewasgroepen zoals gedefinieerd in het Mestdecreet
B Begrazing
G Grassen
M Maïs
N Gewassen met lage stikstofbehoefte
L Leguminosen andere dan erwten en bonen
S Suikerbieten
V Voederbieten
WT Wintertarwe en Triticale
AG Andere granen
G1 Groenten groep I
G2 Groenten groep II
G3 Groenten groep III
AA Aardappelen geroid na 31 juli
A Andere gewassen
- 3 = 'ER': Erosiebestrijding: aanleg en onderhoud van een grasbufferstrook of grasgang; enkel op percelen met gras
- 4 = Enkel indien gevolgd door een nateelt
- 5 = Ingezaaid eenjarig mengsel van granen en/of kruiden dat niet wordt geoogst en dient als wintervoedsel voor wilde diersoorten
- 6 = Percelen aangegeven voor biologische premies moeten volledig begraasbaar zijn
- 7 = Enkel indien teelt in volle grond

- 8 = Enkel indien subsidiabele gronden in 2008 en dit voor de duur van de overeenkomst met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- 9 = Enkel 'AV4': AV winterstoppel
- 10 = Bebouwing goedgekeurd na 1 januari 2008 volgens art. 43 van verordening EG 1698/2005
- 11 = Enkel 'AV3': AV graanranden
- 12 = Kruisjes geven de toegelaten combinaties van de bijkomende bestemmingen en deze groenbedekkers als hoofdteelt weer. De groenbedekkers die als nateelt in aanmerking komen voor 'GB2' en/of 'GNT' zijn opgelijst in tabel 10 en tabel 11.
- 13 = 'BB': botanisch beheer

Bijlage 3.
Combinaties agromilieu- en andere plattellandsmaatregelen op eenzelfde perceel

Verbintenis/ Beheerovereenkomst	MOB - mechanische onkruidbestrijding	VLI - vlinderbloemigen gewassen	SE2/Sl2/SB2 - milieuvriendelijke sierteelt	BIO - biologische productiemethode	VER - verwarringstechniek pitfruitteelt	HSB - gen. div. hoogstamfruitbomen	BLS - aanplant boslandbouwsystemen	AV1 - leeuwerikvlakjes	AV2 - faunaranden	AV3 - graanranden	AV4 - winterstoppel	AKV - vogelvoedselgewassen	WV - excl. vluchtstroken	WV1 - vluchtstroken	HAM - hamsterbescherming	ER - grasgangen en -bufferstroken	NK2 - niet-kerende bodembewerking	DI2 - directe inzaai	BW3 - BO water	BB - botanisch beheer akkerland	VNA - vergoeding natuur
MOB - mechanische onkruidbestrijding			x		x	x	x	x		x	x	x			x		x		x		
VLI - vlinderbloemigen gewassen				x		x	x							x			x	x	x		x
SE2/Sl2/SB2-milieuvriendelijke sierteelt	x			x		x	x														x
BIO - biologische productiemethode		x	x			x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x		
VER - verwarringstechniek pitfruitteelt	x					x	x														x
HSB - gen. div. hoogstamfruitbomen	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
BLS - aanplant boslandbouwsystemen	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AV1 - leeuwerikvlakjes	x			x		x	x										x	x	x	x	x
AV2 - faunaranden						x	x				x						x	x			x
AV3 - graanranden	x			x		x	x										x	x	x		x
AV4 - winterstoppel	x			x		x	x		x								x	x	x	x	x
AKV - vogelvoedselgewassen	x			x		x	x											x	x		x
WV - excl. vluchtstroken				x		x	x												x		
WV1 - vluchtstroken		x		x		x	x												x		
HAM - hamsterbescherming	x			x		x	x														x
ER - grasgangen en -bufferstroken						x	x												x		x
NK2 - niet-kerende bodembewerking	x	x		x		x	x	x	x	x	x								x	x	x
DI2 - directe inzaai		x		x		x	x	x	x	x	x	x							x	x	x
BW3 - BO water	x	x		x		x	x	x		x	x	x	x	x		x	x	x			
BB - botanisch beheer akkerland						x	x	x			x						x	x			
VNA - vergoeding natuur		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x			
BB - botanisch beheer grasland	Niet combineerbaar																				
PRB - perceelsrandenbeheer	Niet combineerbaar																				
HKW - houtkanten en houtwallen	Niet combineerbaar																				
AKV - (opgeploegde) gemengde grasstroken	Niet combineerbaar																				
POE - poelen > 100 m²	Niet combineerbaar																				
BOS - bebossing landbouwgrond	Niet combineerbaar																				

De tabel geeft enkel de combinaties weer. Voor de cumulaties gelden de Europese plafondbedragen voor combinaties van milieumaatregelen op eenzelfde oppervlakte (600 euro/ha voor éénjarige gewassen, 900 euro/ha voor gespecialiseerde blijvende teelten en 450 euro/ha voor andere vormen van grondgebruik).

x combinatie mogelijk
geen combinatie mogelijk

